ምዕራፍ ፮

ቅዱሳት ኣንስት ሰማዕት ወጻድቃን (ሰማዕታትን ጻድቃንን)

፬.፩ ቅዱሳት ኣንስት
፬.፪ ኣገልግሎት ቅዱሳት ኣንስት

፬.፩.፩ ሰማዕት ቅዱሳት ደናግል ጲስጢስ፡ ኣላጲስ፡ ኣጋጲስ
፬.፩.፪ ሰማዕት ቅድስት ፈበን ምስለ ወልዳ ዳግማይ ጳውሎስ
፬.፩.፫ ሰማዕት ቅድስት መሪና
፬.፩.፬ ሰማዕት ቅድስት ኣውዶክስያ
፬.፩.፭ ሰማዕት ቅድስት ጲላግያ ዘኣንጾኪያ (በዓልቲ ኣንጾኪያ
፬.፩.፮ ሰማዕት ቅድስት ጲላግያ ዘጠርሴስ (በዓልቲ ጠርሴስ)
፬.፩.፯ ሰማዕት ቅድስት ክርስጢና
፬.፩.፰ ሰማዕት ቅድስት ማክሪና
፬.፩.፱ ሰማዕት ቅድስት ኦርኒ ጓል ንጉሥ
፬.፩.፲ ሰማዕት ቅድስት ጌራኒ
፬.፩.፲፩ ሰማዕት ቅድስት ኣንስጣስያ
፬.፩.፲፪ ሰማዕት ቅድስት ጣጡስ
፬.፩.፲፫ ሰማዕት ቅድስት ምህራኤል
፬.፩.፲፬ ሰማዕት ቅድስት ኣንስጣስያ ሮማዊት
፬.፩.፲፭ ሰማዕት ቅድስት ኣውጋንያ
፬.፩.፲፮ ሰማዕት ቅድስት ኣስጠራጠኒቃ
፬.፩.፲፯ ሰማዕት ቅድስት ታውክልያ
፬.፩.፲፰ ደናግል ጤቅላ፡ ማርያ፡ ዓመታ
፬.፩.፲፱ ሰማዕት ቅድስት ሣራ
፬.፩.፳ ሰማዕት ቅድስት ጤቅላ ዘእንበለ ክዕወተደም
፬.፩.፳፩ ሰማዕት ቅድስት ኤፎምያ
፬.፩.፳፪ ሰማዕት ቅድስት ኣፎምያ

፬.፪ ጻድቃን ቅዱሳት ኣንስት

፬.፪.፩. ጻድቅት ቅድስት ኢዮጸራቅስያ
፬.፪.፪. ጻድቅት ቅድስት ኣትናስያ
፬.፪.፫. ጻድቅት ቅድስት እምባ መሪና
፬.፪.፬. ጻድቅት ቅድስት ማርያም ግብጻዊት
፬.፪.፭. ጻድቅት ቅድስት ማርታ
፬.፪.፮. ጻድቅት ቅድስት ኢላርያ
፬.፪.፯. ጻድቅት ቅድስት ተነሣሒት ጓል ንጉሥ
፬.፪.፰. ጻድቅት ቅድስት ታኣግንስጣ

ምዕራፍ ፮ ሰንጠረዥ ናይ 24ን ነብያትን 120 ቤተሰብ ክርስቶስን ካልኦትን

ሀ. ፳፬ ነቢያት
ለ. ፲፪ ሐዋርያት
ሐ. ፵፪ ኣርድእት
መ. ፸፮ ቅዱሳት ኣንስት
ሠ. ብሥጋ ክሳብ ሕጂ ዘይሞቱ
ረ. ብሥጋ ሞይቶም ግን ወዲ ሰብ ዘይቀበሮም

ምዕራፍ ኣርባዕተ (፬)

ቅዱሳት ኣንስቲ

ናይ ቅዱሳት ኣንስቲ ኣገልግሎት

ናይ ራብዓይ ክፍለ ዘመን ታሪኽ ቤተክርስቲያን ከምዘረድኣና ኣብ ውሽጢ ዘመነ ሰማዕታት ይኹን ድሕሪኡ ብሰማዕትነት ካብ ዝሓለፉ ቅዱሳት ኣዴታት ብዝርዝር ከም ኣብነት ኣብ ዝስዕብ ንመልከት።

ቅዱሳት ኣንስት

ብጕይታ ኣብ ሞንጐ ሰብኣይን ሰበይትን ምፍልላይይ የለን። ኀቨኦላቶም ብሓደ እዩ ዝርእዮም። (ገላ. 3÷28/ ፫÷፳፰) ከምዝተጻሕፈ። ቤተክርስቲያን ናይ ኩሉ እያ። ጕይታ ፲፪ (12) ሐዋርያት ፸፪ (72) ኣርድእት ፴፮ (36) ቅዱሳት ኣንስት መሪጹ እዩ። ደቂ ኣንስትዮ ይኽተላኣን ብገንዘበን እውን የገልግልኣን ነበራ። (ሉቃ 10÷2/ ፲÷፪) ቤተክርስቲያን ንደቂ ተባዕትዮ ቅድስና ክትህብ እንከላ፣ ንደቂ ኣንስትዮ ውን በቲ ዝግብኣን ክብሪ ትህብ እያ።

ንደቂ ተባእትዮ ናይ መዘከርታ ዕለት ከምዘለዎም ከምኡ ውን ንቅዱሳት ደቂ ኣንስትዮ ዝዝከራሉ መዓልቲ ክህልወን ቤተክርስቲያን ተፍቅድ፣ ኣብቲ ተኣምር ዝፈጸማሉ፣ ዝተወልዳሉ፣ ዝሞታሉ ዕለት መዘከርታ ይግበረለን። ቤተክርስቲያን ከምቲ ንቅዱሳን ኣቦታት ከማልዱላ እትኣምኖም። ንቅዱሳት ኣዴታት ኣንስት ከኣ ልክዕ ብትሩፋቶንን ብጸሎታቶንን ከማልደላ ትኣምን።

ኣብ ራብዓይ ክፍለዘመን ብስም ክርስቶስ ዝኣመነ ዘበለ ዝሕረደሉ ኣብ ዝነበረ ዘመን ብሰማዕትነት ዝሓለፉ ብዙሓት ኣዴታት እየን። ከምቲ ንደቂ ተባዕትዮ ዝተዋህበ ናይ ስምዕትና ክብሪ ንዕኣተን ውን ከምኡ ተዋሂብወን እዩ።

ቤተክርስቲያን ኣብ ርእሲ እቲ ናይ ትሩፋቶን፣ ዝተጋደላሉ፣ ዝተወልዳሉ፣ ዝሞታሉ ዕለተ ዝኽረን ብተወሳኺ ናይ ኩላተን ቅዱሳት ኣንስቲ መዘከርታ ኢላ ኣብ ድሮ ዳግማይ ትንሣኤ ዘላ ቀዳሚት ሰንበት ትዝክረንን፣ ተኽብረንን ኣላ።

እዚ ኩሉ ክብሪ ክወሃበን ዝኽኣለ ከኣ ብሕይወተን ኣብ መሬት እንከለዋ ብዝፈጸማኦ ቅዱስ ኣገልግሎት እዩ።

ቅዱሳት ኣንስቲ ንክርስቶስ ዝገበራሉ ኣገልግሎት እንታይ እዩ ናብ ዝብል ምስ እንሽይድ።

1. ምስ ጐይታ ኣብ ዝወዓሎ እናወዓላ ኣብ ዝሓደሮ እናሓደራ ምስኡ ነበራ።
2. ብገንዘበንን፣ ብጉልበተንን ንጐይታ ኣገልጊለን።
3. ብሥራተ ትንሣኤ ቅድሚ ኩሉ ርእየን ንቅዱሳን ሐዋርያት ነጊረን።
4. ኣብቲ ቀዳማይ ዘመን (ቀዳማይ ሚእቲ) ቤተክርስቲያን ብኽቢድ ሽግር ኣብ ዝነበረትሉ ግዜ ንክርስቲያናት ብዙሕ ኣገልግሎት ሂበን። ምሉእ ሕይወተን ንሰይፊ፣ ንሓዊ ንማእሠርቲ ነብሰን ክሳብ ምውፋይ በጺሐን እየን።
5. ናይ ሓዋርያት ጽሑፋት (መልእኽትታት) ናብ ክርስቲያናት ካብ ቦታ ናብ ቦታ ኣብጺሐን።
6. እታ ናይ መጀመርታ ቤተክርስቲያን ኣብ ቤተን መሥሪተን (ቤተን ሂበን)።
7. ንዘይኣምኑ ምሂረን ኣእሚነን እየን።
8. ብመንፈስ ቅዱስ ዝተነግረለን ትንቢት ኣብኣተን ተፈጺሙ ኢዩ።
9. ቤተክርስቲያን ክስራሕ እንከሎ ዝተፈላለየ ኣብ ውሽጢ ቤተክርስቲያን ዝፍጸም ኣገልግሎት ሠሪሐን እየን።

ቅዱስ ጳውሎስ ነቲ ብመንፈስቅዱስ ዝወለዶ ጢሞቴዎስ ወዱ ኣብ ዝጸሓፈሉ “ ነታ ጥርጥር ዘይብላ ኣቦኻ ዘላ እምነት እዝክራ እየ። እዛ እምነት እዚኣ ቅድም ኣብ ዓባይካ ሎይድ፣ ከምኡ ውን ኣብ ኣደኻ ኤውንቄ፣ ነበረት። ሕጂ ከኣ ኣቦኻ ከምዘላ ኣሚነ ኣሎኹ። (2ይጢሞ.፩፥፭/1፥5)

ስለዚ ናይ ኣዴታት ትምህርቲ ዘመንን ዕድመን ዘይስዕሮ ምስ ኣእምሮ ተቐሪጹ ዝነብር ሓወልቲ እዩ።

፩. ሰማዕት ቅድስት ሶፍያ በዓልቲ ሮማ (ሮማዊት)

ሰማዕት ቅድስት ሶፍያ ንግሥት ከላ ምስተን ሰለስተ ደናግል ደቃ ኾይና ንክርስቶስ ከተምልኽን ክትኣምንን ብምርካባ ምስ ሠለስቲኣን ደቃ ብሰይፊ ተሰይፋ ብሰማዕትነት ሓለፈት።

ቤተ ክርስቲያን ናይዛ ቅድስት ኣደ መዘከርታ ነሐሴ ዕለት ፫ (3) ብዓቢይ ክብሪ ተኽብራ እያ። ያሬድነውን ኣብቲ ድጓዓ ዝተባህለ መጽሓፍ ድርሰቱ፣ ምሉእ ድርሰት

ከምቲ ቅድስናኣን ክብራን ኣገልግሎታን ብሰፊሑ ገሊጽዎ ይርከብ።
ምንጪ፦ ሰንክሳር ዕለት ፴ (30) ጥሪ እዩ።

ታሪኽ ቅዱሳት ሰማዕታት ጲስጢስ፣ ኣላጲስ ኣጋጲስ ኣዴታት ሮማውያን

ቅድስት ሶፍያ ዝተባህለት ጽንዕቲ ሰበይቲ ነበረት። ምስዝን ሠለስተ ኣዋልዳ (ደቃ) ናብ ሃገረ ሮሜ ከደት። ሠለስቲኣን ከኣ ኣዝየን መልክዐኛታት ነበራ። ነዘን ደቃ ብናይ እግዚኣብሔር ጸጋን ጥበብን ተዕብ የን ነበረት። በዚ ምኽንያት ፍጹማት መንፈሳውያን ኮና። ንእግዚኣብሔር ስለ ደቃ ተመስግኖን ትጽልየለንን ነበረት። ናይ ኣስማቶን ትርጉም ሃይማኖት፣ ፍቕሪ፣ ተስፋ ማለት እዩ።

እዘን ሠለስተ ኣኃት ጲስጢስ፣ ኣላጲስ ኣጋጲስ ገና ብሕጻንነተን እንከለዋ መጻሕፍተ ሐዲስን ግብረ ሐዋርያትን ብግቡእ ተማህራ፣ ብዕለተ ሰንበት ከኣ ቅዱስ ቍርባን ይወስዳ ነበራ። ኣብ ርእሲ ጸጋ፣ ጸጋ እናተወሰኽለን ብሃይማኖት ጽኑዓት ኮና።

ኣጢዎኮስ ዝተባህለ መኰንን ንሶፍያ ምስ ደቃ ብሰይጣናዊ ኣረኣእያ ጠመተን። ኮነታተን ኣጽኒዑ ኣድርያኖስ ናብ ዝተባህለ ናይ ሮማ ንጉሥ ኣትዩ “ካበይ ከምዝመጸት ዘይትፍለጥ ሓንቲ 3ይ ርእሳ ሰበይቲ ኣብ ከተማና ትነብር ኣላ። ንኣንስትና ጥራይ ብኢየሱስ ክርስቶስ ክኣምና ኣብ ልዕሊ ምግባራ ንምሳሕ እኳ ንገዝአን ኣይመጻን። ክብሪ ኣማልኽትና ብኣኣተን ስሩዝ እዩ” ብምባል ከሰሰን።

ንጉሥ ኣድርያኖስ መልክዓተን ብምርዓይ ብጣዕሚ ተደነቐ። ኀኸዘራርበን ውን ፈርሀ። ብጣዕሚ ከኣ ኣኽበረን። ድሕሪ ብዙሕ ምሽጋሩ ንቅድስት ሶፍያ ኣቕሪቡ። “ኣቲ እንታዋይቲ ኢኺ ስሌኪ ዝሰምየ ዘሎኹ እንታይ እዩ፡ ንናይ ሮማ ኣማልኽቲ ስለምንታይ ትኽሕዲ፡ ናይ ሮማ ኣማልኽቲ ዓለም ዝፈጠሩ እዮም። ንሸኺ ክርስቲያናዊት እንተኾንኪ ኣቐዲምኪ ስምኪ ንገርኒ” በላ። ንሳ “ ኣነ ናይ እግዚኣብሔር ኣገልጋሊት ባርያ ዝተባሃልኩ ክርስቲያናዊት እየ፣ ወለደይ ግን ሶፍያ ኢሎም ሰምዮሙኒ፣ ኣዝማደይ ከኣ ዓበይቲ እዮም። ብናይ ዓለም መድኃኒት ኢየሱስ ክርስቶስ ፍቕድ ናብዚ ሃገርዝ ክመጽእ ክኢለ። ነዘን ሠለስተ ደቀይ ከኣ መባእ ጌረ ከቕርበሉ ጸውዓኒ” በለቶ።

እተን ሠለስተ ደቃ እውን ባዕላተን ጽንዓት ሃይማኖተን መስከራ። ንሳ'ውን ተተባብዐን ነበረት። እቲ ንጉሥ ንዕኣ ተስፋ ምእንቲ ከቀርጸ ኢሉ ነተን ሠለስተ ደቃ ኣብ ቅድሚ
ዓይና ኣብ ሓዊ ጠቢሱ ቀተለን። ንሳ ገኒዛ ካብ ከተማ ሮማ ወጻኢ ቀበረተን።

ኣብ መበል ሠለስተ መዓልቲ ተስካር ደቃ ክትገብር ምስ ብዙሓት ደቂ ኩተማ ኣንስቲ ናብ ደቃ ዝተቐብራሉ ቦታ ከደት። “ ዘይሓልፍ ኣኽሊል ዓወት ዝተዓደልክን ክቡራት ደቀይ ንዓይ ከኣ ምሳኻትክን ውሰዳኒ” ኢላ ጸለየት። ከምዚ ኢላ ምስ ጸለየት ንግዚኡ ብሰማዕትነት ዓረፈት። ምስ ደቃ ከኣ ተቐብረት።

- ሰላም ለሶፍያ እንተአንደየት ርእሳ፡
- መንግሥተ ሰማያት ኣብዲራ እምነ ምድራዊት ንግሣ።
- ተዝካረ ደቂቃ ሰላስ ወአኮ ሰላሳ።
- ድጎረ ገብረት ዮም በዘይትመጠ ማሕሠሣ።
- እግዚኣብሔር ይፈጽም ተመጠወ ነፍሳ።

ጸሎታተን ይሓልወና።

ምንጪ፦ 1. ስንክሳር ዕለት ፫ ነሐሴ

2. ስንክሳር ዕለት ፴ ጥር

3. ነገረ ቅዱሳን ገጽ ፻፸፮

✠ ✠ ✠

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ፈቤን ምስለ ወልዳ ዳግማይ ጳውሎስ

ቅድስት ፈቤን ኣብ ክንክርኤስ ክርስትና ተቐበለት። በዓል ቤታ ግና ሃብታም ግሪካዊ ስለዝነበረ ክርስትና ዝብል እምነት ክወሓጠሉ ኣይከኣለን። ምኽንያቱ ንኣርጤምስ ዝተባህለ ጣዖት ኣጸቢቑ የፍቅሮን ይፈትዎን ብምንባሩ ከምኡ ውን ብናይ ዝሙት ንግዲ ዝረኽቦ ዝነበረ ኡተት ክርስትና እንድሕር ተቐቢሉ ከቋርጾ ምኻኑ ስለዝፈለጠ እዩ ንክርስትና ዘጸልአ።

ቅድስት ፈቤን ብብዙሓት ኣሕዋታን ቤተሰቡን ገይራ እኳ እንተለመነቶ ክሰምዕ ኣይከኣለን። ንሱ ምስ ኣቦያ ኣብ መወዳእታ ገንዘበይ፣ ንብረተይ ከይበለት ነቲ እተፍቅሮ ዳግማዊ ጳውሎስ ህፃን ወዲ ፭ ዓመት ወዳ ጥራይ ሓዚላ ካብታ ማሙቐ ዝኾነት ቤታ ወጺኣ ተሰደት። ካብታ መዓልቲ እቲኣ ጀሚራ የማነይቲ፣ ኢድ ናይ ቅዱስ ጳውሎስ ኮነት።

ናብ ኤውሮጳን እስያን ክመላለስ እንከሎ መዕረፊኡ ኣብ ቤታ ነበረ። ገየሽቲ ክርስቲያን ቅዱሳን ሓዋርያት፣ ልኡኻት፣ ዝተሰደዱ ቅዱሳን ኩሎም ካብ ገዛ ቅድስት ፌቤን ኣይፍለዩን ነበሩ።

እቲ ዳግማይ ጳውሎስ ወዳ ካብ መምህሩ ቅዱስ ጳውሎስ ክፍለ ኣይደልን ነበረ። እግዚኣብሔር ንነብይ ኤርምያስ ኣብ ማኅፀን ኣዴኻ ከሎኻ መረጽኩኻ ቀደስኩኻ ከምዝበሎ በቲ ዕድመ ሕፃንነቱ ምስ ዓበይቲ ኮፍ ኢሉ ወንጌል ክመሃርን፣ ክሓትትን፣ ክምልስን፣ ክዝምርን ነቲ ዝተማሃሮ ከኣ ይምህረሉ ነበረ። (ኤር ፩፥፬-፰)

ሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ብጣዕሚ ስለዝፈትዎ ኣብ ዝመጽኣሉ እዋን ንበይኑ ብዝርድኡ ቋንቋ ይምህሮ ነበረ። ብፍላይ ከኣ ብዛዕባ ዝተጓዕዘለን ኩተማታት፣ ቅዱሳን ሓዋርያት ዝፈጸምዎ ኣገልግሎት ክርስቲያን ዝቐበልዎ ዝነበሩ መከራታትን ግፍዕን፣ ናይ ሰማዕታት ጽንዓት፣ ከነግሮ እንከሎ ብኣድናቐት ሰሚዉ ካብተን ነኣሽቱ ኣዒንቱ ንብዓት ኮረር የብል ነበረ። ንሱ እቲ ሕፃን " ኣነ እውን ንክርስቶስ ሰማዕት ምኻን እደሊ እየ" ኢሉ ንቅዱስ ጳውሎስ ይሕብሮ ነበረ። ቅዱስ ጳውሎስ ከኣ " ኣጆኻ በርትዕ ጽቡቕ ጌርካ ተመሃር ንመጻኢ ከማይ ክትኸውን ኢኻ " በሎ።

እቶም ኩሎም ናብ ገዛ ፌቤን ዝመጽኡ ዝነበሩ ንዳግማይ ጳውሎስ ወዳ ኣዝዮም ስለዝፈትውዎ ከየጻወትዎን ከይመሃርዎን ኣይኸዱን ነበሩ። ንሱ ከም ምሁር ኮፍ ኢሉ ይሰምየም። ካብዚ ኃሊፉ እውን ሓደ ሓደ ግዜ " ቅዱስ ጳውሎስ ከምዚ ኢሉኒ ኣሎ" እናበለ ይነግሮም ነበረ።

ኮይኑ ከኣ ቅድስት ፌቤን ናይ ቅዱስ ጳውሎስ መልእኽቲ ተቐቢላ ናብ ሮማ ክትከይድ እንከላ ኣይፍለየክን እየ ስለዝበላ ሓዚላቶ እያ ዝተጓዕዘት ኣብ ከተማ ሮማ በጺሓ ነቶም ኣብ እንዳ ኣቂላ ዝተኣከቡ ክርስቲያን ነቲ ቅዱስ ጳውሎስ ዝጸሓፎ መልእኽቲ ክትህቦም እንከላ እግዚኣብሔር ካብ ሰማይ ዝወረደ እዩ ዝመስሎም። ኣንቢቦም ምስ ወድኡ ከኣ ኩሎም ብንብዓት ተዋሒጦም ንነፍሶም ውን ነቒፎም። ብዝሒ ክርስቲያን ካብ ዕለት ናብ ዕለት እናወሰኸ ከደ። ዳግማይ ኀኩሎም ኣብ እንዳኣቂላ ዝርከቡ ክርስቲያን ነቲ ቅዱስ ጳውሎስ ዝነገሮ ደጊሙ ይነግሮም። ብዛዕባ ጉዕዝኡን ኣብ ጉዕዞ ዘጋጠሞን ነቲ ኣዘራርባኡ ከይተረፈ ኣጸቢቑ የዕልሎም።

ንሳቶም ከኣ " ንጳውሎስ እንተ ንርእዮ እናበልናስ ጐይታ ኣብዚ ሕፃንነዚ ሓዲሩ ኣርኣየና " እናበሉ ይግረሙ። ሮማውያን ብዛዕባ እዚ ሕፃንነዚ ተኣምር ዝኾነ ወረ

ክሰምዑ እንከለዉ፣ ነቲ ጥዑም ቃሉ ንምስማዕ በብዕለቱ ይእከቡ ነበሩ። እዚ ወረ'ዚ ከኣ ናብ ኣእዛን መኪንንቲ ሮማ በጽሐ።

ንጉሥ ኔሮን ተቓጺሉን ሐሪሩን ናብ ውሽጢ ቤተመንግሥቱ ኣተወ እሞ ደወል ደዊሉ ምስ መኪንንቱ ኣብ ልዕሊ ፈቤንን ወዳን ናይ ሞት ፍርዲ ፈሪዶም ተበተኑ። እቶም ወተሃደራት እውን ኣብ ዝኾነ እናኣተዉ ንፈቤንን ወዳን ክሃድኑ ጀመሩ።

ፈቤን ግን በዚ ኩሉ ድምብርጽ ኣይበላን። ንግሆ ተንሢኡ ንዳግማዊ ወዳ ኣብ ገዛ ገዲፋቶ ነቶም ክርስቲያናት ንምጽንናዕ ኣረጊት ክዳን ተኸዲና ተሰካሚት ጐሓፍ መሲላ ናብ ከተማ ሮማ ትወጽእ። ኣብ መንገዲ ንዝረኸበቶ ጐሓፋትን ኩስትርታርን ኣኪባ ኣብ እንዳንሓፍ እናኣእተወት ብጐደናታት ትሓልፍ። ነቲ እቶም ክርስቲያናት ኣሕዋታ ብሕቡእ ዝእከቡሉ ገዛ ስለ ትፈልጦ “ ንሓፍ ዶ ኣሎኩም” ኢላ ኣብ ማዕጾ እቲ ካንሸሎ ደው ኢላ ትሓትት። ሓደ ሰብ ነቲ ካንሸሎ ከፊቱ ወጺኡ “ ቁሩብ ንሓፍ ኣሎና በጃኺ ወሲድኺ ንሓፍልና” ይብላ። ነቲ ሒዛቶ ዘላ እንዳ ንሓፍ ሒዛ ንውሽጢ ትኣቱ። እቶም ኣብኡ ዝተሓብኡ ኩሎም ንፈቤን ምስ ረኣዩ ብታሕንስ ተፈንጪሖም ዝነበሮም ንብዓት ይጸርጉ።

ሽዕኡ ኣብ ውሽጢ'ቲ እንዳንሓፍ ኣብ ታሕቲ ብሸሓኒ ቆጺራ ዘምጽኣትሎም ጥጥኞ፣ ቆሎ፣ ብጸሎት ባሪኾም ይምገቡ። ፈቤን ብዝመጽኡም መከራ ኀክጸንዑ ትመኽሮምን ተጸናንየምን። ድሕሪኡ ነቲ እንዳንሓፍ ተሰኪማ ወጺኣ ናብ ካልኦት ተሓቢኦም ዘለዉ ክርስቲያናት ተምርሕ።

ዳግማዊ ግን ዝጥርጥሮ ስለ ዘየብሉ ናብ ግበበ ምድር (ካታኮምብ) ዝጻወት መሲሉ ከይዱ ማይን መግብን የብጽሓሎም። ብፍላይ ከኣ ፡-

- ናይ ሮሙለስ ሃገር ናይ ቄሣር ሓውልቲ፣
- ሮማ ኣባኺ እዩ ኣብቂዑ ናይ ዓለም ምኻና ውቅብቲ፣
- ዜጋታትኪ ሰገናት ስራሕኪ እውን እዩ ዘደንቕ፣
- ሮማ ኣቲ ፀሐይ ሮማ ኣቲ ምብራቕ፣

እናበለ መንገዲ መንገዲ ክዝምር ምስ ሰምዕዎ፣ ወተሃደራት ሮማ እውን ከይተረፈ ናይ ሕፃንነት ልሱልስ ድምፁ እናሰሓቦም ሐቕፍም ይስዕምዎ። ብኹሉ ጐደናታት ሮማ ነታ “ሮማ ኣንቲ ፀሐይ” ዝብል መዝሙር እናዘመረ ክንዓዝ እንከሎ ዝሓቶስ ይትረፍ ገጹ እኳ ዝኣስረሉ ሰብ ኣይነበረን። ዳግማዊ ቀስ እናበለ ንኹተማ ሮማ ለቒቑ ናብቲ ተሓቢኦምሉ ዘለዉ ግበ ምድር (ካታኮምብ) ክኸይድ ከሎ እቶም ኣብ ውሽጢ ጫካ

ተሓቢኦም ሰብ ዝጽበዩ ተቐበልቲ ስንቂ ክርስቲያናት ናይ ሐጐስ ንብዓት እናኣንጠብጠቡ ይቕበልዎ። ናብቲ ካታኮምብ ውን የእትውዎ እሞ እቶም ኣብ ትሕቲ በዓቲ ዘለዉ ክርስቲያን ንእግዚአብሔር በዚ ሕፃን እዚ ኣቢሉ ንዝገበረሎም ለውሃት እናኣመስገኑ ሓቕፍም ይስዕምዎ። ዳግማዊ መጺኡ እንተድኣ ተባሂሉ ነቲ ሒዞምዎ ዝነበሩ ስራሕ ሐዲጎም ነቲ ጥዑም ቃሉ ክሰምዑ ይእከቡ። ኮለንትናኡ ንቅዱስ ጳውሎስ ማለት ብኣካል ዝወለዶ እምበር ካብኡ ዝተማህረ ኣይመስልን። ክነግሮም እንከሎ ልክዕ ነቲ ቅዱስ ጳውሎስ ዝነገሮ ናይ ኣዘራርባ ላህዩ (ጣዕሙ) እናተጠቐመ ክዛረብ እንከሎ ንዝሰምየ ዘበለ ወዲ ኃሙሽተ (፭) ዓመት ሕፃን ዘይኮነስ ነቲ ዓቢ ቅዱስ ጳውሎስ እዩ ዝመስል።

ነዚ ኩሉ ምስ ወድኡ ንሮማ ክምለስ እንከሎ ካብ ፍቕሩ ዝተላዕለ ክሳብ እቲ ዶብ ኩተማ ሮም ሓቕፍም የፋንውዎ ነበሩ። ካብቲ ዶብ ሐሊፉ "ሮማ እታ ፀሐይ" ዝብል መዝሙሩ እናዘመረ ናብቲ ዋና ጐደና ክኣቱ እንከሎ ሓንቲ ጓሓፍ ዝተሰከመት ሰበይቲ ረኸበ። ሽዕኡ ንዕኣ ደድሕሪኣ እናሰዓበ ናብቲ እትኸዶ " ሮማ እታ ፀሐይ" እናበለ ክጓዓዝ እንከሎ እቲ ድምጹ ነቶም ሓለፍቲ መንገዲ ኻኹሎም ልቦም የንድዶም ነበረ። እታ ጓሓፍ ዝሓዘት ሰበይቲ "ኣቱም ገዛ ጓሓፍ ዶ ኣለኹም" ኢላ ምስ እትሓትት "እወ እተዊ" ዝብል መልሲ ረኸበት። ናብቲ ካንሸሎ ክትኣቱ እንከላ ደድሕሪኣ ይኣቱ። ፈቤን ነቲ ዝሓዘቶ እናጓሓፍ ኣቕሚጣ እናነብዐት ሐቕሩ ትስዕሞ። ሽዑ ዳግማዊ ኣብ ማእከል እቶም ሰብ ገዛ ኮፍ ኢሉ ብዛዕባ ናይ ግበ ምድር ዘለዉ ኣሕዋት ክርስቲያን የዘንትወሎም።

ናይ ኔሮን መኪንቲ ብሰንኪ ፈቤንን ወዳን ብጣዕሚ ተጨኒቕም ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ቦታ ተራእያ ኢሎማ ኢሎም ይጸናጸንዋ እሞ ኣይረኽብዋን። ሮማውያን ንፈቤን ምስ ወዳ ንምሓዝ ካብቲ ቅድም ዝነበረ ፈታሽን ሓለዋን ምግባር ጀመሩ።

ሲሞን ዝተባህለ ሰብ ብናይ ሮማ ክርስቲያን ዝተፈልጠ ምስ ወተሃደራት ሮም ብዘለዎ ምትእስሳር ስለዘይጥርጠር ማለት ገዝኡ ንክርስቲያናት መዕረፊ ክኾኖም ዝሃበ ሰብ እዩ።

እዚ ከምዚ ኢሉ እንከሎ ንጉሥ ኔሮን ምሓዛ ምስ ሰኣነ ከምዚ በለ። " ነዛ ሰብ እዚኣ ብኢድ ሒዙ ንዘምጽኣለይ ንለይ ክህቦ እየ፡ ኢሉ ኣዋጅ ኣወጀ። እቲ ቤቱ ንክርስቲያናት መዕረፊ ሂቡ ዝነበረ ሲሞን ነዚ ናይ ኔሮን ነገር ምስ ሰምዐ ልቡ ናብ ክልተ ተኸፍለት " ንጓል ንጉሥ ኔሮን ምምርዓው እንተወሓደ ካብ ግዝኣት ሮማ ሓደ

ዓቢ ርስቲ ወይ ሽመት ክረኽብ እየ።" ክርስቲያን ምኻን ድማ ትርፉ መከራን ስቓይን እዩ። እቲ ዝርከብ ርስቲ ከኣ ኣብ ሰማይ ምኻኑ ክሓስብ እንከሎ ሰይጣን ኣሰሓሒትዎ ንፈቤን ከኣ ኣይኮነን ዶ ተዓዲማስ ብሕቡእ እናኸደት ውን እንተኾነ እትፍጽሞ ስርሒ እዩ። በታ ዕለት እቲኣ ንዳግማዊ ናብ ካታኮምብ ከይዱ ስለዝነበረ ኣይረኸቦን።

ሽዕኡ ሲሞን ወተሃደራት ሮማ ሴፍን ጉራደን ኣዕጢቑ ኣብ ውሽጢ ቤቱ ሓቢኡ ኣጽኒሑ ንፈቤን ኣትሓዛ። እቶም ወተሃደራት ክሳብ ዝደኽሙ ኩሉ ኣካላታ ክሳብ ደም ዝኸውን ከትከትዋ። ከም ተመን እናቐጥቀጡ፣ ኣብ ቅድሚት መሸኽት እናነፍሑ ሒዞማ በቲ ጎደና ሮማ ወጽኡ።

“ እታ ውርይቲ ፈበን እትበሃል መራሒት ክርስቲያን ስለዝተታሕዘት ኩሎም ተቐማጠ ሮማ ናብ ኣደባባይ ወጽኡ ”።

እቲ ኣብ ቅድሚት ዘሎ ነፋሒ መሸኽት ኣብ በሪኽ እናወጽአ ድምፁ ከም ዝስማዕ ጌሩ ይነፍሕ ነበረ።

ነቲ ጅግንነታ ዝሰምዑ ኩሎም ብስምባደ ወጺኦም ኣብ ወሰን ጎደናታት ተኣኪቡ። ቅድስት ፈቤን ገጻ ብደም ተሸፊኑ ክዳና ተቐዲዱ እቲ ጉራደ ዝሓርፈፎ ሰብነታ ደም ነዚው ምስ ረኣይዋ ሮማውያን ብብኽያት ዓ- ብዋ።

መኪንንቲ ሮማ ግን ንንጉሥ ኔሮን ብሥረገላ ዓጂቦም እናሰሓቑ ይሓልፉ። ንቅድስት ፈቤን ከኣ እናተበራረዩ ይረግጽዋ ነበሩ። ንሳ ካብ ብዝሒ ድኻም ዝተላዕለ ትወድቕ እሞ ኣብ ሕቑኣ ኣሲሮም ከም ሬሳ ከልቢ እናጓሰዩ ወሰድዋ። ካብ ቆርበታ ዝተረፈ ኣይነበረን፣ ሰብ ምኻና ከኣ ብቕርጻ ጥራይ እያ ትፍለጥ።

ንጉሥ ኔሮን ኣብ ዝፋኑ ተቐሚጡ ናብ ቅድመይ ኣቕርብዋ በለ። እናጓሰዩ ከኣ ናብ ቅድሚኡ ኣቕረብዋ። ንሱ “ፈቤን ሓደ ዕድል ክህበኪ ነዚ ናይ ጆፒተር ኣምላክነትን ናተይ ዕቤትን እንተድኣ መስኪርኪ ብዝበለጸ ክብሪ ኣብ ሮማ ክትቕመጢ ኢኺ” በላ። ንሳ “ ከምቲ ንሸኻ ናብ ማጎፀን ኣደኻ ኣቲኻ ሕጂ ክትውለድ ዘይትኽእል ኣነ ፈቤን ከኣ ኣብ ዓለም ኣትየ ብኃጢኣት ክውለድ ኣይኽእልን እየ” በለቶ። ንሱ ብቑጥዐ ገጹ ተንቀጥቀጠ። ክቕጥቅጥዋ ከኣ ኣዘዘ። ሕይወታ ንሞት ክሳብ ትቕርብ ከትከትዋ። ክትመውት ምስ ቀረበት ሰንከልከል ኢላ ኣብ ኣእጋር እቶም ዝኽትክትዋ ወደቐት።

ሓደ ካብቶም ኣማኽርቲ ንጉሥ “ ሓንሳብ ዕድል ንሃባ ካብ ንቐትላ እንተ ኣስቦኽናያ ይሓይሽ” በለ።

ሽዕኡ ጓሲሶም ኣተንሥእዋ እሞ ቀስ እናበለት ነፍሳ ፈለጠት እቲ ኃላፊ ከምዚ በላ፡- “ በዚ ኣሰካሒ ዝኾነ ኣማውታ ካብ ትሞቲ ነቲ ክርስቶስ እትብሊዮ ዘሎኺ ክሓድዮ እሞ ብሰላም ንበሪ” ንሳ “ ኣታ ሓወይ ክርስቶስ እኮ ከም ክዳን ኣብ ዝደሸዃዮ ግዜ ዝቀያየር ኣምላኽ ኣይኮነን። ናተይ ኣብ ክርስቶስ ዘሎኒ እምነት ምስ ደም ዝተዋሃሃደ ነፍሲ እዩ። ዋላ ንሸኻ ንሥጋይ እንተ ቐተልካያ ንነፍሰይ ክትቀትላ ዓቕሚ የብልካን” በለቶ። ንሱ “ ንምንታይ ድኣ እቲ እትኣምንዮ ኣምላኽ ካብ ኢደይ ዘየናግፈኪ” በላ። ንሳ “ ንዓይ ምንባር ዘይኮነ ምሚት ውን ክብረተይ እዩ ” በለቶ።

<u>ዳግማዊ ጳውሎስ ወዳ</u> ድማ እዚ ኩሉ ስለዘይፈለጠ ንፈቤን ኣዲኡን ከምቀደሙ ዝረኽባ መሲልዎ እንተኾደ ክረኽባ ኣይከኣለን “ ሎሚ ድኣ ኣደይ እንታይ ኮይና” እናበለ ንብዓቱ ብምዕጉርቱ እናፈሰሰ ናብ ውሽጢ ሮማ ኣምርሐ፣ ግን ኣይረኸባን። የማነ ጸጋም ውን ሰብ ዝበሃል ኣይረኸበን። ኣብ ማዕዶ ኮይኑ ግን ነቲ ዘትሓዛ “ሲሞን” ረኣዮ እሞ ብታሕጓስ እናጮየየ ከይዱ ኣብ እግሩ ተጠምጠሞ።

“ ኣደይ ከ ድኣ ኣበይ ኣላ ኢሉ ሓተቶ።” ሲሞን ኣብ ገዛና ኣላ እናበለ ሐቕኑፉ ናብቲ ንጉሥ ኔሮን ዘለዎ ኣደባባይ ወሰዶ። ዳግማዊ እዚ ተኣኪቡ ዘሎ ሕዝቢ ድኣ እንታይ ዝኾነ እዩ ኢሉ ሓተቶ። ሲሞን ሓደ ካብ ሃገረ ቆሮንቶስ ዝመጽኡ ሰባኺ ሓዋርያ ይሰብኽ ስለዘሎ ይሰምዑ እዮም ዘለዉ ኢሉ ኣታለሎ። ዳግማዊ “ ኔሮን ስብከተ ወንጌል ከይስበኽ ከልኪሉ ዶ ኣይበልኩምን” በሎ። ንሱ ኔሮን ኣይፈለጠን ኢሉ እናኣታለለ ናብቲ ውሽጢ ሒዝዎ ኣተወ።

ዳግማይ “ እታ ትግረፍ ዘላ ሰበይቲ መን እያ፡ ” በሎ። ሲሞን ሓንሳብ ጽናሕ ክትርእያ ኢኻ፣ ሓንቲ ሠራቒት ሰበይቲ እያ በሎ። ዳግማይ “ ኣደይ ከ ኣበይ ኣላ፡” ሲሞን ኣላ ጽናሕ ክትርእያ ኢኻ። ኣብ መወዳእታ ናብ ዙፋን ንጉሥ ሒዝዎ ቀረበ። ሽዑ ኔሮን ንፈቤን ስምዒ ነዚ ወድኺ ቆራሪጸ ንኣሞራ ቅድሚ ምሃበይ ትእዛዘይ ፈጽሚ።

ዳግማይ ነዲኡ ኣደ ንክርስቶስ ከሐዲዮ ዲዮም ኢሎሙኺ፡ ኣነ ውን ምእንቲ ክርስቶስ ክመውት እየ። ኣጆኺ ኣደይ ኣይትፍርሂ ብሥጋ እንተ ሞትና ብነፍሲ ኣይንመውትን ኢና ኢሉ ኣባራትዓ። ኣብ ከባቢኡ ኮይኑ ዝሰምየ ዝነበረ ወተሃደር ብእግሩ ምስ ወቐየ ንላዕሊ ጥር በለ እሞ ኣብ ልዕሊ በሊሕ እምኒ ወዲቑ ርእሱ ተፈግአ። ብልሓት ናይቲ እምኒ ዝበዝሐ ክፋሉ ኣብ መንበስበስታኡ ስለ ዝረኸቦ ከኣ እታ መሬት ብደሙ ተለውሰት።

ዳግማዊ አብ ዝወደቐሉ ኮይኑ ነዲኡ “ አደይ ኣጆኺ በርትዒ ጳውሎስ እኮ ክርስቶስ አብ ቀራንዮ ልክዕ ብኽምዚ ተኸላቢቱ እዩ ኢሉኒ፡ እዩ እሞ ኣጆኺ ” በላ። ንዓይ ከኣ አብ ሰማይ ብርሃን እርኣየኒ ኣሎ። እዚ ጸጋ እዚ ከይሓለፈና ኣጆኺ ኣይትፍርሒ።

ቅድስት ፈቤን ናብ ኣምላኽ እዚ ኩሉ እናተጻዕረት “ ዝገብርዎ ኣይፈልጡን እዮም እሞ ይቕረ በለሎም ኢላ ምእንትኡም ጸለየት። አብ መወዳእታ ኔሮን ኀኽልቲኡም ክሳዶም ብሰይፍ ኣቑሪጹ ቀተሎም። (ግ.ሓዋ ፯፥፶)

ኮሎም እቶም አብቲ ከባቢ ዝነበሩ ሰባት ንብዓት ገዲፎም ደም በኸዩ። እቲ ዝረኣየ ሕዝቢ ዝበዝሐ ብኣምላኽ ፈቤን ንኣምን ኢሉ ኩሉ ክርስቲያን ኮነ። ኔሮን ጥራይ ኢዱ ተረፈ።

ጸሎቶምን በረኽቶምን ምስ ኮላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን ለዓለመ ዓለም ኣሜን።

ምንጪ፡- ኣ ሩፊኖስ ኣነ እውን'ዚ ታሪኽ''ዚ ዝጸሓፍክዎ እናነባዕኩ እየ ኣብኡ አብ ጥቓ ኣደባባይ ሮም ኮይነ እየ። ደሓን ኩነለይ ካብ ተርቢኖስ ፈታዊኻ።

ካብ ጸሐፋይ ታሪኽ ተርቢኖስ

✠ ✠ ✠

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት መሪና

ናይ ቅድስት መሪና ኣቦኣ ዳኬዎስ ዝተባህለ አብ ሃገረ ኣንጸኪያ ናይ ካህናተ ጣዖት ሓለቓ ነበረ፡ እቲ ንጉሥ እውን ሞኽሱ ከሓዲ ዳኬዎስ ይብሃል ነበረ።

ቅድስት መሪና ንል ፭ (5) ዓመት ምስ ኮነት ኣዲኣ ስለዝሞተት ኣቡኣ ካብ ከተማ ወጺኣ ንእትነብር ሞግዚት መዕበይት ሃባ፡ ንሳውን ክርስቲያን ስለዝነበረት ናይ ክርስትና ሃይማኖት ብግቡእ መሃረታ። ንል ፲፭ (15) ዓመት ምስ ኮነት ኣቡኣ ዳኬዎስ ሞተ።

ድኅሪኡ ናይ ሰማዕትነት ተጋድሎ ተሰሚዕዋ ፍቕሪ ክርስቶስ አብ ልባ ሓደራ እሞ ብሰማዕትነት ክትዓርፍ ደለየት።

አብዚ እዋን'ዚ ከሓዲ ዝኾነ መኰንን ናብታ ሃገር መጺኡ ንቅድስት መሪና ካበይ ወገን ከምዝኾነት ሓተታ። ንሳ ካብ ወገን ክርስቶስ ክርስቲያናዊት ከምዝኾነት መለሰትሉ። መልክዓን ቁንጅንኣ ብምርኣይ ክዕገስ ስለዘይከኣለ ብብዙኃት ነገራት ከታልላ ፈተነ፡ ንሳ ግና ንእውን ንጣየታቱን ረገመቶም።

ሽዑ ብናይ ሓፂን ዘንግታት ክኽትክትዋን ህዋሳታ ክቖራርጽዋን ኣዘዘ። ንሳ ግና ናብ እግዚኣብሔር ጸለየት። ቅዱስ ሚካኤል መጺኡ ካብቲ ኩሉ መከራ ኣድኃና።

ንካልኣይ ግዜውን ናብ ቤት ማእሰርቲ ምስ ኣእተውዋ ጐይታ ናብ ሰማይ የዕሪጉ ናይ ሰማዕታት። ቅዱሳንን ጻድቃንን መንበሪ ኣርእዩ ናብ ቦትኣ መለሳ። ብድጎሪኡ ንሥግኣ ብመጋዝ ክትጭደድን ጎድና ክትሰናጠቕን ድጎሪኡውን ናብ ቤት ማእሰርቲ ክድርብይዋ ንልኡኻቱ ኣዘዘ። ሕጂውን ቅዱስ ሚካኤል መጺኡ ኣድኃና።

ኣብ ቤት ማእሰርቲ እናጸለየት ከኣ ሓደ ዓቢ ገበል ናብኣ መጸ። ምስ ኣበየቶ ወይ ምስረኣየቶ ምስበለቶ ፈርሀት። ኩሉ ሰብነታ ተንቀጥቀጠ ምዝራብውን ሰኣነት፡ ኣእዳዋ ብትእምርተ መስቀል ከምዝዘርግሐት ከምኡውን ብልባ እናጸለየት ከላ ወሓጣ ብኡ ንብኡ እቲ ገበል ከብዱ ተጨዲዱ ብዘይ ሓደ ጉድኣት ወጸት ንእግዚኣብሔር ከኣ ኣመስገነቶ።

ካልእ ግዜ እውን ሰይጣን ጸልማት ለቢሱ ረኣየቶ፡ ኣእዳዉ ኣብ ልዕሊ ኣብራኹ ተጨቢጡ ነይሩ። ሽዑ ገጻ ብትእምርተ መስቀል ኣማዕቲባ ርእሱ ዘበጠቶ። ብኣእጋራውን ረገጸቶ።

ኣብዚ ግዜዚ ናይ ጐይታ ዕፀ መስቀል ተገልጸላ፡ ኣብ ልዕሊኡ ከኣ ጻዕዳ ርግቢ ተቖሚጣ ረኣየት።

_ “ኣ መሪና ናይ መንፈስቅዱስ ጸጋ ዕርቡን (ዓረቦን) ተቖቢልኪ ኣሎኺ እሞ ባህ ይበልኪ” በለታ፡ ንጽባሒቱ እቲ ርጉም መኰንን ክዳና ገፊፎም ቁልቁል ኣፋ ሰቒሎም ንኽቃጽልዋን ውዑይ ማይ ኣብ ዝመልኣ ዓቢ ፊስቶ (በርሚል) ኣእትዮም ክጥጥቕዋን ኣዘዘ። ንሳ ኣብ ውሽጡ ኮይና እናጸለየት ከላ ካብ ሰማይ ሓንቲ ፃዕዳ ርግቢ መጺኣ ካብ ኣፋ ወርቃዊ ኣኽሊል መእሰሪ ፈቲሓ ብስም ኣብ ወወልድ ወመንፈስቅዱስ ሠለስተ ግዜ ኣጠመቖታ። ንሳ ንእግዚኣብሔር እናመስገነት ካብቲ ማይ ወጸት።

እቲ ርጉም መኰንን ከምዝደሓነት ምስረኣየ ርእሳ ብሴፍ ክቖርጽዋ ኣዘዘ። ናብዚ ዓቢ ክብሪ ሰማዕትነት ዘብጸሓ ክርስቶስ ብፍቕሪውን ዝተቖበላ ጸለየት። ጐይታ ከኣ ተገለጸላ።

ቃል-ኪዳን

ስማ ዝጸወዐ መዘኸርትኣ ዝገበረ መጽሓፈ ገድላ ዘንበበ ዝጸሓፈ ዝሰምዐ ኃጢኣቱ ከምዝሥረየሉ ኣብቲ ንሳ ዘላቶ ቦታ ከምዘእትዎ ምሉእ ቃልኪዳን ሃባ፡ ሰማዕት ቅድስት መሪና ክሳዳ ብሴፍ ተሰይፋ ዕለት 15 ሓምለ ዓረፈት፡ ኣብ መቓብራ ብዙኅ ተኣምራት ብምርኣይ ብዙኃት ሰባት ብስም ኢየሱስ ክርስቶስ ኣመኑ፡

ናይ ሰማዕትነታ በረኸት ንኽላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይሓልወና፡ ሰንክሳር ዕለት ፷፫ ሐምሌ።

- ሰላም ለመሪና ገባሪተ ኃይል ወመንክር፡
- ለእለ ይጼውዑ ስማ ውስተ ኵሉ ብሔር፡
- ኃይለ ሰማያት ኖሚኣ እንዘ ይእቲ በምድር፡
- እስመ ነጽሐቶ ወቀሠፈቶ ለሰይጣን ህሙር፡

- ወለከይሲ ኬደቶ በእግር።

✠ ✠ ✠

ሰማዕት ቅድስት ኣውዶክስያ

እዛ ቅድስት ኣደ እዚኣ ትውልዲ ሃገራ ሳምራዊት ብፍላይ ከኣ በልበክ ከባቢ “በሰራ” እዩ። ዝነበረትሉ ዘመን ዘመነ ንጉሥ ጢባርዮስ ንጉሠ ሮም ኮይኑ ስም ኣቡኣ “ዮናስ ኸም ኣዲኣ ከኣ “ጠባብት” ይበሃል።

ምሉእ ሕይወታ ከኣ ኣብ ናይ ዝሙትን ርኽሰትን ግዜ ተሕልፎ ነበረት። ምእንቲ ንሰባት ከተስሕት ከኣ ጽቡቕ ወርቃዊ ክዳውንትን ጽቡቕ ጌጻጌጽ ዘለዎም ጫማታትን ቅብኣ ቅባኢ ናይ ገጽን ብምጥቃም ብልጭልጭ ትብል እሞ ብዙሓት ሰባት ከኣ ተስሕት ነበረት።

ሓደ ዓቢ ባሕታዊ መነኮስ ናይ ኢየሩሳሌም “ግርማኖስ” ዝተባህለ ዛንታኣ ዝሰምዐ ልክዕ በአምሳለ ዘማዊ ኮይኑ ናብኣ መጺኡ ነገረ ድሕነት ማለት ናይ ጻድቃንን ኃጥኣንን ነገራ። ቅድስት አውዶክስያ እዚ ኩሉ ምስ ነገራ “ናይ ብሓቅካ ዲኻ እዞም ኩሎም ሬሳታትን ምውታትን ክትንሥኡን ክጸድቁን ኢላ ሓተተቶ። ንሱ ከኣ ካብ መጻሕፍተ ኦሪት ይኹን ካብ ሓዲስ አረድኣ። እቲ ቃላቱ ከኣ ልባ ተንከፈ። ብእምነት እውን ተቐበለቶ”። በል እሞ ንዓይ እዚ ኩሉ ግብረ ዝሙት እፍጽም ኔረስ ክምሕረኒ ዶ ይኽእል እዩ፡ በለቶ። ቅዱስ ግርማኖስ ብጐይታናን አምላኽናን መድኃኒናን ኢየሱስ ክርስቶስ ካብ ሰማይ ምውራዱን፡ ምውላዱን ጥምቀቱን ስብከቱን፡ ሞቱን ትንሣኤኡን፡ ዕርገቱን ዳግም ምጽኣቱን ኣሚንኪ እንተተጠሚቕኪ ልክዕ ከምዚ ሎሚ መዓልቲ ዝተወልደ ሕፃን ዋላ ሓንቲ ኃጢኣት ዘይብሉ ክትኮኒ ኢኺ። ኣብ መንግሥተ ሰማያት ከኣ ስምኪ ክጸሓፈልኪ እዩ በላ።

ሽዑ ኀኸጥምቕ ብምሉእ ልባ ኣሚና ሓተተቶ። ንሱ ናብቲ ናይ ሃገረ “በልበክ” ዝነበረ ጳጳስ ወሲዱ ኣነስሓን ኣእመናን አጠመቕን።

እግዚኣብሔር ከኣ ኣዒንቲ ልባ ከፈተላሞ መልኣኽ እግዚኣብሔር መጺኡ ናብቲ ናይ ጥምቀት ቀላይ ሰሒቡ ክወስዳ ከሎ ተገልጸላ። ከምኡ እውን ቁጽሪ ዘይብሎም ኣእላፈ ኣኣላፋት መላእኽቲ ብናታ ምምላስን ምእማንን ምጥማቕን ክሕጐሱ ከለዉ ተራእይዋ። ከምኡ እውን ጸለምቲ ዝኾኑ ኣጋንንቲ ረኣየት። ነዚ ኩሉ ራእያት እዚ ምስ

ረኣየት እቲ እምነት ኣጸቡቑ ተሰምዓ። ነቲ ብዝሙትን ርክሰትን ዘጥረየቶ ኩሉ ንብረታን ገንዘባን ሽልማታን ከኣ ንነዳያን፣ ንደኻታት፣ ንለመንቲ ዘይብሎም ስኡናት መጽዊታ ኣብ ሓደ ናይ ደቂ ኣንስትዮ ገዳም ኣትያ ፈለሰት (መንኰሰት)። ዓባይ ተጋዳሊትን ጸዋሚትን ጸላይትን ኣደ ኮነት እሞ ጸላኤ ሠናያት ስለ ዝቐንኣላ ካብቶም ኣቐድም ኣቢሎም የዕሩኻ ዝነበሩ ኣጉባዝ መንእሰያት ሓደ መንእሰይ ናብቲ ሽዑ ዝነበረ ንጉሥ ከሰሳ። እንተኾነ እግዚኣብሔር ኣብቲ ቤተ መንግሥቲ ሓደ ጽቡቕ ቆልዓ ወዲ እቲ ንጉሥ ሞይቱ ይልቀስ ነበረ። ኣብዚ ግዜ'ዚ ትጽሊ እሞ ነቲ ዝሞተ ወዲ ንጉሥ ካብ ሞት ተተንሥኡ። እቲ ንጉሥ'ውን እግዚኣብሔር ዘይፈልጥ ከሐዲ ዝነበረ ኣመነን ተጠመቐን። ብድሕሪኡ ከኣ ካልእ ንጉሥ "ዲዮግኖስ" ዝተባህለ ነገሥ'ሞ ንጣያት ኩተምልኽ ምስሓተታ ኣብ ገዝኡ ሓንቲ ዝዓይኑ ሰብ ነበረ። ንዕኡ እውን ብጸሎታ ክልተ ኣዕይንቲ ከምዝህልዎ ገበረት። እቲ ክቐትላ ዝሓሰበ ንጉሥ ከኣ ፈነዎ። ድሕሪኡ እውን ሣልሳይ ግዜ "በከኒቶስ" ዝተባህለ ሓደ ኣረሚናዊ ንጉሥ ነገሠ። ንሱ ኣውን ክቐትላን ናብ ጣዖቱ ከስግዳን ኣሰራ። ኣብዚ ግዜ'ዚ እቲ ብጸሎት ንጐይታ ምስ ቅዱሳን ሰማዕታት ክሕውሳ ለመነቶ። እቲ ኣረሚናዊ ዝኾነ ንጉሥ ከኣ ምእማን ምስ ኣበየቶ ኣዝዩ ምስ ተሐለለ ብሰይፊ ክሳዳ ሰይፉ (ቆረጸ)። ብዕለት ፮ መጋቢት ኣኽሊለ ክብር ተቐቢላ ዓረፈት።

ኣብቲ ግዜቲ ንጐይታ ምስ ቅዱሳን ሰማዕታት ክሕውሳ ብጸሎት ለመነቶ።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኵላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን ኣሜን።

ሰላም ለኣውዶክስያ ከመ ትፍዲ ፍዳ፣

- በመጥባህት በሊህ እስከ መተሩ ክሳዳ፣
- እስመ ተሊዉ ጽድቅ ኣብደረት ወሃዲገ እኩይ ልማዳ፣
- ነጸረት ለተጠምቆ ውስተ ቀላየ ማይ ያውርዳ፣
- እንዘ ይስህባ መልኣክ ቀዊሞ በዓውዳ።

መጽሐፈ ሰንክሳር ዕለት ፮ መጋቢት እዩ።

◆ ◆ ◆

ሰማዕት ቅድስት ጲላግያ ዘኣንጾኪያ (በዓልቲ ኣንጾኪያ)

ሰማዕት ቅድስት ጲላግያ ሃገራ ኣንጾክያ ኾይኑ ምስ ቤተ ሰባ እንከላ ወተሃደራት ንኽራኽስዋ ምስ ከበብዋ፡ ኣብዚ ግዜ'ዚ ክብረ ንጽሕናኣ ኣሕዛብ ምእንቲ ከየራኽስዋ “ነፍሰይ ንፈጣርየይ ኣሕሊፉ እህብ ኣሎኹ” ኢላ ዓል ፲፭ (15) ዓመት ከላ ካብቲ ናይቲ ቤት መስኮት ዘሊላ (ተወርዊራ) ኣብቲ ጐቦ ገዝኣ ዝርከብ ባሕሪ ብምእታው ብ፫፻፲፩ ዓ.ም (311 ዓ.ም) ብሰማዕትነት ዓረፈት።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኵላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን ኣሜን።

ሰንኮሳር ዕለት ፲፭ ጥቅምቲ እዩ።

✠ ✠ ✠

ሰማዕት ቅድስት ጲላግያ ዘጠርሴስ (በዓልቲ ጠርሴስ)

ሰማዕት ቅድስት ጲላግያ ደብረ ዘይት እናተባህለ ኣብ ዝጽዋዕ ጎቦ (እምባ) ብብሕትውናን ብድንግልናን ተወሲና ክትነብር እንከላ ናይ ንጉሥ ወተሃደራት ንንጉሥ ሰበይቲ ንኽትከውን ኣብ ዝሓተትዋ ንሳ ኣይከውንን እዩ ብምባል ብሓዊ ኣቓጺሎም ቀተልዋ።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኵላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን ኣሜን።

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ክርስጢና

ቅድስት ክርስጢና ኣቦኣ ጣያታት ዘምልኽ ዝነበረ መኰንን ኮይኑ ርባኖስ ይበሃል። ንሱ ንጓሉ ብጥብቂ ኣምልኾ ጣያት ይምህራ ነበረ። ንሳ'ውን ንትምህርቲ ኣቦኣ ሒዛ ተጽንያ ነበረት።

ሓደ መዓልቲ ሓሲባ ክትመራመር ጀመረት። ኣብ ልባ'ውን ፍርሓት እግዚኣብሔር ሓደረ ተንሚኣ ድማ ገጻ ናብ ምብራቕ ገይራ በለት ንእትጉዓዞ ናይ ሕይወት መንገዲ ክመርሓ፣ ክገልጻላ ናብ ኣምላኽ ጸለየት። መንፈስ ቅዱስውን ሓድነቱን ሠለስትነቱን ገለጸላ።

ኣቦኣ መጺኡ "ጓለይ ከመይ ኣለኺ" በላ። በቲ ክቡር ዋናይ ብናይ ክርስቶስ ሕይወት ጽቡቕ ኣለኹ" በለቶ። ኣቦኣ ነዚ ነገር'ዚ ሰሚዑ ደንገጸ።" ንልብኺ እንታይ ለወጦ" በላ። ንሳ'ከኣ በቲ ሰማያዊ ኣምላኽ ተማሪኸ" በለቶ። ድሕሪኡ ኣቡኣ እናሓዘነ ከደ። ንሳ ድማ ተንሚኣ ናብ እግዚኣብሔር ጸለየት። በታ ግዜ እቲኣ ድማ መልኣኽ እግዚኣብሔር መጺኡ ከምዚ በላ፣ " በርትዒ። ብሠለስተ መኪንንቲ ክትሳቐዪ ኢኺ " ኢሉ ብብርሃናዊ መስቀል ኢየሱስ ክርስቶስ ባረኻ። ሰማያዊ ሕብስቲ ድማ ሃባ። ድሕሪኡ ተንሚኣ ናብቲ ጣየታት ዝነበርዎ ቦታ ኣትያ ሰባበረቶም። ኣቦኣ ነዚ ርእዩ ብተግባራ ተቐጥዐ። ክገርፍዋ ድማ ንወተሃደራቱ ኣዘዞም እሞ ገረፍዋ። ካብ ሥጋኣ ግን ኣብ ክንዲ ደም መዓር ወጸ። ካልኣይ ድማ ኣብ ሓጺን ዓራት ኣደቂሱ ብትሕቲኣ ሓዊ ከንድዎ ኣዘዘ።

እቲ ሓዊ ንዓኣ ገለ ከይተንከፈ ንብዙሓት ኣረማውያን ኣቃጸለ። ደጊሙ'ውን ብገመድ ኣሲሮም ናብ ባሕሪ ክድርብይዋ ኣዘዘ። ኣብቲ ባሕሪ ከላ ኣብ ዝጸለየትሉ ግዜ ጐይታናን ኣምላኽናን መድኃኒናን ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ሥግኡን ክቡር ደሙን ብጉጤት ኣቐበላ። ካብ ርስሓት ጣየታት ድማ ኣንጽሃ። በታ ለይቲ እቲኣ ድማ ኣቡኣ ርባኖስ ሞተ።

ድሕሪኡ ድዮስ ዝበሃል ካልእ መኮንን መጸ። ንቅድስቲ ክርስጢና ኣምጺኡም ዕርቃና ኣውጺኡም ጥራይ ነብሳ ክሰቕልዋ ብትሕቲኣ ድማ ሓዊ ከንድዱ ኣዘዘ። ኣንስቲ ዕራቓ ምስ ረኣያ ኑቲ ንጉሥ ረገምኡ። ንሱ'ውን ንዓኣተን ብሰይፊ ከም ዝምተራ ገበረ። ንዓኣ ግን እቲ ሓዊ ዋላ ሓንቲ ኣይጐድኣን። ነዚ ተኣምር'ዚ ርእዮም 3012 ሰባት ብጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ኣመኑ። ብሰማዕትነትውን ዐረፉ። እቲ ከሓዲ ድዮስ'ውን ሃንደበት ሞተ።

ሣልሳይ መኰንን መጸ ነታ ክብርቲ ክርስጢና ሒዙ ንኣማልኽቱ ክትስውዕ ክሓባብላ ፈተነ። ንሳ ድማ ከምዚ በለቶ ንሸኻን ኣማልኽትኻን ናብ'ቲ ዘይጠፍእ ዘለዓለማዊ ገሃነመ እሳት ክትወርዱ ኢኹም። ንሱ'ውን ብጣዕሚ ተቈጢዑ ናብ ሃልሃልታ ሓዊ ክድርብይዋ ኣዘዘ። ዋላ ሓንቲ ጉድኣት ድማ ኣይወረዳን።

ደጊሙ'ውን ናብ ኣራዊት ክድርብይዋ ኣዘዘ፡ ንሳቶም'ውን ጸበል እግራ ለሓሱ፡ ነቲ ተመን ዝፍንወላ ዝነበረ ኻስዎ። ንሱ ድማ ሸዑ ንሸዑ ሞተ። ካብኡ ቀጺሎም መልሓሳን ኣጥባታን ቆረጽዋ። ነቲ ቁራጽ መልሓሳ ኣልዒላ ነቲ መኰንን ናብ ዓይኑ ደርበየትሉ። ንሱ'ውን ኣዒንቱ ዓወረ። ብቑጥዓ ተመሊኡ ድማ ናብ ተመነገበል ዝመልእዎ ስፍራ ክድርብዋ ኣዘዘ። ሓንቲ ተመን ድማ ኣብ ኣፍልባ ኻሰታ (ነደፈታ)። ቀጺሉ'ውን ካልእ ተመን ኣብ ጐድና ነደፈታ። በታ ግዜ እቲኣ ድማ ቅድስቲ ክርስጢና ናይ ምስክርነት ተጋድሎኣ ፈጺማ ነፍሳ ናብ ኣምላኽ ኣማሕጸነት። ትንፋሳ'ውን ኃለፈት። ካብቲ ሰማያዊ ኣምላኽ'ውን ናይ ክብሪ ኣኽሊል ተቐበለት።

- ሰላም ለክርስጢና ዘኣጥመቃ እግዚኣብሔር፡
- ወተህበያ መልኣኩ ሚካኤል ክቡር፡
- ለዛቲ ቅድስት ወንጽሕት እምነውር፡
- ያመሓርዕር ጕርዔ ነፍስየ እምስቴ ኃጢኣት መሪር፡
- እምነ ሥጋሃ ቅሱፍ ዘውኅዘ መዓር።

ጸሎታን በረኸታን ምስና ይኹን ኣሜን ምንጪ ፲፮ ነሐሰ ሰንክሳር።

◆ ◆ ◆

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ማክሪና ናይ ሃገረ ምሥራቅ ባሕታዊት ብምባል ትፍለጥ

ቅድስት ማክሪና ኣብ ናይ መጀመርታ ታሪኽ ቤተ ክርስቲያን ዝተፈልጠት ኣደ እያ። ኣብቲ ቀዳማይ ዘመን ኣብ ሃገረ ፍልስጥኤም ናይ ብሕትውና ገዳም ካብ ዝመስረታ ኣዴታት ሓንቲ እያ። ፓንቴስ ኣብ ዝተባህለ ቦታ ናይ ደቂ ኣንስትዮ ገዳም ብቤተ ሰብ መልክዕ ብሓድነት። ብፍቐሪ፡ ከምዝነብራ ጌራ ዘመሓደረት ዓባይ ኣደ እያ።

ቅድሚ ምምናና ምስ ቤተ ሰባ በዓል ቅዱስ ባስልዮስ ብ፫፻፶፩ ዓ.ም. (351 ዓ.ም) ናብ ናይ ኣቴና ዩኒቨርስቲ ቅድሚ ምእታዉ ብቤተሰብ ዝወሃቦም ዝነበረ ናይ ሃይማኖት ትምህርቲ ኻኩላቶም ኣሕዋታ ትበልጸም ነበረት።

ቅዱስ ባስልዮስ'ውን ካብ ዩኒቨርስቲ ኣቴና ምስተመልሰ ንሓብቱ ኣብነት ብምግባር ኣብ ገዳም ፓንቴስ ክልተ፡ ሠለስተ፡ ኣርባዕተ፡ ሓሙሽተ እናኾኑ ብምንጽጻል ይነብሩ ንዝነበሩ ብሓድነት ገዳም መሥሪቶም ኻኽነብሩ ገበረ።

ቅድስት ማክሪና'ውን ንብዙሕ ግዜ ኣብ ብሕትውና ምስ ጸንሐት ብ፫፻፸፱ ዓ.ም (379 ዓ.ም) ኣብታ ባዕላ ዝመሥረተታ ገዳማ ዓረፈት።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን ኣሜን ምንጪ ፲፮ ነሐሰ ሰንክሳር።

✠ ✠ ✠

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ኦርኒ ጓል ንጉሥ ሮማ

ሰማዕት ቅድስት ኦርኒ ስም ኣቡኣ መርቅያኖስ ናይ ሮማ ንጉሥ ኣምላኺ ጣያት ኮይኑ ኣዲኣ ግና ተኽታሊት እምነት ክርስትና ነበረት። እዛ ቅድስት ኣደ እዚኣ ምስተወልደት እሞ ምስ ዓበየት ኣቦኣ እኹል ንዕኣ ዝኸውን ሓደ ዓቢ መካበብያ ዘለዎ ቤት ሃኒጹ ምስኣ ድማ ፲፪ (12) ደናግል ብወርቅን ብብሩርን ሰሊሙ፣ ፺፯ (97) ዝኾኑ ጣያታት ኣብ ውሽጢ ኣዳልዩ ከይወጽኣት ክትሰግድ ምእንቲ ማዕጸ ተዓጽያ ንኺ (7) ዓ መትን ፮ተ (6) ወርሕን ተቐመጠት። ሓደ መዓልቲ ናብ ምብራኾ ገጻ እንተረኣየት ሓንቲ ርግቢ ኣብ ኣፋ ቆጽሊ ኣውሊዕ ሒዛ ናብቲ መኣዲ ክትስንድዎ፣ ካልኣይ ውን ንምዕራብ ገጻ እንተጠመተት ኳኽ ኣብ ኣፉ ተመን ኣንጠልጢሉ ናብቲ መኣዱ ክድርብዮ ከሎ፣ ሣልሳይውን ኣንቂ ዝተባህለ ዑፍ ኣብ ኣፉ ኣኽሊል ኣንጠልጢሉ ናብቲ መኣዲ ክድርብዮ ረኣየት። በዚ ዝረኣየቶ ራእይ ተገሪማ ሽዑ ነቲ ኣቡኣ ክምህራ ዝሀባ መምህር ዝረኣየቶ ዝበለ ኩሉ ነገረቶ።

እቲ መምህር ከኣ ከምዚ ኢሉ ፈትሓላ። “ርግቢ ትእምርተ መንፈስ ቅዱስ እያ። ቆጽሊ ኣውሊዕ ጸጋ ጥምቀት እዩ። ኳኽ ከኣ ከሓዲ ንጉሥ እዩ። እቲ ተመን ከኣ መከራን ስቓይን እዩ። ኣንቂ ፅኑዕ ንጉሥ እዩ፣ ኣኽሊል ከኣ ንቅዱሳን ሰማዕታት ዝወሃብ ክብሪ ኮይኑ፣ ሕጂ ንሽኺ ብስም ክርስቶስ መከራን ስቓይን ክትቅበሊ ኢኺ” ኢሉ ተርጕመላ። ጸኒሖም ኣቡኣን ኣዲኣን መጺኦም ብዛዕባ ናታ ሕጸን መርዓን ዝምልከት ሓተትዋ እሞ ንሳ ከኣ “ንኣርባዕተ መዓልቲ ክመክር ተጸበዩኒ” ብምባል ቅኑዕ ዝኾነ መንገዲ ክመርሓ ናብ እግዚኣብሔር ጸለየት።

መልኣኽ እግዚኣብሔር መጺኡ “ኣጆኺ በርትዒ። ናይ ቅዱስ ጳውሎስ ወደ መዝሙር ቅዱስ ጢሞቴዎስ መጺኡ ጸጋ ጥምቀት ክህበኪ እዩ። ቀጺልኪ ከኣ ምእንቲ ክርስቶስ ብዙሕ ስቓይ ክትቅበሊ ኢኺ።” በላ ሽዑ ቅዱስ ጢሞቴዎስ ነቲ ዘይእቶ ናይ ቤታ ሓጹር መካበብያ ብሓይሊ ኣምላኽ ሰንጢቹ ኣትዩ ኩሉ ትምህርቲ ወንጌል ምሂሩ ብስም ኣብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን ኣጥመቕ። ንሱ ምስ ከደ ቅድስት ኦርኒ ተንሢኣ ነቶም ኩሎም ኣቡኣ ዘዳለዎም ጣያታት ዓጠምጠም ኣቢላ ሰባበረቶም። ድሕሪ 7 (፯) መዓልቲ ኣቡኣን ኣዲኣን ከምቀዳሞም መጺኦም ብዛዕባ መርዓ እንተ ሓተትዋ፣ ንሳ “ኣነ ናብ

ሰማያዊ ንጉሥ ኢየሱስ ክርስቶስ ንዕኡ ምስጋና ይኹኖ እሞ ተጸዊዐ ስለ ዝኾንኩ ተጠሚቐ" በለቶም። ሽዑ ኣቡኣ ንጉሥ መርቅያኖስ ቃል ንሉ ሰሚዑ ተቆጢዑ ንቅድስት ኦርኒ ካብቲ ዝነበረቶ ስሒቡ ኣውረዳ። ኣዲኣ ከኣ ብብኽያትን ኣብ ርእሳ ሓመድ እናነሰነሰት ደድሕሪኣ ትስዕብ ነበረት።

ኣቡኣ ፬ ኣፍራስ ብሰንሰለት ኣሶሮም ኣምጺኦም ንቅድስት ኦርኒ ከኣ ብርእሳ ኣብቲ ጭራ ኣፍራስ ክኣስርዋ ኣዚዙ ኣእስራ። ሽዑ ካብቶም 4ኣ እቲ ሓደ ፈረስ ሰንሰለት በንጢሱ የማነይቲ ኢድ ንጉሥ ሰቢሩ (መንጢሉ) ነፊጹ ከደ። እቲ ንጉሥ ከኣ ወዲቑ የማናይ ኢድ ተሰሊዑ ንግዚኡ ሞተ። ቅድስት ኦርኒ ተንሲኣ ጸለየት እሞ ንንጉሥ ኣቡኣ ኣተንስኣቶ ነዚ ነገር እዚ ዝረኣየቶ ሕዝቢ ንጉሥ ኣቡኣ ኣቢሮም ሰለስተ እልፊ ዝኾኑ ተጠመቑ። ብሰላም ከኣ ተዋረስቲ ጽድቂ ኮይኖም ሓለፉ። እንደገና ካልእ ዳኬዎስ ዝተባህለ ከሓዱ ንጉሥ ወሪኣ ሰሚዑ ንቅድስት ኦርኒ ሒዙ ብጸጉሪ ርእሳ ክትስቀል ኣዘዘ። ካልኣይውን ኣትማንን ኣኽይስትን ዕንቅርቢታትን ናብ ዝተመልኦ ጉድጓድ ክድርብይዋ ኣዘዘ። ንሳ ገለ ከይኾነት መጺኣ። እቶም ኣራዊት ግና ኩላቶም ሞቱ። ንሳልሳይ ግዜ ብመጋዝ ክትምገዝ ምስ ኣዘዘ እቲ መጋዝ ኣብ ክልተ ተሰበር። እቲ ንጉሥ ሞተ። ንራብዓይ ግዜ መተካእታ ናይ ኣቡኣ ዝነገሠ ወዲ ንጉሥ ዳኬዎስ ንቅድስት ኦዝኒ ሒዙ ኢዳን እግራን ብጸላሕቲ ሽንካራት ክሽንክርዋ ኣዘዘ። ኣብ ዝባና ከቢድ ብሕፃ ዝተመልኡ ክሻታት ሰቒሎም፡ ናብ ኣርባዕተ ወገን ኣብ ዝርባዕተ ኣፍራስ ኣሲሮም ሰብነታ ክበጣጥስዎውን እንተ ኣዘዘ ክኾነሉ ኣይከኣለን። ንሱውን ደኺሙ ብምልኣኽ እግዚኣብሔር ተቐሲፉ ሞተ። ቅድስት ኦርኒ ሕሙማት እናፈወሰት ኣጋንንት እናኣውጽኣት ተኣምራት እናገበረ ትነበር ነበረት። ንሓሙሻይ ግዜውን ራብዓይ ንጉሥ ንኣማልክቱ ክትስውእ ኣዚዝዋ ምስ ኣበየቶ ኣብ ሓዊ ጠበሳ። ካብቲ ሓዊውን ገለ ከይኾነት ወጺኣ ረገመቶ። ነዚ ኩሉ ርእዩ ብጕይታ ንዕኡ ምስጋና ይኹኖ ምብባል ኣመነ።

ንሻዱሻይ ግዜ ናይ ፋርስ ንጉሥ ንቅድስት ኦርኒ ሒዙ ብኩናት ወጊኡ (ረጊጹ) ቀተላ። ሽዑኡውን መልኣኽ እግዚኣብሔር መጺኡ ኣንተሲእዋ ኣብቲ ሃገር ክትሰብኽ ጸንሓቶ። ድሕሪኡ ናብቲ ናይ ሓጕስ ቦታ ገነት ተመሲጣ ከደት።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም ለኦርኒ ሠናይተ ዝክር ወስም
- ዘበትርጓሜሃ ሰላም

- እስመ ኰነንዋ ለቲ በዘዘ ዚኣሁ ሕማም
- መእንተ ኣውስቦ ዘሥርዓተ ሥጋ ወደም
- ውስተ ሕሊናህ ኢሥጠት ፍቅረ ኣብ ወእም

ስንክሳር ፴ ጥሪ

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ጌራኒ

ጌራኒ ማለት ሰላም ማለት ክኸውን እንከሎ ስም ኣቡኣ ንጉሥ ሉክያኖስ ይብሃል። ኣቡኣ ፷ (60) ዝመሳኹቱ ፲፪ (12) መካበብያ ዘለዎ ሓደ ዓቢ ኣዳራሽ ሰሪሑ ሓደ ኣረጋዊ መምህርን ሰላሳ ዘገልግል ኣዋልድን ገሩ ሃባ። እቲ መምህር ክምህራ እንከሎ ንሱ ብደገ ኮይኑ ንሳ ኣብ ውሽጢ ኮይን ትምህር ነበረት። ንሳ ጓል ሸውዓተ ዓመት ምስ ኾነት ሓደ መዓልቲ ኣብ መኣዲ ተቐሚጣ እንከላ ከምዚ ዝስዕብ ራእይ ረኣየት። "ሓንቲ ርግቢ ኣብ ኣፋ ቆጽሊ ኣውሊዕ ኣምጺኣ ናብቲ መኣዲ ኣቐመጠቶ። ሽዑ ሓደ ንስሪ ኣኽሊል ሒዙ መጺኡ ኣብቲ ዝቐረበቶ መኣዲ ኣቐመጠ። ድሒሩ ኳኽ ተመን ሒዙ ነቲ ተመን ኣብቲ መኣዲ ኣቐመጠ"። ቅድስት ጌራኒ ብዝተራእያ ራእይ ደንጊጻ ንመምህራ ነገረቶ። እቲ መምህር "እታ ዝረኣኺያ ርግቢ ትእምርተ ሕጊ እያ። እቲ ኣብ ኣፋ ዝነበረ ቁጽሊ ኣውሊዕ ጥምቀተ ክርስትና እዩ። እቲ ንስሪ ከኣ ዓወት እዩ። ኣኽሊልውን ናይ ሰማዕትነት ክብሪ እዩ። ኳኽ ሓደ ከሓዲ ንጉሥ እዩ። እቲ ተመን ዝበልኪዮውን መከራን ስቓይን እዩ። ስለዚ ንሸኺ ምእንቲ ስም ክርስቶስ ተጋዲልኪ ክትዕወቲ ኢኺ" ኢሉ ተርጕመላ። ኣብዚ ግዜዚ ኣቡኣ ንጉሥ ሉክያኖስ መጺኡ ካብዞም መኳንንቱይ ንሓደ ከመርዕወኪ እየ ምስ በላ፡" በል ንሰለስተ (፫) መዓልቲ ምስ ነፍሰይ ክመክር" በለቶ። ኣቡኣ ካብኣ ምስ ወጸ ርእሳ ላጽያ ኣብቲ ኣቡኣ ዘምልኾ ቤት ጣያት ኣትያ ብዛዕባ መርዓን ሕጸን እንተሓተተት መልሲ ኣይረኸበትን።

ድሕሪኡ ናብ ሰማይ ብምጥማት "ኦ ናይ ክርስቲያን ኣምላኽ፡ ናብቲ ንሸኻ እትፈትዎ ምርሓኒ" ምስ በለት ዝተላእከ መልኣኽ መጺኡ "እነሆ ጽባሕ ካብቶም ናይ ሓዋርያ ጳውሎስ ደቀ መዛሙርት ሓደ ናብዚ ዓዲ መጺኡ ከጠምቐኪ እዩ"። ድሕሪ ሰለስተ (፫) መዓልቲ ኣቡኣ ሉክያኖስ ምስ ሰበይቱ መጺኦም እንተሓተትዋ፡ "ኣነ ክርስቲያናዊት ኾይነ እየ። ብስም ጐይታይ ኢየሱስ ክርስቶስ ወዲ ህያው ኣምላኽ ሰማይን ምድርን ዝፈጠረ ኣሚነ ኣለኹ" በለቶም። ኣቡኣ ተቐጢዑ ካብቲ ዝነበረቶ ቤት ናብ ኣደባባይ ኣውጺኡ ኢዳን እግራን ኣሲሮም ብኣፍራስ ከርግጽዋ እኳ እንተ ኣዘዘ ንሳ ግን ኣምላኽ ስለ ዝተኸላኸለላ ሓንቲኳ ኣይኮነትን። ኣቡኣን ኣዲኣን ነዚ ነገርዚ ርእዮም ክልቲኦም

ብጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ “ንዕኡ ምስጋና ይኩኖ” ኢሎም ኣመኑ። ጣዖቶምን መንግሥቶምን ገዲፎም ናብቲ ዝሰርሕዎ ሕንጻ ብምእታው ተቐመጡ። ኣብ ከባቢ ዝነበረ ንጉሥ ነዚ ወረ እዚ ሰሚዑ፣ (መጺኡ) ናብ መንግሥቶም ክምለሱ ለመኖም። ምስ ኣበዩ ንሱ ባዕሉ ነጊሡ ነቲ ጣዖት ሓዞ።

ንቅድስት ጌራኒ ኣናብስትን ኣናብርትን ብምስዳድ ብዙሕ እኳ እንተፈተና፣ ንሳ ግና ገለ ነገር ከይኮነት ወጸት። ኣብ ክሳዳ ዓቢ እምኒ ኣሲሩ ፈተና። ብመጋዝ መጊዙ ቐቲልዋ። እግዚኣብሔር ከኣ ንግዚኡ ጥዕይቲ ጌሩ ኣተንሥኣ። ኣቡኣን ኣዲኣን ነቲ ንዕኣ ዘጥመቕ ካህን ብምጽዋዕ ምስ ብዘሎ ቤተ ሰቦምን ሰለስተ ሚእቲ (፫፻) ኣገልገልቶምን ተጠመቐ። ንጉሥ ኑማርያኖስውን ዜናኣ ሰሚዑ ብምጽዋዕ ኣብ ሃገረ “ቀላኒካ” በቲ ብዕራይ ዝብሃል መእሰሪኡ ኣሰራ። ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ከኣ መጺኡ ነቲ ሓጺን ሰቢሩ ኣድሓና። ኑማርያኖስ ሞይቱ መተካእታኡ ንጉሥ ምስ ነገሠውን በቲ ናይ ኢዱ ኩናት ወጊኡ ቀተላ። ሓጂነውን ጐይታ ካብ ሞት ኣተንሥኣ። ንጉሥ ሳቡር ነዚ ዝተፈጸመ ተኣምር ብምርኣይ ምስ ፮፻፹፮ እልፊ ዝኾኑ ሰባት ናብኣ ሰጊዶም ብስም ጐይታ ኣሚኖም ተጠመቐ። ኣቡኣን ኣዲኣን ከኣ ኣብታ ዝነበርዋ ህንጻ ዕድመ የእኪሎም ብሰላም ዓረፉ። ቅድስት ጌራኒ ንድሕነት ሰባት ስለ ዝተፈጥረት ብደመና ናብ ሃገረ ኤፌሶን ከይዳ ብዙሕ ተኣምራትን መንክራትን ብምርኣይ ንብዙሓት ሰባት ኣእመነት። ኣብ ቅድሚ ነገሥታት ፋርስን፣ መቄዶንያን ነገሥታት ቀላኒካን ቀኒስጥንጥንያን ብጐይታ ምእማና መስኪራ ብሰላም ዓረፈት። ብስማ ቤተክርስቲያን ሰሪሑም ሥግኣ ኣብኡ ኣንበሩ፣ ካብኡ ብዙሕ ተኣምራትን መንክራትን ይርኢ ነበረ።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም ለጌራኒ ከመ ትርጓሜሃ ለስማ።
- ምሥጢረ ጥምቀት ዘርእየት ኣምሳለ ቁጽለ ዘይት በሕልማ።
- ጊዜ ነጸሩ ኪያሃ በጽንዓ ሃይማኖት ቀዊማ።
- ሶበ ኢክህለ ሙቃሄ መእግረ ፈርስ ያህምማ።
- ኣሰረ ዚኣሃ ተለዉ ኣቡነ ወእማ።

ስንክሳር ዕለት ፳፩ ነሓሴ

<u>ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ኤፎያም</u>

ንቅድስት ኣፎምያ ኣዲኣ ቴዎድርስያኒ እትብሃል ፈራሂተ እግዚኣብሔር ኣማኒት ክርስቶስ ነብረት። ኣብቲ ግዜ እቲ ሰይጣን ንክርስቲያን ኣገዲድካ ክቐትል ንንጉሥ ኣንቲሂጶጦስ ኣሕሰብዎ ነበረ። ስለዚ ነዛ ቅድስት ኣደ ናብ ጣየት ክትስውእ እንተኣገደዳ ንሳ ኣነ ንጉይታይ ኢየሱስ ክርስቶስ ንዕኡ ምስጋና ይኹኖ እንተዘይ ኾይኑ ኣይስውእን ኢላ ኣቐበጸቶ። ኣንቲሂጶጦስ ኣብ መንኰራኵር ሠረገላ ኣእትዮም ክጥሕንዋ ኣዘዘ። መልኣኽ እግዚኣብሔር መጺኡ ከኣ ኣድሓና። ኀኻልኣይ ግዜውን ፴፩ ቁመት ሃልሃልትኡ ዝኸውን ሓዊ ኣጕዶም ከንድድዋ ኣዘዘ፡ ቅድስት ኤፎምያ ኣብ ውሽጢ እቲ ሓዊ ኾይና ጸሎት ጸለየት፡ ገለ ከይኾነት ከኣ ካብቲ ሓዊ ከም ሰለስተ ደቂ ወጸት። ንራብዓይ ግዜ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ኣእትዮ ናብ ጥየት ሰውዒ በላ ንሳ መንፈሳዊ ስሓቕ እናሰሓቐት ኣነ “ነዞም ሰብ ዝሰርሑም ኣእማን ክዛረቡውን ዘይክእሉ ዝይሰግድን እየ” በለቶ። ኣንቲሂጶጦስ ኣርባዕተ በላሕቲ ኣእማን ጌሮም ሥጋእ ክቐልጡ ኣዘዘ። ደጊሙውን ኣራዊት ኣብዘለዉዋ ዘላይ ክድርብይዋ ኣዘዘ። እቶም ኣብቲ ቀላይ ዝነብሩ ክይቀተልዋ ተሰኪሞም ናብ ንቑጽ መሬት ኣውጽእዋ።

ንሻዱሻይ ግዜ በላሕቲ ኣእማን ሓዛዊንን ኣብመንገዲ ተኺሎም ኣብኡ ከጉይይዋ ኣዘዘ። ሕጂውን ኣብ ልዕሊኦም ገብጉያ ረጊጻ ገለ ከይኾነት ወጸት። ንሻብዓይ ግዜ ኣብ (ጤገን) ዓቢ ዕትሮ ኣእትዮም ብሓዊ ከሕርርዋ ኣዘዘ። ሕጂውን ገለ ከይኾነት ወጸት። መሊሱ ኣራዊት ኣናብስት፡ ድብታት፡ ኣትማን፡ ሰደደላ። እቶም ኣንበሳን ድብን እግራ ክልሕሱ ከለው ሓንቲ ታሚም ዝተባህለት ተመን እግራ ኀኸሰታ እሞ ዓረፈት። ቅድሚ ምማታ ካብ ሰማይ “ኣ ቅድስት ኤፎምያ ናብዚ ቅዱስ ዝኾነ ቦታ ገኒት ግዒ ዝብል መጽኣ”።

ኣቡኣን ኣዲኣን መጺኦም ንሥጋኣ ብኽብሪ ገኒዞም ቀበርዋ።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኩልና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም እብል ለፍጻሜ ሰምዕኪ ዛቲ
- በንስኪተ ኣርዌ ኣሐቲ
- ኤፎምያ ባዕልት ወኣንጌቤናይት ኣንቲ
- ኣንፈርእዕ ከመ ጣዕዋ በብሔረ ብከይ እንታክቲ
- ሐሊበ ጥብኪ መጥውኒ እስቲ

ሰንክሳር ዕለት ፲፩ ግንቦት።

✠ ✠ ✠

ታሪክ ሰማዕት ቅድስት ኣንስጣስያ

ቅድስት ኣንስጣስያ ሃገረ ትውልዳ ሮማ ኮይኑ ወለዳ ኣመንቲ ክርስትና ብምንባሮም ንንኡሎም ናይ መንፈሳውን ሥጋውን ትምህርቲ እናመሃሩ ኣዕበይዋ። ወለዳ ከመርዕውዋ ግዲ እንተበልዋ ንሳ ግና “ኣነ ናይ ሰማያዊ ንጉሥ መርዓት እየ”። ብምባል ኀኽትምንኩስ ናብ ሓደ ገዳም ኣትያ መንኩሰት። ብጾም፣ ጸሎት፣ ስግደት ናይ ዓለም ሓሶት ኩሉ ካብ ሰብነታ ብምርሓቕ ዓመት ምሉእ ከክልተ መዓልቲ ትጸውም ነበረት። ኣብ ግዜ ጾመ ኣርብዓ ግና ንኣርብዓ (፵) መዓልቲ እኽሊ ዝብሃል ኣይትጥዕ ምን ነበረት። ማለት ብጀካ ቀዳምን ሰንበትን። ኣብዘን ክልተ መዓልቲውን ንቑጽ ን-ራ ብዘይጨው ትምገብ ነበረት። ጸብሒ ዝብልዎ ድሕሪ ምምንኪሳ ኣይጠዓመትን።

ካብ መዓልታት ሓደ መዓልቲ ኣብ ከባቢኣን ናብ ዝነበረ ገዳም ክብረ በዓል ክነግዳ ምስ ብጾታ እናኸደት እንከላ ናይ ንጉሥ ዳኬዎስ ወተሃደራት ንገለ ክርስቲያን ሒዞም ኪጋፍዕዎም ምስረኣየት ነቶም ወተሃደራት ካብ ቅንኣት ሃይማኖታ ዝተላዕለ “**እ ድንዙዛነ ልብ ወከሓድያን ለምንት ትገብሩ ከመዝ ላዕለ ዘፈጠሮሙ እግዚኣብሔር በኦርኣያሁ ወበኣምሳሊሁ ወመጠወ ነፍሶ በእንቲኣሆሙ**” ትርጉሙ ኣቱም ድንዙዛትን ከሓድትን እግዚኣብሔር ብምስሉ ዝፈጠሮም ሰለምንታይ ከምዚ ገርኩም ተሳቐይዎም ኣሎኹም በለቶም። ንሳቶም ሓሪቐም ሒዞም ናብ ንጉሥ ወሰድዋ። ንሱ ተቐቢሉ ”ብሓቂ ንሸኺ ክርስቲያናዊት ዲኺ፣ ኑቲ ተሰቒሉ ዝሞተ ዲኺ ተምልከቡ” ምስ በላ ንሳ “እወ” ብምባል ዘለዋ እምነት ከይፈርሐት ምስ ገለጸትሉ፣ ኣብ ሰብነታ ሓዊ ከዓወላ፣ ድሒሩውን ቀ-ልቀ-ልኣፋ ሰቐላ። ኣብ ትሕቲኣ ሓዊ ኣንደላ። እዚ ኩሉ ጌይሩ ንጣያቱ ምምላኽ ስለ ዝኣበየቶ ርእሳ ብሰይፊ ክስይፍዋ ንወተሃደራቱ ልኢኹ ኣሰየፋ። ኩሎም እቶም ዝረኣይዋ ዘበሉ ንብዝሒ ትዕግፍታን ጽንዓታን ኣድነቑ። ናይ <u>ሰምዕትና ኣኽሊል</u> ዓወት ተቐበለት። ርእሳ ብሰይፍ ክቖርጽዋ ንወተሃደራቱ ለኣኽ።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም ለኣንስጣስያ ዘኣጥብኣት ኩሎ መዋዕለ።
- ከመ ኢትብላዕ ምንተኒ በእሳት ዘበሰለ።
- እምድኅረ ፈጸመት ዘንተ ወሰለጠት ገድለ።
- ወሰላም ዕብል ዘምትረተ ርእሳ ልዑለ።
- ወሶስናሃ እኤምኑ ድንግለ።

ስንክሳር ዕለት ፩ ጥቅምት

መዘከርታ ክልተ ኣንስጣስያ ኣለዋ መለይአን እታ ሓንቲ ወለዳ ኣመንቲ ክቦኑ እንከለው እታ ሓንቲ ግና መምለኽቲ ጣዖት እዮም።

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ጣጡስ

ሰማዕት ቅድስት ጣጡስ ሃገረ ትውልዳ ሮማ እዩ። እስክንድሮስ ዝተባህለ ከሓዲ ንጉሥ ንኣማልኽቲ ሰውዒ፣ ዕጠኒ፣ ስገዲ ምስ በላ፣ "ኣነ ንሓደ ኢየሱስ ክርስቶስ ፈጣሪ ሰማይን ምድርን እንተዘይኮይኑ ኣይሰግድን እየ" በለቶ። ንጉሥ እስክንድሮስ ጉልባብ ርእሳ ክቐልዕዋ ኣዘዞሞ እንተ ረኣያ ብመልኽዓ ተደነቐ። ኣዕይንታ ኮኽብ ጽባሕ፣ ቁመናኣ ከም ስዩ፣ ስነ-ጽባቔኣ ከም ጽጌ ረዳ፣ ትመስል። ኣብቲ ዘመን እቲ ንዕኣ እትመስል ጓለንስተይቲ ኣይነበረትን። እቲ ንጉሥ ብፍቕራ ልቡ ተሃወከ'ሞ ከምዚ በላ "ጥራይ ሐራይ ኢልኪ ነቲ ዓቢ ኣምላኽ ኣጽሎን ስገዲ እምበር ኣንጊሡ ክምርዓወኪ እየ" በላ። ንሳ "ኣነ ናይ ኢየሱስ ክርስቶስ መርዓት ኣየ፣ ንዕኡ ጥራይ እየ ከኣ ዘምልኽ" በለቶ። "ቤት ኣማልኽትካ ኸኽኣቱ ግና ኣፍቅደለይ" ምስ በለቶ መሪሕዋ ኣተወ። ቅድስት ጣጡስ ኣብቲ ቤት ጣዖት ኣትያ ናብ ጐይታ ኢየሱስ ክርስቶስ ጸለየትሞ ዓቢይ ምንቕጥቓጥ ኮይኑ ኩሎም ጣዖታት ከካብ መናብሮም ወደቑ። ካብቶም ጸረብቲ ጣዖትውን ብዙሓት ሞቱ። እቲ ኣባታቶም ሓዲሩ ዝነበረ ርኹስ መንፈስ "ኣንቲ ቅድስቲ ኣባይ እንታይ ኣለኺ፣ እንሆ ሰፈረይ ኣፍሪስኪ ኣውጺእክኺ። "በላ ንጉሥ እስክንድሮስ ሕነ ጣዖታቱ ቀሊቁልኣፋ ደፊኡም ብኩርማጅን ሓለንግን ክዘብጥዋ ኣዘዘ። ካብ ሰብነታ ፃዕዳ ደም ወጽኣ። እቶም ወተሃደራት ክሳብ ዝደኽሙ ከትከትዋ። ንሳ ዋላ ሓንቲ ኣይኮነትን። ንሳቶም ግና ናብኡም ተመሊሱ የሳቕዮም ስለ ዝነበረ ደኸሙ። ንጥሙይ ኣንበሳውን ኸኽትብላዕ እንተሃብዋ እቲ ኣንበሳ ጸበል እግራ ብምልሓስ ጠጠው በለ። "ካብ ሰማይ ኣነ ምሳኺ ስለዝኾንኩ ኣንቲ ንጽሕቲ ተሓጐሲ" ዝብል ቃል ተሰምዐ። እቲ ንጉሥ እዚ ኩሉ ዝኣዘዞ ከምዘይተንከፋ ምስረኣየ ክሳዳ ብሴፍ ክቖርጹ ኣዘዘ። ንሥጋኣ ናይ ሮማ ጳጳስ ብለይቲ መጺኡ ኣብቲ ናይ መቕደስ ዝርከብ እምነ ርኪም ገሩ ቀበራ። ካብ መቓብራ ከኣ ብዙሕ ተኣምራትን መንክራትን ተራእየ። ጸሎታን በረኽታን ምስ ኩሉ ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም ለጣጡስ ሥርጉተ ኣፍኣ ወውስጥ።
- በምግባር ፍጹም ወበሃይማኖት ሥሉጥ።

- አመ ኮነት ስምዐ እንበለ ተምያጥ።
- አሕምሞ ሥጋሃ ኢክህሉ አስዋጥ።
- ወጸበለ እግራ ለሐሱ አናብስት መሰጥ።

ሰንክሳር ዕለት ፲፪ ጎንደር

<u>ታሪክ ሰማዕት ቅድስት ምህራኤል</u>

ናይ ትውልዲ ዓዳ ጠምዋህ ከባቢ ኾይኑ ስም ኣቡኣ ጃህን ዮሓንስ፡ ስም ኣዲኣ ከኣ ኢላርያ ይብሃል። እዞም ክልተ ፈራህያን እግዚኣብሔር ሰብ ቃል ኪዳን ውላድ ብምስኣኖም ይሓዝኑ ነበሩ። ድሕሪ'ቲ ብዙሕ ጸሎት እዛ ቅድስት እዚኣ ተዋህበቶም። ስማ ምህራኤል ኢሎም ሰመይዋ። ጓል ፲፪ (12) ዓመት ምስ ኮነት በቲ ኣብኣ ዝሓደረ ጸጋ መንፈስ ቅዱስ ተኣምራትን መንክራትን ክትገብር ጀመረት። ድሕሪኡ ከሓዲ ዲዮቅልጥያኖስ ነገሠ። ናብቲ መራኽብ ዝጽዕናሉ ወደብ ማለት ሰማዕትነት ክቕበሉ ምእመናን ናብ ዲዮቅልጥያኖስ ዝኸዱሉ ቦታ ቀልጢፋ ከይዳ መርከብ ተጻዒና ሃገረ እንድና በጽሐት። ኣብ ቅድሚ ፊልያኖስ ዝተባህለ ናይ ዲዮቅልጥያኖስ ልኡኽ መኮንን ከኣ ብጐይታ ኢየሱስ ክርስቶስ ከም ትኣምን ሃይማኖታ መስከረት። መኮንን ፊልያኖስ ሕጻንነታ ርእዩ ሸለል በላ። ንሳ ግና ሸለል ከምዝበላ ፈሊጣ ምእንቲ ክቕትላ ደጋጊማ ንእምነቱን ንዕኡን ረገመቶም። ስለዚ ተቐጢዑ ብጽኑዕ ኩነኔ ኰነና። ምትላላ ምስ ሰኣነ ኣራዊት ኣኽይስቲ፡ ዕንቅርቢት፡ ኣፍዑታት፡ ኣብ ሓደ ዓቢ ክሻ ኣኪቦም ናብኡ ከእትውዋ ኣዘዘ። ኣብዚ ግዜ እዚ መልኣኽ እግዚኣብሔር ተራኣያ። ቃል ኪዳን ከኣ ካብ ኣምላኽ ተቐበለት፡ ነፍሳ ናብ ፈጣሪኣ ኣወፈየት። ሰማዕትነታ ፈጸመት። ካብ ዝኣተወቶ ናይ ኣራዊታት መትሓዚ ኣውጺኦም ምእመናን ብኽብሪ ቐበርዋ። ኣቡኣን ኣዲኣን ምስ ሰምዑ ምስ ብዙሓት መሰነይትኦም መጺኦም ካብቲ ዝነበረቶ ናብ ዝሓሸ ቦታ ኣግዓዝዋ። ብስማ ጽብቕቲ ቤተ ክርስቲያን ኣብ ከውሒ ዝኾነ ቦታ ሰርሑላ። ኣብቲ መቓብራ ብዙሕ ተኣምርን መንክር ይግበር ነበረ።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም እብል ለብፅዕት ምሕራኤል
- ዘፈጸመት ስምዓ በውስተ ሃስል
- ወሰላም ለእጉሃ ኣብሂር ድንግል

- ዘተውህበ በፈቃዱ ለሕማም ወገድል
- ሶበ እምሥጋህ ነጸረ ዘይትገበር ኃይል

ስንክሳር ዕለት ፲፬ ጥሪ

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ኣንስጣስያ ሮማዊት

ሰማዕት ቅድስት ኣንስጣስያ ኣቡኣ መምለኺ ጣዖት እዩ ነይሩ። ኣዲኣ ግና ክርስቲያናዊት እያ ነይራ። ኣዲኣ ሰብኣያ ከይፈለጠ ብሕቡእ ጥምቀተ ክርስትና ኣጠሚቓታ ነበረት እምበር ንሱ እንተ ዝፈልጥሲ ኣይመእተወንን ነይሩ። ማንም ሰብ ከጋግያ ከምዘይክእል ብዛዕባ እምነተ ክርስትና ዝምልከት ሓደ ብሓደ መዓልታዊ እናመሃረት ብጽቡቕ ኣተዓባብያ ኣዕበየታ። ምስ ዓበየት ኣቡኣ ንሓደ ከምኡ ዝኣመሰለ ከሓዲ ብዘይፍቓዳ ኣመርዓዋ። ይኹን እምበር ቅድስት ኣንስጣስያ ኣዝያ ስለዝጸልኣቶ ምስኡ ክትራኸብ ስለዘይደለየት ዝተፈላለየ ምኽንያታት ብምቕራብ ኣበየቶ። ማለት ሓሚመ እየ ብምባል ረሳሕ ክዳን ብምኽዳን ክሳብ ኀኽፈትሓ ትደሊ ነበረት።

እቲ ሰብኣያ ውጽእ ክብል ከሎ፣ ነቶም ዝተኣስሩ ክርሲያናት ከይዳ ትበጽሖም ነበረት። ሰብኣታ ምስ ፈለጠ ኀኸይትወጽእ ማዕጾ ይዓጽዋ ነበረ። ሽዑ ካብዚ ክፉእ ሰብኣይ ኀኽፈልያ ናብ እግዚኣብሔር ብንብዓት ጸለየት እሞ ጸሎታ ሰሚዑ፣ ነቲ እኩይ ሰብኣያ ህልም ኢሉ ከምዝጠፍእ ገበሮ። ንሳ ተሓጉሳ ንፈጣሪ ኣመስጊና፣ ዘሎ ንብረታን ጥሪታን ሃብታን ብቕልጡፍ ሸይጣ ንድኻታት፣ ንመሳኪን፣ ንእሱራት፣ ንኣመንቲ፣ ብሃይማሞት ንዝጋደሉ ዓደለቶ። ናይ ሮማ መኰንን ነዚ ጽቡቕ እምነታ ብወረ ሰሚዑ ኣጸዊዑ ናብ ጣዖት ክትሰግድ ገደዳ። ንሳ ምስ ኣበየቶ ብዝተፈላለየ መሳርሒታት ኣሳቐያ። ምስ ደኸመ ናብ ባሕሪ ከጥሕልዋ ኣዘዘ። ምስ ኣጥሓልዋ ውን ጐይታ ብጥዕይታ ናብ የብስ ኣውጽኣ። እቲ መኰንን ብሕይወታ ከምዝወጸት ምስ ፈለጠ ፬ በላሕቲ ሓጻዊን ተኺሎም ኣብኡ ኣደቂሶም ክቕጥቅጥዋ ኣዘዘ። ሕጂውን ሓንቲ ኣይኮነትን። ኣብ መወዳእታ ብሓዊ ኣንዲዱ ቀተላ።

ጸሎታን በረኸታን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም ለኣንስጣስያ ጣዖተ ኣቡሃ መኒና፣
- እንተ ተለወት ፍጹመ ሃይማኖተ እማ ክርስትና፣

- እስከ መኰንን ዕልው በዋዕየ እሳት ኣርሰና፣
- ወሰላም ካዕበ ለብጽዕት ዮልያና፣
- ረተሳተፈት ክብረ ሰማዕት አሐደ ከዊና፣

ስንክሳር ዕለት ፭፮ ታሕሳስ

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ኣውጋንያ (ኣውጋንዮስ) ጓል ንጉሥ ፊልጶስ

ሰማዕት ቅድስት ኣውጋንያ ስም ኣቡኣ ንጉሥ ፊልጶስ ከሐዲ ኾይኑ ሃገረ ትውልዳ ሮማዊት፣ ኣዲኣ ግና ውሽጢ ውሽጢ ክርስቲያናዊት ብምኻና እምነት ክርስትና ምሂራ ኣዕበየታ። ኣካለ መጠን ምስ በጽሐት ካብ መኳንንት ንሓደ ኣሕጸይዋ እሞ ነቦኣ ካብዚ ወጺኣ ስለ ዘይፈልጥ ቦታታት ክርኢ ኣፍቅደለይ ብምባል ንሱውን ክልተ ህጽዋት ሂቡ ናብ ቃሕ ዝበላ ቦታታት ከይዳ ክትዛወር ፈቐደላ። ይኹን እምበር ንሳ ዝሓሰበቶ ካልእ ንሱ ዝሓሰቦውን ካልእ እዩ ነይሩ። ማለት ንሳ ናብ ኩሎም ቅዱሳን ገዳማት ከደት። ናብ ሓንቲ ዓቢ ኣቦ ዘለዋ ቤተክርስቲያን ቴዎድሮስ ዝተባህለ ጻድቕ ኤጲስ ቆጶስ ከይዳ ኩሉ ሓደሳባታ ገለጸትሉ። ንሱ ከኣ ተቐቢሉ ምስቶም ኣገልገልታ ህጽዋን ኀኩሎም ብሓደ ኣጠመቐም። ንሳ ተጠሚቓ ስኽ ኣይበለትን። ምንኩስና ወሲኻ ኣውጋንዮስ ዝብል ናይ ሰብኣይ ስም ተቐቢላ ኣብቲ ገዳም ተቐመጠት። ዋላ ሓደ ዝፈለጣ ሰብውን ኣይነበረን። ከይተመልሰት ግዜ ምስ ነውሐ ኣቡኣ ንጉሥ ፊልጵጶስ ደልዩ ምስ ሰኣና ብምስላ ጣዖት ሰሪሑ ንግሆን ምሸትን ይሰግድ ነበረ። ኣባ ኣውጋንዮስ (ኣውጋንያ ነበር) ንሓደ ዓመት ኣብቲ ገዳም ምስ ኣገልገለ ኣበምኔት ተሸመ። ካብ እግዚኣብሔር ሕሙማት ናይ ምፍዋስ ጸጋ ተዋሂብዎ ነበረ እሞ ሓንቲ ጋኔን ዝሓዛ ሰበይቲ መጺኣቶ ካብ ሕማማ ፈወሳ። ጸላኢ ሠናያት ርጉም ኣብታ ዝሓወየት ሰበይቲ ፍቕሪ ዝሙት ተኸለሞ ንኣባ ኣውጋርዮስ ገዳሙ ገዲፉ ምስኣ ሓዳር ክገብር ትሓቶ። ኣባ ኣውጋርዮስ ኣንቲ ሓብተይ ሰይጣን እዩ ኣስጢቱኪ ኪዲ ካባይ ረሓቒ በላ። እታ ሰበይቲ ኣባ ኣውጋርዮስ ከምዝነጸጋ ምስ ረኣየት፣ ናብ ንጉሥ ፊልጶስ ከይዳ ብሓሶት ክሲ ኣቕረበት። እቲ ክሲ “ኣነ ክሳለም ናብቲ ገዳም ምስ ኣገልገልተይ ከድኩ፣ ካብቶም ፈለስቲ ሓደ ፈላሲ ክጋሰሰኒ ናባይ ምስ መጸ ኢይ ምስ በልኩ ሃዲሙ ከይዱ” ዝብል ነበረ። በዚ ክሲ እዚ ምኽንያት ኀኩሎም እቶም መነኮሳት ከምጽእዎም ትእዛዝ ተመሓላለፈ። ኩሎም መነኮሳት ብሓይሊ ወተሃደራት ወጺኦም ተኣስሩ። ገለ

ኣብቲ ቤት ማእሰርቲ ዝሞቱ ኣለው። ሰማዕት ቅድስት ኣውጋርያ እዚ ኩሉ ግፍዒ ምስ ረኣየት፣ ነቡኣ ከይዳ “መሓለለይ እሞ እቲ ሓቂ ከንግረካ ኢላ ኣምሓለቶ”። ኣብ ሓደ ጽምዋ ከይዳ ከኣ ንሳ ኣውጋርያ ጓሉ ምኻና ገለጸትሉ። ንሱ ርእይ ምስ ኣበላ “ብሓቂ ንሸኺ ኣውጋርያ ጓለይ ኢኺ ብኣምላኽኪ ኣሚነ ኣሎኹ። ኀኹሎም እቶም እሱራት ፍትሕዎም። ነቶም ዝሞቱ ከኣ ኣብ ጽቡቕ ቦታ ቅበርዎም” ኢሉ ምስ ኩሎም ቤተ ሰቡ ብክርስትና ኣሚኑ ብስም ኣብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን ተጠምቀ። ሰብ ሃገር እስክንድርያ ሃይማኖቱን ጽንዓቱን ብምርኣይ ኣብ መንበረ መርቆስ ሊቀ ጳጳሳት ሸምዎ። ንብዙሕ ዓመታት ከኣ ብግቡእ ኣገልገለ። ኣብ ዳሕራይ ግዜ ሓደ ኣረማዊ ንጉሥ ንፊልጳስ ወሪኡ ኣጽኒዑ ብሕቡእ ኣብ ውሽጢ ቤተ ክርስቲያን እንከሎ ወተሃደራት ልኢኹ ኣቕተሎ። ሊቀ ጳጳስ ፊልጶስ ብሰማዕ ትነት ዓሪፉ ምስ ማኅሕበረ ሰማዕታት ተሓወሰ። ናይ ሮማ ሊቀ ጳጳስ ወረ ናይ ቅድስት ኣውጋንያ ሰሚዑ ናይ ገዳሙ እመምኔት ክትኮኖ ወሰዳ። ኣብ ልዕሊ 3000 ደናግል፣ 300 መነኮሳት፣ እመ ምኔት ሸማ። ነቶም ክልተ ምስኣ ዝነበሩ ህጽዋን ከኣ ኤጲስ ቆጶሳት ሸሞም። ድሕሪኡ ሓደ ካልእ ኣረሜናዊ መኰንን መጺኡ ብዝተፈላለየ መከራታት ኣሳቐዩ ቀተላ። ምእንቲ ስም ክርስቶ ከኣ ሰማዕት ኮይና ሓለፈት።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም ለኣውጋንያ ዘተመሰለት ሕፅው
- በዘታነጽሕ ኣቡሃ ፊልጶስ እዜኡ መትልወ፣
- ወጽድቀ ምድር ለመንግሥተ ሰማይ ኣድለወ፣
- እስከ ፓትርያርክ ኮነ ይገሥጽ ኣበወ፣

ስንክሳር ዕለት ፮ ታሕሳስ

<u>ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ኣስጠራጥኒቃ</u>

ንሰማዕት ቅድስት ኣስጠራጥኒቃ ኣቡኣ መምለኺ ጣዖት ስለዝኾነ ንሳ ከኣ ኣማኒት ኮይና ብጾምን ጸሎትን ሰብነታ ዓቢራ ብምርኣዩ ናብቲ ከሓዲ ንጉሥ ጢባርዮስ ከይዱ ከሲሱ ኣትሓዛ። ኣዲኣ ግና ክርስቲያናዊት ኮይና እናኸደት ተጻናንዓ ነበረት። እቲ ንጉሥ ብብዙሕ ጥበራታቱ ናብ ጣዖት ክትኣምን ፈቲኑ ማኽን ምስ ኣበዮ “ወእምዝ ኣዘዘ ከመ ይግበሩ ሰፋዲለ ዘሓጺን እለ ርሱናት በእሳት ወያጹርዋ ውስተ ኵርናዓቲሃ እስከ ይትላጸቅ ምስለ ገበዋቲሃ ውእቱ ሰፋዲል፣ ወሰበረቶ

ለሰፋዲል ወወጽአት" ወርእዮሙ ሕዝብ ኣምኑ በእግዚእነ ሎቱ ስብሐት መጠነ ፬ወ፯፱ (40700) ሰብእ ወኮኑ ሰማዕተ"

ኀኻልኣይ ግዜውን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ኣእተውዋ። ካብ ሓጺን ኣጽፋር ዘለዎ መጋዝ ዓይነት ኮይኑ ንሰብነታ ዝሰናጥቕ ኣዳለዉ። እዚ መሳርሒ እዚእውን እቲ መጋዝ ናብ ክልተ ማለት ንየማን ንጸጋም ተቐርጸ። ነዚ ብምርኣይ ፱፱፹፭ (985) ዝኾኑ ሕዝቢ ኣሚኖም ተጠሚቐም ሰማዕታት ኮይኖም ሓለፉ። ንሳልሳይ ግዜውን ሓንዛማት ኣራዊት ናብ ዘለውውዎ ጉድጓድ ኣእተውዋ። ሕጂውን ምስጸለየት ኩላቶም እቶም ሓንዛማት ኣራዊት ሞይቶም ተወድኡ። ንራብዓይ ግዜ ኣርባዕተ ሰባት ክስከምዎ ዘይክእሉ ከቢድ እምኒ ኣብ ክሳዳ ሰቐሉላ። ምስ ጸለየት እቲ ከቢድ እምኒ ናብ ሰለስተ ፫ተ ተኸፍለ። ነዚ ብምርኣይውን ቁጽሪ ዘይብሎም ሕዝቢ ኣመኑ። ንሓሙሻይ ግዜ ሓደ ዓቢ ድስቲ ካብ ሓጺን ኣስሪሑም ኣብኡ ዓረት ምስ ዘይቲ ንቅድስት ኣስጠራጦኒቃ ኣብርእሳ ክኽዕውላ ክብሉ እንከለው ነቲ ዓቢ ድስቲ ሕዝ ምስ ኣበልዎ ተሰቢሩ ኣብ ልዕሊኡም ፈሰሰ እሞ ኩላቶም ሞቱ። ኣብ መወዳእታ እቲ ንጉሥ ተቐጢዑ ርእሳ ብሰይፍ ክቐርጽዋ ኣዘዘ። ንሳ ኣብቲ ናይ ሞት ቦታ ምስበጽሐት ናብ ፈጣሪኣ ጸለየት እሞ ካብ ሰማይ " ኦ ቅድስት ኣስጠራጦኒቃ ስምኪ ኣብቲ ናይ ሕይወት መጽሓፍ ተጻሒፍልኪ እዩሞ ተሓጐሲ ዝብል ቃል ተሰምዐ። ብሰይፍ ተሰይፋ ዓረፈት።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም ለስንኪ ዘኣዋከየ መብረቃ
- ጎሊናየ ትቤ ሶበ ፍቅርኪ ኣጽሓቃ
- ኣስጠራጦኒቃ ለነፍስየ ጽድቃ።
- ብሐሩ ጽልመት ወጣቃ
- ኣስጠራጦኒቃ ለንዴትየ ወርቃ።

ስንክሳር ዓለት ፭ መጋቢት።

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ታውክልያ ሰይቲ ቅዱስ ዮሰጦስ ኣደ ፊቅጦር

እዚ ቅድስት ሓደ በዓልቲ ቤቱን ንሰማዕት ቅዱስ ዮሰጦኣ ወዲ ንጉሥ ኑማርያኖስ ንጉሠሮም ማለት ነቲ ከሓዲ ዲዮቅልጥያኖስ ዘምኡ፣ ሰይቲ ዲዮቅልጥያኖስ ነዚ ቅድስ ዮሰጦስ ሰብኣይ ታውክልያ ሓብቱ ምኻና እያ። ኣብቲ ግዜ እቲ ዝነበሩ ኣማኽርቲ ዮሰጦኣ ንዲዮቅልጥያኖስ እሞ ንቕተሎ ንሸኻ ናይ ኣቦኻ መንግስቲ ትሕዝ እንተ በልዎ

ንሱ “ኣነ ናይ ሰማይ መንግስቲ እምበር ናይ ምድሪ መንግስትስ ኣየድልየንን እዩ” ብምባል፣ ምስ ሰበይቱ ቅድስት ታውክልያን ወዱ ቅዱስ ኣቦሊን ናብ ዲዮቅልጥያኖስ ከይዶም ብጐይታ ኢየሱስ ክርስቶስ እምነቶም ገለጹ። ዲዮቅልጥያኖስ ስለዝፈርሆ ጐይታይ ዮስጦስ ኣይፋልካን ኢሉ ከም ቤተሰቡ መጠን ብትሕትና ለመኖ። “ወይቤሎ ዮስጦስ ሕያው እግዚኣብሕሐር ለእመ ኢጸሐፍከ ኵነኔየ በእንተ ስሙ ለክርስቶስ ከም ኣፈጽም ሰምዕየ ወገድልየ ወእመ ኣኮ ኣነ ኣነሥኣሙ ለሰብእ ዛቲ ሃገር ላዕሌከ ወኣወጽኣከ እመንግሥትከ” ናይ ፍርደይ ጽሑፍ እንተ ዘይሂብካኒ ኣነ ነዞም ሕዝቢ ኣላዓ ዒለ ካብ መንግሥትኻ ክሰጐካ እየ ምስ በሎ፣ ዲዮቅልጥያኖስ ብፍርሂ “ኣብ ሃገር ግብጺ ናብ ዝርከብ መኰንን ሄርሜኔዎስ ልኢኩ፣ እንተ ገይሮሙልካ ብዝተፈላለየ መልክዕ ጣዖት ክኣምኑ ፈትኖም። ካብኡ ዝተፈረ ንሰለስቲኦም ነንበይኖም ናብ ሰለስተ ቦታ ፋሕ ኣብሎም ዝብል ደብዳቤ ጸሓፈሉ። ምስ ኣበይዎ ብትእዛዙ መሠረት ፋሕ ኣበሎም። ማለት ንቅዱስ ኣቦሊ ናብ ሃገረ ብስጣ፣ ንቅድስት ታውክልያ ናብ ሃገረ “ፃ” ንቅዱስ ዮስጦስ ከኣ ኣብ ሃገረ እንዴናው ክሳዱ ብሰይፍ ቆሪጾም ቀተልዎ።

ንቅድስት ኣንስጣስያ እቲ ናይ ሃገር “ፃ” መኰንን ሄርሜኔውዎስ ከታልላ እኳ ብዙሕ እንተፈተነ ንሳ ግና ብፍቕሪ ክርስቶስ ስለ ዝተቓጸለት ኣበየቶ እሞ ብዝተለላለዩ መሳርሒታት ከሳቕይዋ ካብቲ ኩሉ ቁስልን መከራን ከኣ ዝተኣዘዘ መልኣኽ እግዚኣብሔር እናመጸ የድሕናን የጸናንዓን ነበረ።ነዚ ዝረኣዩ ሕዝቢ ከኣ ብብዝሒ ብጐይታ ኣመኑ። ኣብ መወዳእታ ክሳዳ ብሰይፍ ተሰይፋ ዓረፈት።

ጸሎታትን በረኽታን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም ለታውክልያ ለፈጽሞ ሠናይ ምርዋፃ።
- ኣመ ሰደድዋ ውስተ ምድረ ፃ፣
- ሬበ ሰነ ኣብየት ኢርእየት ዘበቀርነ ነጌ ተሓንፃ፣
- ወካዕበ ዓዲ ኢያንሥኣት ገጻ፣
- ለነጽሮ ወልዳ ኣቦሊ ወዮስጦስ ቢጸ፣

ስንክሳር ዕለት ፲፩ ግንቦት ናይ ቅ.ታውክልያ

ስንክሳር ዕለት ፲ የካቲት ናይ ቅ.ዮስጦስ

<u>ሰማዕት ቅዱሳት ደናግል ጤቅላ፣ ማርያ፣ ማርታ፣ ዓመታ፣ ዓበያ</u>

ነዘን ቅዱሳት ደናግል ሓደ ካህን ፎላ ዝተባህለ ብዓለማዊ ሃብትን ንብረትን ገንዘብን ኣዝዩ ሃብታም ኮይኑ ብዛዕባ እምነት ቤተ ክርስቲያን ብዝግባእ መምህር ኮይኑ መሃረን። ይኹን እምበር እቲ ሽው ዝነበረ ንጉሥ ብገንዘብ ስሱዕ ስለ ዝነበረ ገንዘቡ ምወርሶ፣ ኀኽሰስቲ ብዛዕባ ብዝሒ ሃብቱ ተኽሲሱ ምስ ቀረበ፣ እቲ ንጉሥ ገንዘብካን ንብረትካን ኣረክብ እንተበሎ ኣበየ'ሞ እቲ ንጉሥ ብዘሎ ንብረቱ ክውሰድ ኣዘዘ። ካህን ፎላ ንብረቱ ክምለሰሉ እንተለመነ እቲ ንጉሥ ኣበዮ። እቲ ንጉሥ ቀሺ ፎላ ዝቐተለሉ ምኽንያት ንምርካብ ነተን ንሱ ምሂሩ ኰስኵሱ ዘዕበየን ደናግል ጸዊው ናብ ፀሓይ ክሰግዳ ኣዘዘን። ንሳተን ንሓደ ኣምላኽ ኢየሱስ ክርስቶስ እንተዘይኮይኑ ኣይንሰግድን ብምባል ኣበይኦ።

ኣብዚ ግዜ'ዚ እቲ ንጉሥ ንመምህር ፎላ "ዝሞተ እንስሳ እንተበሊዕካ ከምኡውን ደም እንተሰቲኻ ገንዘብካ ክህበካ እየ" በሎ። መምህር ፎላ ኣፍቅሮ ንዋይ ስለ ዝሓደሮ ሕሉቕ በልዐ፣ ደምውን ሰተየ። ዝገደደ ከኣ ንክርስቶስውን ከሓደ። እቲ ንጉሥ ንመምህር ፎላ መቐተሊ ምኽንያት ስለ ዝሰኣነሉ "ነዘን ዝመሃርካየን ደናግል ጢቢትካ ናብቲ ናተይ እምነት ፀሓይ ከም ዝምልኻ እንተ ጌርካየን ገንዘብካ ክመልሰልካ እየ" በሎ ። መምህር ፎላ ሕጂውን እቲ ስስዉ ገንዘብ ስለ ዘይሓደጉ ነተን ቀደም ምሂሩን ኰስኵሱን ዘዕበየን ደናግል "እቲ ዝመሃርኹኽን ጌጋ እዩ። ስለዚ በዚ ናይዚ ንጉሥ እምነት እመና ንፀሓይ ከኣ ኣምላኽ" እንተበለን፣ ንሳተን "ኣንታ ወዲ እቲ ክፉእ ሰይጣን፣ ኣንጻር ናይ ሓቂ እዚ ኩሉ ባዕልኻ ምሂርካናስ ሕጂ ንክርስቶስ ኣምላኽ ከሓድኦ . . ክትብለና" ብምባል ጸሪፈን ሰደድኦ። መምህር ፎላ ከምዝኣበያኦ ነቲ ንጉሥ ነገሮ። እቲ ንጉሥ ነቲ ዝበላኦ ቃል ሰሚዑ ብኩርማጅ ክወቅዓ እኳ እንተ ኣዘዘ፣ ንሳተን ግና ኣብ እምነተን ጸኒዐን ከይፈርሀ ጽንዓት ሃይማኖተን ገለጻሉ። ንሳልሳይ ግዜ እቲ ንጉሥ ንመምህር ፎላ፣ "ገንዘብካን ንብረትካን ክመልሰልካ ነዘን ደናግል ባዕ ልኻ ቅተለን" መምህር ፎላ ልክዕ ከምቲ ናይ ይሁዳ ብሰስዕቲ ገንዘብ ሰይጣን ስለ ዝሓደሮ ከይፈርሃ ኀኽቐትለን ናብተን ምሂሩ ዘዕበየን ደናግል ከደ። ክቐትለን ናባታተን ምስ መጽኣ፣ ንሳተን "ኣንታ ሃካይ መምህር፣ እዚ ኩሉ ምሂርካና ቅዱስ ሥግኡን ክቡር ደሙን ብኢድካ ኣቀሩብካና፣ ሕጂ ንፍቐሪ ገንዘብ ክትብል ንዓና ንናይ ክርስቶስ ኣባጊዕ ክትቀትለና መጺእካ" እናበላ እንከለዋ ንሱ ከም ሓደ ናይ ኣቃትላ ምሁር ኮይኑ ኀኹላተን ኣራእሰን ብሰይፊ ቆራሪኡ ወድአን። እቲ ንጉሥ ውን ብወገኑ ፍቐሪ ገንዘብ ሰለ ዝነበሮ ከምኡውን ነቲ ናይ ካህን ፎላ ጭካኔ ርእዩ ብሴፍ ቀንጺሉ ቀተሎ።

ካህን ፈላ ገንዘቡ ኣይረኸበ፣ ጽድቁ ኣይረኸበ፣ ንርእሱ በታ ዝቐተለላ ሰይፊ ተቐሪጹ ካብ ኩሉ ሓዲግ መዲግ ኮይኑ ተረፈ። ካብዚ ከምዚ ኣምላኽ ናይዘን ቅዱሳት ሰማዕታት ደናግል የድሕነና።

- ሰላም ለደናግል ማርያ ወማርታ፣
- ጤቅላ ዓበያ ወዓመታ፣
- እንዘ ኢይትእንተላ ሕቀ ወኢይትኣተታ፣
- መሰይፈ ቀሲስ መምህሮን እምድኅረ አሐቲ ካልዕታ፣
- ህየንተ ኃላፊ ንዋይ ኅቡረ ዘሞታ።

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ሣራ

ብ፷፩ ሚያዝያ ቅድስቲ ሣራ ምስ ክልተ ደቃ ሰማዕትነት ተቐበለት። እዛ ቅድስቲ ኣደ'ዚኣ ኣብ ሃገረ ኣንጾኪያ ትቕመጥ ኮይና፣ ሰብኣያ "ሶቅራጥስ" ዝበሃል። ሓደ ካብ መኳንንቲ ዲዮቅልጥያኖስ ነበረ። እዚ ሰብኣያ ኣቐዲሙ ክርስቲያን ነበረ፣ ደሓር ግና ሃይማኖቱ ክሒዱ። እዛ ሰበይቱ በይና ክርስቲያን ነበረት። ሰብኣያ ሶቅራጥስ "ኣነ ንሃይማኖት ክርስትና የፍቅሮ እየ ንክርስቶስ ውን ኣይክሓድክዎን" ብዘይካ ነቲ ንጉሥ ፈሪሐ እንተዘይኮይኑ።

እዛ ቅድስቲ ክልተ ውሉድ ወለደት፣ እንተኾነ ግን ነቲ ንጉሥን ንሰብኣያን ፈሪሓ ጥምቀተ ክርስትና ከተጥምቆም ኣይከኣለትን። እዛ ቅድስቲ ኣደ ምስ ክርስቶስ ንዕኡ ምስጋና ይኹኖ። ብዙኅ ፍቕሪ ስለዝነበራ፣ ኀኹተጠምቆም ዓቢይ ገድሊ ተጋደለት። ነቶም ክልተ ደቃ ብመርከብ (ሓመር) ተጻዒና ናብ ናይ ሃገር እስክንድርያ ሊቀ ጳጳሳት ኣባ ጴጥሮስ ተበገሰት።

በቲ ዓቢይ እምነታ ርእዩ ጐይታ ስለዝፈቐደ፣ ዓቢ ንፋስ ኣውሎ ኣብ ባሕሪ ኣላዒሉ ነታ መርከብ ክሳብ ክትጠልቕ (ክትሰጥም) ትደሊ ገበረ። እዛ ቅድስቲ ሰበይቲ እዚኣ እዞም ደቃ ጥምቀት ክርስትና ከይረኸቡ መታን ከይሞቱ ብጣዕሚ ፈርሐት። ኣብዚ ግዜ'ዚ ተንሢኣ፣ ነዊሕ ጸሎት ጸለየት። መላፀ ኣልዒላ የማናይ ጡባ ጠበሐት። ካብ'ቲ ዝወሓዘ ደማ ሒዛ፣ ኀኹሉ ገጻቶም ልቦም፣ እንግድዓኣምን ዝባኖምን በስመ ኣብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስን ብትእምርተ መስቀል ኣማዕተበት። ኣብ'ቲ ባሕሪ ሠለስተ ግዜ "በስመ ኣብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ" ኢላ ኣጥመቐቶም። ብድሕሪ'ዚ ዓቢ ህድኣት ኣብ ባሕሪ ኮነ።

ሽዑ ኣብ ሃገረ እስክንድርያ በጺሓ፣ ናብ ሊቀ ጳጳሳት ኣባ ጴጥሮስ ጥምቀት ክርስትና ከጥምቆም ነቶም ክልተ ደቃ ኣቐረበቶም።

ሊቀ ጳጳሳት ሥርዓት ናይ ጥምቀት ጌሩ ብቐዳምነት ነቶም ደቂ ዓዲ ኣጥመቐም። ካብኡ ነቶም ደቃ ከጥምቐም ኣቐረቦም። እንተኾነ ከጥምቐም እንተደለየ እቲ ማይ ረግአ። ንዕኦም ኃዲጉ ንኻልኦት ውሉድ ከጠምቐ እንተደለየ እቲ ማይ ተፈትሐ (ከምዝነበሮ ኮነ)፣ ኣጥመቐም ድማ።

ብድሕሪ'ዚ ናብ'ቶም ደቂ እታ ቅድስቲ ኣደ ተመሊሱ፣ ከጠምቐም እንተደለየ እቲ ማይ ረግአ። ሠለስተ ግዜ ደጋገሞ። በዚ ከኣ ተገረመ።

ብድሕሪ'ዚ ናብታ ኣዲኦም ከይዱ፣ ነገራ። ንሳ ድማ ኣብ ባሕሪ ዘጋጠማ፣ ኩሉ ኣብ'ቲ ግዜ'ቲ ደም ካብ ጡባ ጠቢሓ ብምውሳድ ከምዝቐብኣቶም ካብቲ ማይ ባሕሪ ጌራ ድማ ከምዘጥመቐቶም ነገረቶ፣ ከምኡ ውን በቲ ዝገበረቶ ድፍረታ ነቲ ኣበሳኣ ክሓድገላ ለመነቶ።

ቅዱስ ጴጥሮስ ሊቀ ጳጳሳት ንቕድስቲ ሳራ ብዛዕባ ደቃ ሓተታ እሞ ንሳ ኩሉ እቲ ኣብ ባሕሪ ዝጋጠማ ሓደ ብሓደ፣ ማለት ማዕበል ተላዒሉ ንዕኣን ንደቃ ከይተጠመቑን ዝቐትል ኮይኑ ምስ ተሰምዓ ካብ የማናይ ጡባ ደም ቀንጂሓ ብትእምርተ መስቀል ከምዝቐብኣቶምን ኣብቲ ባሕሪ'ውን ብስም ኣብን ወልድን መንፈስቅዱስን ከም ዘጠመቐቶምን ነገረቶ።

ነቲ ብድፍረት ዘይግብኣ ባዕላ ዘጠመቐቶም በደላ ከስተስርየላ ከኣ ለመነቶ። ቅዱስ ጴጥሮስ "ኣጆኺ ኣይትፍርሂ እቲ ንሸኺ ኣብቲ ባሕሪ ምስ ኣጥለቐኺዮም ጐይታናን መድኃኒናን ኢየሱስ ክርስቶስ በታ መለኮታዊት ኢዱ ጌሩ ኣጠሚቐዎም እዩ።"

ድሕሪ'ዚ ኣባ ጴጥሮስ ቅዱስ ቍርባን ኣቐበሎም። ተቐቢሎም ቅድስት ሣራ ናብ ሰብኣያ ሶቅራጥስ ሃገረ ኣንጾኪያ ተመልሰት። ሰብኣያ ሶቅራጥስ ምስ ረኣያ በቲ ዝገበረቶ ተቈጢዑ ናብ ንጉሥ ከሰሳ። እቲ ኩሉ ዝገበረቶ ከኣ ነገሮ።

እቲ ንጉሥ ተቐቢሉ "ናብ ሃገረ እስክንድርያ እንታይ ክትገብሪ ኬድኪ፣ ምስቶም ደቂ ክርስቲያን ዝሙት ክትፍጽሚ ዲኺ ኬድኺ፡" ምስ በላ፣ ንሳ "ደቂ ክርስቲያን እኮ ኣይዝምው፣ ጣያት ኣየምልኹ፣ ኣባይ ከኣ ድሌትካ ድኣ ፈጽም እምበር ካብዚ ንላዕሊ ኣይዛረበካን እየ" በለቶ። እቲ ንጉሥ "በሊ እቲ ኣብ ሃገረ እስክንድርያ ዘጋጠመኪ ንገርኒ" እንተበላ ዋላ ሓንቲ ቃል ኣይመለሰትሉን። እቲ ንጉሥ ንዕኣ ኣእዳዋ ንድሕሪት ኣሲሮም ነቶም ክልተ ደቃ ድማ ኣብ ሕቑፉ ጌሮም ንሠለስቲኦም ብሓዊ ከንድድዎም ኣዘዘ።

ንሳ ገጻ ናብ ምብራቕ ጌራ ጸለየት። እሞ ምስ ደቃ ብሓዊ ኣቃጺሎም ቀተልዋ። ናይ ስምዕ ትና ኣኽሊል ክብሪ (ዓወት) ከኣ ተቐበለት።

ጸሎታን በረኽታን ምስ ኵልና ይኹን። ኣሜን።

- ሰላም ለሳራ እምሥርወ ክርስቲያን ሙላዳ፣
- ብእሴሃ ዕልው ሶበ ዓውደ ምኵናን ወሰዳ፣
- እምሰሚዓ ቃሉ ርኩስ ሶበ ኢተሰጥወቶ ለኣግሪጳዳ፣
- ኣዘዘ ያውዕይዋ ለእቶን እሳት በነዳ፣
- ኣንቢሮሙ በከርሣ ክልኤተ ውሉዳ።

✠ ✠ ✠

ታሪክ ሰማዕት ኣዴና ቅድስት ኣርሴማ

ኣዴና ቅድስት ኣርሴማ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ንእግዚኣብሔር ብቅንዕና ዘገልግልዎ ካብ ዝነበሩ ካህናት ወገን ዝኾኑ ኣቡኣ ቴዎድሮስን ኣዲኣ ቅድስት ኣትናሲያን ከም ኣዴና ቅድስት ድንግል ማርያም ብመብጽዓ ተወልደት። ወለዳ ብዙሕ ሃብትን ንብረትን ዝነበሮም ፈሪሃ እግዚኣብሔር ምስ ሠናይ ግብሪ ዝሓዙ ስለዝነበሩን ነዚ ኵሉ ሃብትን ንብረትን ዝወርሰልና ውላድ ሃበና ኢሎም ምስ ለመኑ እዛ ቅድስት ኣደ ተፀንሰት። እዛ ዝኸበረት ፍጥረት ምስ ወለዱ ብኽብሪ፣ ሕግን ሥርዓትን ቤተ ክርስቲያንን ትምህርተ ሃይማኖትን እናመሃሩ ኣዕበይዋ።

ቅድስት ኣርሴማ ብዘመን ከሓዲ ንጉሥ ዲዮቅልጢያኖስ እያ ትነብር ኔራ። እዚ ንጉሥ'ዚ መልክዐኛ ዝኾነት ጓል ኽምርያ ስለዝደለየ ንወተሃደራቱ ናብ ኵሉ ዓ ድታት ከይዶም መልክዐኛ ዝኾነት ጓል ምስ ረኸቡ ስኢሎማ ኽመጹ ኣዘዘ። እዞም ዝተላእኩ ኣብ ሃገረ ሮሜ ኣብ እትርከብ ስፍራ ደናግል ምስ በጽሑ ንቅድስት ኣርሴማ ረኸብዋ። ብጽባቐ መልክዓ ተገሪሞም፣ ስኢሎም ንንጉሥ ዲዮቅልጥያኖስ ሰደዱሉ። ንሱውን ስእላ ምስ ረኣየ ብዙሕ ተሓጐሰ። ኽኾሎም ነገሥታትን መኳንንትን ድማ ናብ መርዕኡ ኽመጹ ዓደመ።

እተን ደናግል ነዚ ጉዳይ'ዚ ምስ ፈለጣ ካብቲ ቦታ ብምውጻእ እግዚኣብሔር ብድንግልና ኽዕቅበን ብብኽያት ንኣምላኽ ልመናኣን ኣቕረባ። ሃዲመን ከኣ ብጊዜ ንጉሥ ድርጣድስ ኣብ ሃገረ ኣርማንያ በጺሐን ኣብተን ኣጻምእ ጐቦታት ምንባር ጀሚረን። እዞም ፪፮ ሰብኡትን ኣንስትን ካብዚኣቶም ኸኣ ፴፱ ዝኾና ደናግል ኣንስቲ ብዘይ መግብን መስተን ኣብ ዓቢ ጸገም ይነብሩ ኔሮም። ሓንቲ ካብኣን ግና ብዓቕማ መቐመጢ መብራህቲ ሰሪሓ ካብ ዝሸጠቶ ብመጠኑ ይምገባ ኔረን።

ነቲ ናይ ቅድም ቦትኣን ስለዝገደፋ ንጉሥ ዲዮቅልጥያኖስ ንቅድስት ኣርሴማ ብኣካል ክረኽባ ኣይከኣለን። እንተኾነ ኣብ ምድረ ኣርማንያ ምህላዋ ምስ ሰምዐ ንናይቲ ኣውራኻ መኰንን ዝኾነ ንጉሥ ድርጣድስ ነዛ ድንግል'ዚኣ ሒዙ ናብኡ ኽምጽኣሉ ኣዘዘ። ነዚ ምስ ሰምዓ ከኣ ናብ ካልእ ቦታ ከይደን ተሓብኣ። ነዚ'ውን ዝሰምዐ ንጉሥ ድርጣድስ ንቅድስት ኣርሴማ ብኽብሪ ከምጽእዋ ኣዘዘ። ናብኡ ምምጻእ ስለዝዓበየት ግና

ብኃይሊ ኣገዲዶም ናብቲ ንጉሥ ኣምጽእዋ። ንሱ ምስ ረኣያ ድማ ንዕኡ ክትኮኖ ተመነያ። ንሳ ግና ኣቐዲማ እመ ምኔት (ኣደ ገዳም) ዝኾነት ቅድስት ኣጋታ ኣብ ዝኾነ ይኹን ነቲ ሰማያዊ ዝኾነ ኢየሱስ ክርስቶስ ወልደ እግዚኣብሔር ከምዝተሓጽየትን ካብ ዝኾነ ርኽሰት (ክፍኣት) ክትርሕቕ ከምዝግብኣ ትምህራ ዝነበረት ኵሉ ዘኪራ ኣብ ቅድስንኣ ጸንዐት።

ንጉሥ ድርጣድስ ከምቲ ሥጋዊ ድሌቱ ስለዘይረኸበ ርእሳ ንኽትምተር ኣዘዘ። እቶም ወተሃደራትውን ከም ዝተኣዘዝዎ ብገመድ ስሒቦም ርእሳን መልሓሳን መቲሮም ኣዓ ንታውን ጐጥጒጠም ኣውጺኦም ፳፱ መስከረም ብሰማዕትነት ሓሊፋ። ብሕርቃን ድማ ነተን ዝተረፋ ደናግል ብግፍዒ ክቕተላ ኣዘዘ። ነዚ ግፍዒ እዚ ምስ ረኣየት ዝተቓወመት ኣደ'ውን ብተመሳሳሊ ብሰይፊ ርእሳ ተመቲሩ ብሰማዕትነት ሓለፈት።

ናይ ኵሎም ካብ ሃገረ ሮሜ ምስተን ደናግል ዝመጹ ብጠቕላላ ፷፪ ሰባት ሬሳኦም ኣብቲ ቦታ ተረፈ። እቲ ሰይጣን ዝሓደሮ ንጉሥ፣ እግዚኣብሔር ስለዝቐጽየ ክሳብ ብጸሎት ቅዱስ ጎርጎርዮስ ካብቲ ጉድጓድ ዝወጽእ ኣእምሮኡ ጠፊእዎ ምስ ኣራዊት ይነብር ነይሩ። ድሕሪ ጸሎት ቅዱስ ጎርጎርዮስ ግና ናብ ልቡ ተመሊሱ ብጐይታ ሰማይን ምድርን ኣሚኑ ናይዞም ቅዱሳን ሰማዕታት ኣዕጽምቲ ኣኪቡ ኣብ ጽቡቕን ፍሉይን ስፍራ ኣቐመጦ። ድሕሪ ብዙሕ ጊዜ ከኣ በብስሞም ቤተ ክርስቲያን ተሓኒጹሎም፣ ሥጋኦም ኣብኡ ስለዝነበረ ድማ ብዙሕ ተኣምር ይፍጽም ነበረ።

“ዝክረ ጻድቅ ለዓለም ይሄሉ” መዘኸርታ ጻድቕ ንዘለዓለም ይነብር መዝ. ፻፲፪፥፮ ኢሉ ቅዱስ ዳዊት ከም ዝጸሓፎ ቅድስት ቤተ ክርስቲያንና፣ ቅድስት ኣርሴማን ካልኦት ቅዱሳንን ብሰማዕትነት ዝዓረፉላ ፳፱ መስከረምን ቅዳሴ ቤታ ንቅድስት ኣርሴማ ድማ ፮ ታሕሳስ ክሳብ ምጽኣት ትዝክሮን ተኽብሮን ኣላ።

ኣብ ሃገርና ኤርትራ ኣብ ዓዲ ሓውሻ ዝተባህለ ዓዲ፣ ዓቢ ክብሪ ኣለዋ።

- በየታ ጎሩያን ዕደው እንተ ተሐብሪ ያታ፣
- እንበለ ትፍርሂ ምንተ ብልሓ ኮያንው ወፅዕዳዌ ወልታ፣
- ዘፈጸምኪ ስምዓ በእንተ ኢየሱስ ንጉሠ ኤፍራታ፣
- ሰላም ለኪ ኣርሴማ ምስለ እምኪ ኣጋታ፣
- ወለደናግል ስላም ዘድኅሬኪ ሞታ።

ጸሎት ናይ ኣዴና ቅድስት ኣርሴማን በረኽት ኵሎም ቅዱሳንን ኣይፈለየና። ኣሜን።

ምንጪ፦ ሰንክሳር ፭፱ ዘመስከረም።

✠ ✠ ✠

ታሪኽ ሰማዕት ቅድስት ጤቅላ ዘእንበለ ክእወተ ደም

ሰማዕት ቅድስት ጤቅላ ካብ ክቡራትን ብሥጋ ሃብታማትን ዝኾኑ ወለዲ አብ ሃገረ መቄዶንያ ተወልደት። ወለዳ ኣመንቲ ጣዖት እኳ እንተኾኑ ንዓለማዊ ኣተዓባብያ ብዝምልከት ብግቡእ ኣዕበይዋ። ብርሃነ ዓለም ሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ አብ ግዜ ስብከቱ፣ ኣንቀጸ ብዑዓን ክምህር እንከሎ ብምስማዕ ልባ ተተንኪፋ። ንሠለስተ መዓልቲ ዝኣኽል ካብቲ ዝነበረቶ ሣልሳይ ደርቢ ቤታ ከይወረደት ቀነየት። ማለት ከይበልዐት ከይሰተየት ብጾም ቀነየት።

አብዚ ግዜ'ዚ ኣዲኣ እዛ ጓለይ ስለምንታይ ዘይትበልዒ፣ ዘይትሰትዪ፣ ካብቲ ደርቢ ኾ ዘይትወርዲ ምስ በለታ፣ ወሪዳ ብሕቡእ ቅዱስ ጳውሎስ ናብ ዘለዎ ቦታ ከደት። ንሱ ብጽቡቐ ተቐቢሉ ኣስተምሃራ። ንጽባሒቱ ኣዲኣ ደልያ ምስ ቅዱስ ጳውሎስ ረኸበታ። ናብቲ ሽዕኡ ዝነበረ ኣንጻር ክርስትና መኰንን ከኣ ኣሕሊፋ ሃበታ።

እቲ መኰንን እንተላይ ንቅዱስ ጳውሎስ ከምጽኡሉ ኣዘዘ። ንቅዱስ ጳውሎስ ከኣ ናብ ሓዊ ደርበዮ። ንሰማዕት ቅድስት ጤቅላ ግን ኣጽንሓ። ማለት ነተን መዛኑኣ ደቂ መቄዶንያ ካብኣ ኣሰቓቂ ዝኾነ ስቓያት ብምርኣይ ምእንቲ ከፈራርህ ኀኹላተን ኣዋልድ ኣኪቡ ናብ ሓዊ ደርበያ። እቲ ሓዊ ግን ካብ ሰብነታ ዋላ ሓንቲ ኣይተንከፈን። እንደገና ካብኡ ወጺኣ ርእሳ ብምልጻይ ንቅዱስ ጳውሎስ ተኸተለቶ።

ካልእ መኰንን ወሪኡ ዝሰምዐ እውን ከምኡ ከሳቕያን ብጣያቱ ከእምናን ፈተነ። ንሳ ግን ኣበየቶ። ንሱ'ውን ከም ነቢይ ዳንኤል ናብ ኣናብስት ደርበያ። እቶም ኣናብስት'ውን ኣይተንከፍዋን፣ ሰገዱላ ድኣ። ጸበል እግራ'ውን ለሓሱ። እቶም ናብ ኣናብስት ዘእተውዋ ንጽባሒቱ ሞይታ ትኸውን ኢሎም እንተመጹ ብሕይወታ ረኸብዋ። ብትምህርታ ኣሚኖም ከኣ ተጠመቁ።

ንሳ ግን ኩሉ ግዜ ተኸታሊት ሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ኮነት። ብስም ክርስቶስ ከኣ ትሰብኽ ነበረት። አብ መወዳእታ እዚ ኩሉ ፈተነታት ኣሕሊፉ ብዘይ ደም ብሰላም ካብዚ ዓለም'ዚ ኣዕረፈት።

ጸሎታን በረኽታን ንቅድስት ጤቅላ ንኾላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይሓልወና!!!

- ሰላም ለጤቅላ ዓውደ አልባሲሃ ዘኢቀርቡ።
- ሐልዮ መርዓ በጣሊ ወዘየሐልፍ ከብካቡ።
- በውስተ ዕዝና ዋህድ ወበውስተ ልባ ካዕቡ።
- እስመ ሮፀ ለሐዋርያ ዘይቤ ንባቡ።
- ከመ ዘኢያውሰቡ ይከውኑ እለኒ አውሰቡ።

ምንጪ፦ ሰንክሳር መስከረም ዕለት ፳፯

✠ ✠ ✠

ታሪኽ ጻድቅት ቅድስት ኣፎምያ በዓል ዝክር ቅዱስ ሚካኤል

ቅድስት ኣፎምያ በዓልቲ ሓዳር ኮይና ሰብኣያ ፈራሂ እግዚኣብሔር ነበረ። ካብ እምነቱ ዝተላዕለ ከኣ ብዙኅ ምጽዋት ይምጽውት ከምኡውን ኣብ ዓመት ምስ እዛ ክብርቲ በዓልቲ ቤቱ ቅድስት ኣፎምያ ኰይኑ ፫ተ በዓላት የብዕል ነበረ። ንሳቶም ዕለት ፲፪ ወርሒ መጸ ናይ ቅዱስ ሚካኤል፣ ዕለት ፳፩ ናይ ቅድስት ድንግል ወርሒ መጸ፣ ዕለት ፳፱ ጐይታ ዝተወልደሉ ወርሒ መጸ ኢዮም። ዝሞተሉ ግዜ ምስ ቀረበ ነዘን ንሱ ዘብዕለን ዝነበረ ፫ተ በዓላትን ምጽዋትን ኀኸይቋረጽ ተላበዋ። ንሳ ብወገና ናይ ቅዱስ ሚካኤል ሥዕሊ ኣምጺኣ ኣብ ቤታ ተንብሮ ነበረት። እቲ ሰብኣያ ሞተ። ንሳ ነዘን ዝተላበዋ በዓላት እናኣብዓለት ክትነብር ከላ ጸላኢ ሠናያት ቀንኣላ እሞ ብኣምሳል ሓንቲ ፈላሲ ተመሲሉ መጺኡ "ንሰኽስ ንእሽቶይ ኢኺ ሕጂ ከኣ ገንዘብኪ ከይተወድአ እንከሎ ተመርዒኺ ውለዲ እንሆ በዓል ቤትኪ ቡቲ ጽቡቕ ግብርኹም ጸዲቑ እዩ። ከይትደክዩውን ምጽዋት፣ በዓላት ኣይተብዝሒ" በላ።

ቅድስት ኣፎምያ "ኣነ ድሕሪ ሰብኣየይ ካልእ ሰብኣይ ኀኸይምርያ ቃል ኣትየ እየ። እንኳን ሰብ ረጋቢት እኳ ሰብኣየን እንተሞይቱ ከምኡ ዘይገብራ። ሰብ ግዳ ብመልክዕ ኣምላኽ ዝተፈጥረ ነዚ ነገርዚ ከመይ ኢለ ይፍጽሞ" ኢላ መለሰትላ። ምኽሩ ምቕባል ምስ ኣበይቶ ሕብሪ ገጹ ተለዊጡ "በሊ ካልእ መዓልቲ ክመጸኪ እየ" ኢሉ ንሳውን ናይ ቅዱስ ሚካኤል ሥዕሊ ኣልዒላ ሰደደቶ። ኀኻልኣይ ጊዘ ናይ ዕለት ፲፪ ሰኔ ዝክር ክትገብር እናተዳለወት እንከላ መጺኡ "ኣነ ቅዱስ ሚካኤል ሊቀ መልእኽት እየ። ሕጂ እግዚኣብሔር ናባኺ ልኢኹኒ ከምዚ ኢሉ ከኣ ኣዚዙኪ። "ምጽዋት ዝብሃል ግደፍዮ።" ካብ ኣመንቲ ናብ ሓድ ሰብኣይ ከኣ ተመርዓዊ ምኽንያቱ ትፈልጢ ኢኺ ሰብኣይ ዘይብላ ሰበይቲ መልሕቅ ዘየብላ መርከብ እያ ትመስል። ካብ መጻሕፍቲ ከኣ ክጠቕቕሰላ ጀመረ ንኣብነት እኒ ኣብርሃም ይስሓቅ፣ ያዕቆብ፣ ዳዊት . . .ወዘተ እዚኣቶም ተመርዕዮም ዮም ንእግዚኣብሔር ዝፈጸሙ" በላ። ንሳ "ንሰኻ መልኣኽ

እንተድኣ ኴንካ እቲ ትእምርተ መስቀል ድኣ ኣበይ ኣሎ፣ ምኽንያቱ ሓደ ናይ ንጉሥ ወተሃደር ብዘይ ዕጥቂ ኣይኸይድን እዩ" በለቶ። ሰይጣን ነዚ ምስ ሰምዐ መልክዕ ገጹ ለዊጡ ሒዙ ሓነቓ። ንሳ ናብ ቅዱስ ሚካኤል ሊቀ መላእኽት ጸለየት እሞ መጺኡ ካብ ኢድ ሰይጣን ኣድሓና። ነቲ ሰይጣን ከኣ ኣሳቐዮ። ሰይጣን ግና ኣምላኽ እኳ ክሳብ ምጽኣት ዓልም ተዓጊሱኑ ዘሎ ንሸኻ ከኣ መሓረኒ ኣይትኹንንኒ ምስ በሎ ብስም እግዚኣብሔር ስለ ዘምሓሎ ሰጕግዎ ድኣበር ኣየጥፍኦን። ቅዱስ ሚካኤል ንቅድስት ኣፎምያ "ግዜ ሞትኪ ስለ ዝቐረበ እቲ ዝሓሰብክዮ ኪዲ ኣዳልውዮ" በላ። ንሳ ኩሉ ኣዳልያ ኤጲስ ቆጶስ፣ ካህናት ናብ ቤታ ክመጽኡ ጸውዓቶም። ኩሉ ዘሎ ንብረትን ገንዘብን ከኣ ንድኻታት ምእንቲ ክዕድሉላ ሃበቶም። ቅድስት ኣፎምያ ሥዕሊ ናይ ቅዱስ ሚካኤል ኣልዒላ ኣብ ገጻ ኣጣበቕቶ። ሽዑ መዓልቲ ብሰላም ኣዕረፈት። እግዚኣብሔር ኀኹልና ሕዝበ ክርስቲያን ይምሓረና።

- ሰላም ለኣፎምያ ዘሞዓቶ ለመስቴማ፣
- በቃለ ትምይንቶ ሶበ ተቃወማ፣
- በዛቲ ዕለት በከመ ኣደማ፣
- ሥዕሎ ለሚካኤል እንዘ ታነብር በፍጽማ፣
- ውስተ ዘለዓለም ዕረፍት ፈለሰት እምጻማ

ሰንክሳር ዕለት ፲፪ ሰኔ

<u>ታሪክ ጻድቅት ቅድስት ኢዮጸራቅስያ ዘመድ ነገሥታት</u>

ስም ኣቡኣ ኣጤንሶስ ስም ኣዲኣ ከኣ ኢዮጸራቅስያ ይብሃሉ። ኣቡኣ ኣማኻሪ ናይ ቤተ መንግሥቲ ኣብ ርእሲ ምንባሩ ምስ በዓልቲ ቤቱ ውላድ ስለዘይነበሮም ውላድ ምእንቲ ክህቦም ብጾምን ጸሎትን ንኣምላኽ ይልምኑ ነበሩ። እዛ ቅድስቲ ኣደ እዚኣ ምስ ወለዱ ኣዝዮም ስለ ዝተሓጐሱ ብስም ኣዲኣ ኢዮጽራቅስያ ኢሎም ኣውጽኡላ። ድሕሪ ቁሩብ እዋን ኣቡኣ ኣጤንሶስ ሞይቱ። እቲ ንጉሥን እታ ንግሥትን ኣዝዮም ስለ ዝፈትውዎ ሸኸይሉ። ብኽብሪ ከኣ ቀበርዎ። ኣብዚ ግዜ እዚ ኣዲኣ ጓል (፫) ዓመት ምሸኾነት ናብ ደብረ ደናግል፣ ወሰደታ። ቅድስት ኢዮጸራቅስያ ሕጻን ከም ምኻና መጠን እቲ ኩሉ ጽቡቕ ሥራሓተን ርእያ ነተን ደናግል፣ "እዚ ኩሉ ተጋባራትክንሲ ንምንታይ እዩ፣" ብምባል ሕቶ ኣብ ዘቐረበትለን ግዜ "ምእንቲ ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ እዩ" በልኣ። ንሳ "ኣበይ ኣሎ"፣ ምስ በለተን ኣብኡ ዝነበረ ሥዕሊ ናይ

ጐይታ “እዚ እዩ” ኢለን ምስ ነገራኣ ንግዚኡ ተምበርኪኻ ሰገደትሉ። እግሩውን ሰዓ መቶ። ናብታ ዲያቆናዊት ብምኻድ ከኣ ከተመንኩሳ ሓተተታ።

እዚ ነገር እዚ ናብ ኣዲኣ ይበጽሕ እሞ ኣዲኣ ተሓጐሰት። ነተን ደናግል ከመንኩስኣን ክናብያኣን ሓደራ ሂባተን ኣብ ሓጺር ግዜ መተት። ቅድስት ኢዮጸራቅስያ መንኩሳ ብጾምን ብጸሞትን። ክትጋደል ጀመረት። ኣብ ሰሙን ከኣ ሓንቲ መዓልቲ ጥራይ እኽሊ ትጥዕም ነበረት። በዚ ጽቡቕ ቅድስናኣ ዝቐንአ ጸላኢ ሠናያት ብብዘሕ ነገራት ፈተና። ማለት ሓደ ግዜ ናብ ማይ ይድርብያ። ሓደ ግዜ ዕንጨይቲ ክትኣሪ እንከላ ብምሳር ይወቕዓ ሓደ ግዜ ውዑይ ማይ ይኽዕወላ። ንሳ ግና ገለ ኣይኮነትን። ነተን ደናግል ከኣ ብትሕትና ትለኣኽንን ተገልግለንን ነበረት። ሓደ ግዜ ኣብ ሓዊ ምእንድ፣ ኣብ ማይ ምምጻእ . . . ይእዝዛኣ ነበራ። ንሳ ብዘይትህኪት ብትግሃት ትላኣኽ ነበረት። ንኣርብዓ መዓልቲ ከይደቀሰት ብጠጠው ትቕኒ ብምንባራ እተን ደናግል የድንቓኣ ነብራ። እግዚኣብሔር ኣምላኽ ኣጋንንት ከተውጽእ፣ ሕሙማት ክትፍውስ፣ ሓንካሳት ከተበርትዕ፣ ዕውራት ከተብርህ ብዙሕ ተኣምራት ክትፍጽም ጸጋ ሃባ።

እታ ቅድም መጽሓፍ ዝመሃረታ ኢዮልያ ዝተባህለት ዲያቆናዊት ድንግል ናይ ቀረባ ፈታዊት ኢዮጸራቅስያ ጓል ፴ ዓመት ምስ ኮነት ኣብ ሕልማ መላእኽቲ ናብ ቤት መርዓ ከእትውዋ ረኣየት እሞ ኢዮዓራቅስያ ከም ትመውት ስለ ዝተረድኣት ነተን ማኅበረ ደናግል ነገረተን። ኢዮጸራቅስያ እንተኽድኣ ሓሚማ ጸንሓተን። ብብኽያት ክትጽልየለንን ክትባርኸን ከኣ ለመናኣ። እሞ ባሪኻተን ኣዕረፈት። ኣብታ ኣዲኣ ዝተቐብረትላ ቦታ ከኣ ተቐብረት።

እታ ዲያቆናዊት ፈታዊታ (ኢዮልያ) ኣብቲ መቓብራ ከይዳ ጸለየትሞ ከምታ ፍቕረን ኣብ መበል ሳልሳይ (ሳልስታ) ኣዕረፈት። እግዚኣብሔር ብጸሎታተን ይምሓረና።

- ሰላም ለኢዮጵራቅስያ እንተ ኣርትኣት ፍናወ፣
- ከመ ታሰተሐፍር በገድል ጽኑዓነ ኃይል ዕደወ፣
- ኣመ ኣቀሰላ ጸላዒ እስከ ብዝኃ ደም ተክዕወ፣
- እንበለ ታስተጋብእ እምተዘርዎ እንተ ሓጠበት ዕፀወ፣
- ሶበ ሰኣላሃ ኣኃት ኣበየት ኣቲወ፣

ታሪኽ ጻድቅት ኣትናስያ

እዛ ቅድስት ኣደ እዚኣ ወለዳ ሃብታማት ኮይኖም ኣብ ሃገረ መኣፍ ተወልደት። ወለዳ ኣዝዮም ሃብታማት ስለ ዝነበሩ ንብረትን መንበሪ ኣባይትን ገደፉላ። ቅድስት ኣትናስያ ሓደ ጽቡቕ ሓሳበት። ንሱ ድማ ኣብቲ ዝገደፍላ ኣባይቲ ኮይና ንመነኮሳትን ንኣጋይሽን ምቕባል ነበረ። ኩሉ ገንዘብ ክሳብ ዝውዳእ ከኣ ነቶም ናብኣ ዝመጽኡ መነኮሳትን ድኻታትን ዘድልዮም ብምሃብ እናኣገልገለት ጸንሐት። ንነዊሕ ግዜ ብኽምዚ መልክዕ ምስ ጸንሐት ሰይጣናውያን ዝኾኑ ሰባት “ነዚ ጽቡቕ ቤትኪ (ሆቴል) ቤተ ዝሙት እንተትገብርዮ ብዙሕ ገንዘብ ምረኽብኪ” ኢሎም ብዘጋገይዋ፣ ገዝኣ ቤተ ዝሙት ገበረት። እዚ ሕማቕ ዝኾነ ወሬኣ ኣብ ኣረጋውያንን መኾሰታን ቀደም ዝፈልጥዋ ዝነበሩ በጽሐ እሞ ንሳቶም ከመይ ጌሮም ከምዝመልስዋ ተማኺሮም ንኣባ ዮሓንስ ሓጺር መሪጾም እግዚኣብሔር ብዝገለጸሉ ክመልሳ ለኣኽዎ። ኣባ ዮሓንስ ብጸሎት ክሕግዝዎ ሓደራ ኢሉ ናብ ኣትናስያ ገጹ ኣምርሐ። ናብታ ቤታ መጺኡ ነታ ሓላዊት ማዕጾ ሠራሕተዐኣ ከም ሐደ ካብቶም ዝመጽእዋ ዝነበረ ሰባት ኮይኑ ንእመቤትኪ መጺእ ከም ዘሎኹ ንገርያ በላ። እታ ተለኣኣኺት ሓደ ሰብ መጺኡ ኣሎ ኢላ ምስ ነገረታ ንዝሙት ዝመጸ መሲልዋ ተሰሊማ ተቕቢላ እቲ ጽቡቕ ልቢ መንእሰያት ዝሰልብ ክዳና ተኺዲና ጨናኣ ነስኒሳ ዓራታ ኣንጺፋ “እቶ በሊዮ” በለታ። ቅዱስ ዮሓንስ ሓጺር ናብኣ ኣትዩ ከምዚ እናበለ ዘመረ “እመኒ ሑርኩ ማእከለ ጽላሎተ ሞት ኢይፈርሀ ለእኩይ እስመ አንተ ምስሌየ” ንሸኻ ምሳይ ስለ ዘሎኻ ዋላ ናብ ድነ ሞት እንተ ከድኩ ነቲ ክፉእ ኣይፈርሆን እየ”። እዚ ቅዱስ ኣቦ ናብኣ ምስ ኣተወ ኣብቲ ናታ ዓራት ኣቕመጠቶ። ሽዑ ንሱ ብኽምዚ ዝስዕብ ክግስጻ ጀመረ። ናብኣ ብምጥማት “ስለምንታይ ኢኺ እዚ ኩሉ ግብረ ሠናይ ናይ ቀደምኪ ረሲዕኪ ናብዚ ክፉእ ተግባር ብምእታው ንጐይታ ትኽሕድዮ” በላ። ነዚ ነገርዚ ምስ ሰምዐት ኣዝያ ፈርሀት። ንሱውን ከምዝፈርሀት ስለ ዝፈለጠ ርእሱ ኣድኒኑ ሰኽየ። ንሳ “ስለ ምንታይ ትበኪ ኣሎኻ”፣ ኢላ ሓተተቶ። ንሱ ከምዚ ኢሉ መለሰላ “ኣብ ገጽኪ ኣጋንንት ክጻወቱ እርኢ ስለ ዘሎኹ ክበኪ ክኢለ” በላ። ንሳ “በል እሞ ሓጂ እንተተነሚሐ እግዚኣብሔር ይቕበለኪዶ መስለካ”፣ በለቶ። ንሱ “እግዚኣብሔር ርኅሩህ ስለ ዝኾነ እወ ይቕበለኪ” በላ። በል “ናብ ይግብኣ እዩ ዝበልካዮ ውሰደኒ” ምስ በለቶ፣ “ተንሚእኪ ንዒ ተኸተልኒ” ኢልዋ ተበገሰ። ንሳውን ተንሚኣ ካብ ንግሆ ክሳብ ምሸት ካብ እግሩ ከይተረፈት ተኸተለቶ።

ምስ መሰየ ኣብ ሓደ ገዳም ክሓድሩ ምስ ተኣለዩ ንኣትናስያ ንሸኺ “ንበይንኺ ኣብዚ ደቅሲ” ኢልዋ ካብኣ ርሕቕ ኢሉ ንበይኑ ደቀሰ። ፍርቂ ለይቲ ጸሎቱ ምስ ኣብጽሐ

ካብ ሰማይ ናብታ ኣትናስያ ዘላታ ምድሪ፡ ክወርድ ረኣየ። ንነፍሳውን መላእኽቲ ተሰኪሞማ ክኸዱ ረኣየ። ተንሢኡ ናብታ ቦታ እንተኸደ ሞይታ ጸንሓቶ። ናብ መሬት ወዲቑ ብምስጋድ "ነዛ ሰብ እዚኣ ሓዲግ ኣትሪፈያ። ኣይ ብነፍሳ ክትጸድቕ ኣይ በቲ ሒዛቶ ዝነበረት ዓለማዊ ናብራ ክትነብር ኢሉ ናብ እግዚኣብሔር ብጸሎት ሓተተ። ካብቶም ብዙሕ ግዜ ዝንሥሑ ብዝበለጸ ናታ ንሥሓ እግዚኣብሔር እታ ካብቤታ ውጽእ ክትብል እንከላ ተቐቢልዋ እዩ ዝብል ድምጺ ሰምዐ። ሽዑ ኣባ ዮሓንስ ሓጺር ተንሢኡ ነቶም ዝለኣኽዎ ማኅበር መነኮሳት ኩሉ ዘጋጠሞ ዘበል ፍጻሜታት ነገሮም። እቶም ቅዱሳን መነኮሳት መጺኦም ብኣገባብ ገኒዞም ቀበርዋ።

እግዚኣብሔር ብጸሎታ ይምሓረና ኣሜን።

- ሰላም ለኣትናስያ ለተሊወ ክርስቶስ ፈማ፡
- በምክረ ሓጺር ዮሓንስ ኢ ከማ፡
- ሶበ መነነት ዓለመ ወገደፈት ትርሲተ ዘማ፡
- ነፍሳ ወሰዱ መላእክት እንዘ የኃልዩ በዜማ፡
- በዕለተ ዶሚና ሰማዕት ኣዕረፈት እምጻማ፡

ሰንክሳር ዕለት ፪ ነሓሰ

✠ ✠ ✠

ታሪኽ ጻድቕት እምባ መሪና

ኣብ ከባቢ ገዳም ኣስቄጥስ ግብጺ ሓደ ክቡር ንጉሥ ነበረ። ሰበይቱ ምስ ሞተት ክምንኵስ ሓሰበሞ ነታ ሓንቲ ጓሉ ማለት ንቅድስት መሪና ገዲፍዋ ከምዝኸይድን ርስቱ ክትወርስን ኣማኸራ። ሽዑ ቅድስት መሪና "ወይለከይ ኣቦይ ንሰኻ ክትጸድቕሲ! ኣነ ኸ ክጸድቕዶ ኣይትደልየንን ኢኻ፡" በልቶ። ኣቦኣ ከኣ "ናብቲ ገዳም እሞ መዓስ ደቂ ኣንስትዮ የእትዉ ኮይኖም" በላ ንሳ ድማ ርእሰይ ተላጽየ ክዳነይ ልክዕ ከም ወዲ ኮይነ ብናይ ወዲ ሽም ጸውዓኒሞ ብሓደ ክልቴና ንፈልስ (ንመንኩስ) በለቶ። ከምኡ ከኣ ገበረ።

ኣብ ጥቓ ገዳም ኣስቄጥስ ኣብ ዝነበረ ገዳም ኣትዮም ከኣ ክልቲኣም ብሓደ መንኮሱ። ንኺ (10 ዓመት) ዝኣክል ከኣ ብገድልን ጾምን፡ ጸሎትን ድሕሪ ምጽንሖም፡ እቲ ኣቦ ይመውት፡ ቅድስት መሪና ድሕሪ ሞት ኣቡኣ ካብቲ ቅድም ትጋደሎ ዝነበረት

ንቐጻሊ ብዝበለጸ ተጋደለት። ካብ መዓልታት ሓደ መዓልቲ ኣብቲ ከባቢ እቲ ገዳምን እቲ ዓድን ዝተሓጋገዙሉ ኣብ ዝነበሩ እሞ ብናይ ኣበምኔት (ኣማሓዳሪ) ትእዛዝ ንኣባ እምባ መሪና ሣልሳይ ርእሱ ክቪይድ ተኣዘዘ። ምክንያቱ ኣባ መሪና ወዲ ኢሎም እምበር ጓል ኢሎም ኣይፈልጥዎን ነበሩ። ከምኡ ውን ጐበዝ ስለዝኾነ ንመልእኽቲ ይብህግዎ ነበሩ።

ግን እንታይ ደኣሉ “ድምጹ ቀጢን ጭሕሚ ከኣ ዘይብሉ” ይብልዎ። ብዛዕባ ድምጹ ካብ ብዝሒ ጾምን ጸሎትን ተጋድሎን ዝተላዕለ ምኻኑ ይኣምኑ ነበሩ። ኣብ ሓደ ብግብረ ሠናይ ዝተመስገነ ሰብኣይ ቤት ሓደሩ። ኣጋጣሚ ከኣ ሽዑ ለይቲ ሓደ መንእሰይ ንጓል እቲ ዘሕደሮም ሰብኣይ ድንግልናኣ ይዕምጻሞ፣ መን እዩ ድንግልናኺ ዝዓመጸ እንተበሉኺ ኣባ መሪና እዩ በሊ ኢሉ ኣብ ዘረድኣ ሕራይ ትብሎ። ከምቲ ዝበላ ከኣ ኣባ መሪና ክብሪ ንጽሕናይ ወሲዱለይ ኢላ ነገረቶም።

ኣብዚ ግዜ'ዚ ወለዳ ንፈለስቲ ጽቡቕ ምግባር እኮ እዚ እዩ ትርፉ እናበሉ ብብዙሕ ቑጥዓ ናብቲ ናይቲ ገዳም ኃላፊ (ኣበምኔት) መጺኦም ጠርዑ። እቲ ኣበምኔት ግን፣ በሉ ቀስ በሉ ስም ገዳም ኣይተኽፍኡ፣ ብምባል ቀስ ብቐስ ንኣባ መሪና ጸዊየም፣ “ኣብቲ ኬድካዮ ዝነበርካ ዓዲ እሞ ዝሓደርካሉ ቤት ፈታዊ ገዳምና ሰብኣይ ንጓሉ ስለዝዓመጽካሉ ኣብዚ ቅዱስ ገዳምና ክትነብር ኣይግባኣካን እዩ። “ውጻእ በሎ። ከምቲ ዝተባህሎ ወጸ። ካብቲ ናይ ቀደም ንላዕሊ ከኣ ተጋደለ። ድሕሪ ቁሩብ ግዜ እቲ ሕፃን ተወልደ ኣቡኡ ዝወለዶ የዕብዮ ብምባል ከኣ ናብ ኣባ መሪና ኣምጽእዎ። ኣባ መሪና ከኣ እሺ ሕራይ ኢሉ ወዱ ተቐበለ።

እቲ ሕፃን ከም ፍቓድ ኣምላኽ ኣብ በረኻ እንስሳ ዘገዳም መጺኡን እናኣጥበውኡ ዓበየ። ሽዑ ድሕሪ ነዊሕ እዋን ናብ ኣባ መሪና ገድልን ጠባይን ዓቕልን ትዕግስትን ምስ ረኣዩ እቶም መነኮሳት ንሓላፊኦም ናብ ገዳም ክመልሶ ለመንዎ። ንሱ ከኣ ሕራይ ኢሉ ናብ ገዳም ከምዝምለስ ገበረ።

ኣባ እምባ መሪና ንወዱ ኣምሂሩ ልክዕ ከምቲ ናቱ ኣመንኩሶ። ክልቲኦም ከኣ ብሓደ ኣብ ውሽጢ ገዳም ሠናይ ገድሊ ፈጸሙ። ድሕሪዝ “ኔርካ ኔርካ ናብ መሬት፣ ዜርካ ዜርካ ናብ ቤት” ከምዝበሃል ሞት ኣይተርፍን። ኣምላኽ ኣብ ዝፈቐዶ ኣባ እምባ መሪና ይመውት። ፈለስቲ (መነኮሳት) ክገንዙን ማይ ክሓጽቡን ክዳውንቱ እንተ ኣውጽኡሉ ሰበይቲ ኮይኑ ጸንሐም። ሽዑ እቶም ቀበርቲ ኩሎም “ኡይ! እግዚኦ መሓረና ክርስቶስ” ብምባል ተነሥሑን ተናዘዙን። ሽዑ ኣብ ወሪደ መቃብር ኩሉ ቀባራይ

ተኣኪቡ ከሎ፡ እግዚኣብሔር ክብሪ ቅዱሳኑ ክገልጽ ነታ ሓሳዊትን ዘማዊትን ጓልን ነቲ ሓሳዊ መንእሰይን ንኣባ እምባ መሪና ብዘይገበሮ ዘካፍእዎ፡ ነፍስ ወከፍ ሰይጣን ሰሪርዎም ኣብቲ መቓብር መጺኦም “ኣባ እምባ መሪና መሓረና፡ ይቕረ በለልና፡ ብዘይገበርካዮ ሓሲና ኣዋሪድናካ ኢና ኢሎም ተጋለጹ። እዚ ክብሉ ዝኸኣሉ ከኣ ብናቶም ፍቓድ ዘይኮነስ ብናይ እግዚኣብሔር ፍቓድ እዩ።

ሰላም ለመሪና ለወሬዛ በአምሳሉ፡
እንተ መከረት ጥበበ ጎበ ደብረ ኣጋው ተሃሉ፡
እንዘ ትትጋደል ይእቲ ሶበ ይሰምዕዋ ኩሉ፡
ይትዋሥኡ ወይትበሃሉ ትሑት ቃሉ፡
እምተፀምዶቱ ብዙኅ ወፍድፋድ ገድሉ።

ጸሎት ኣዴና ቅድስት መሪና ምስ ኩላትና ኣመንቲ ኣማላድነታ ይኹን። ኣሜን።

ምንጪ፡- ሰንክሳር ዕለት ፲፮ ነሐሴ

✠ ✠ ✠

ታሪኽ ጻድቅት ቅድስት ማርያም ግብጻዊት

ቅድስት ማርያም ግብጻዊት ሃገረ ትውልዳ ግብጺ እዩ። ብመጀመርታ ዓ ቢይ ጾም (ጾመ ኣርብዓ) ኣብቲ ኣብ ከባቢ ሩባ ዮርዳኖስ ዝርከብ ገዳም ዝርከቡ መነኮሳት መዝሙር እናዘመሩ፡ ሩባ ዮርዳኖስ ኣቋሪጾም ኣብ ናይ ዮርዳኖስ በረኻታት፡ እቲ ሓደ ነቲ ሓደ ብዘይርእዮ ወገን (ሸነኽ) ብርሕቀት ፋሕ ብምባል ምሉእ ጾመ ኣርብዓ ንፈጣሪኦም ጥራይ እናዘከሩ ኀኽነብሩ ከካብ ገዳሞም ይወጽኡ። ኣብቲ በረኻ ጸኒሖም ሆሣዕና ምስኮነ ናብ ገዳሞም ይምለሱ።

ካብዞም ዝተጠቕሱ ኣቦታት ሓደ ኣባ ዘሲማስ “ካባይ ዝበልጽ ናይ ብሕትውና ዘለዎን፡ ኣነ ዘይበጻሕክዎ ናይ ብሕትውና ሕይወት ዘርእየኒ ዶ ኾን ይህሉ ይኸውን”። ብዝብል ናይ ትዕቢት ሓሳብ እናተማላለሶ ናብቲ ውሽጢ በረኻ ኣርሒቑ ከደ። ናይ እግዚኣብሔር መልኣኽ ብሃንደበት ተገሊጹ ንርእሱ ንኡስ ወይ ትሑት ጌሩ ናብ ዘርኢ ኮነታትን እዋንን ከባብን ወሰዶ። ኣብ ጉዕዙኡ ኣብ መበል ዕስራ መዓልቲ ኣብ ዝጽልየሉ እዋን ሰብ ዝመስል ነዊሕ ግራጫ ጸጉሪ ዘለዎ ነገር ረኣየ። ሃተፍተፍ ወይ ውን መንፈስ ናይ ሰይጣን ምትሓት እዩ እናበለ ሓሰበ።

ብድሕሪኡ ዕራቕቱ ዝኾነ ናይ ሰብነቱ ቆርበት ብሓዊ ከምዝተለብለበ ብሃሩር ፀሓይ ዝጸለመ ናይ ሰብ ኣካል ምኳኑ ተረዲኡ፣ ካብቶም ኣብ በረኻ ዮርዳኖስ ዝነብሩ ቅዱሳን ባሕታውያን ንሓደ ንምርኻብ ልቡ ባህ ኢልዎ ርእይ ኣቢሉ ናብቲ ሰብ ጐየየ።

እቲ ሰብ ግና ካብኡ ሃደመ ዘየርክቦ ምኳኑ ምስፈለጠ “ኦ ናይ እግዚኣብሔር ኣገልጋሊ ስለምንታይ ኢኻ ካባይ እትሃድም ዘሎኻ፣” በጃኻ ስለ እግዚኣብሔር ጽንሓኒ ካብ ከማይ ዘለ ሽማግለ ስለ ምንታይ ትሃድም”፣ በሎ። ከምዚ ምስ በለ እቲ ዝሃድም ዝነበረ ሰብ ኣብቲ ኣብኡ ዝነበረ ኣኻውሕ ከምዝኣተወ ኾይኑ ተራእዮ። ዘሲማስ ከም ሓደ ሕፃን ተንበርኪኹ ሰገየ።

ንሱ እቲ ዝሃድም ዝነበረ ሰብ “ኣቦይ ዘሲማስ ምእንቲ ጐይታ ኢየሱስ ክርስቶስ ኢልካ ይቕረ በለለይ። ኣነ ጓለ ንስተይቲ ስለ ዝኾንኩ ከምኡ ውን ክዳን ስለ ዘየብለይ ናባኻ ክመጽእ ኣይክእልን እየ። እቲ ካባኻ ደርብየለይ እሞ ንዕኡ ተኽዚነ ክመጸካ” በለቶ። ንሱ እውን ስለ ዝተረድኣ ከምኡ ውን ብስሙ ስለ ዝጸውዓቶ ተደነቐ።

ንሳ ነቲ ካባኡ ሰንድዩ ምስ ሃባ ተኽዚና ናብኡ መጺኣ “ኣነ ሓንቲ ሓጥኣተኛ ጓለንስተይቲ ዝኾንኩ ንዓይ ንምርኣይ ንምንታይ ኣድለየካ፡ ካባይ ምምሃርን ምስማዕን ትደልዮ ነገር ኣሎ ድዩ፣” በለቶ።

ዘሲማስ ኣብ መሬት ተደፊኡ ኽትባርኾ ለመና። ንሳ ግና ኣብ ቅድሚኡ ተንበርኪኻ ኣቦይ ዘሲማስ ካህን ስለ ዝኾንካን ንብዙሕ እዋናት መስዋዕተ ቕዱርባን ክትፍትት ዝነበርካ ስለ ዝኾንካ፣ ንሸኻ ኢኻ ንዓይ ክትባርኸኒ ዝግባእ” በለቶ።

ንሱ ግና ብንብዓት “ኦ ዝኸበርኺ ቅድስት ንሸኺ ንዓለም ዝሞትኪ ምኳንኪ እርኢ ኣሎኹ። ቅድሚ ሕጂ ከይረኣኽኒ፣ ከይፈለጥክኒ ብስመይ ጸዊዕክኒ ካህን ምኳነይ ፈሊጥኪ ኢኺ እሞ እግዚኣብሔር ዘደንቕ ጸጋ ሂቡኪ ኣሎ። ስለዚ ምእንቲ እግዚኣብሔር ኢልኪ በረኸትኪ ከተካፍልኒ ክትጽልይለይ እደሊ ኣሎኹ” በላ። ከምዚ እናበለ ክልምና ኣብ ዝተዛረበሉ እዋን፣ ልዑል እግዚኣብሔር ድሕነት ደቂ ሰባትን ሓሳብን ዝጥንቀቕ ዝተመስገነ ይኹን ክትብል ተገደደት። ንሱ “ኣሜን ይኹነለይ” በለ።

ቃለ ትሕትናኣ ብከምዚ ዝስዕብ ገለጸትሉ። “ንዓይ ብኹሉ ድኻ ዝኾንኩ ጓል ኣንስተይቲ ንምርኣይሲ ንምንታይ መጻእካ፣” በለቶ። ኣስዒባ ብዛዕባ ሕዝቢ ክርስቲያንን ሓለውትን ብዛዕባ ነገሥታትን ሓተተቶ። ቅዱስ ዘሲማስ'ውን “ኦ ቅድስት ኣደ ብናትኪ ጸሎት ክርስቶስ ንኹሉ ሰላም ሂቡ እዩ። ኣነውን ንሸኺ ምእንቲ ኩሉ ዓለም ክትጽልዩ ምእንታይ ምእንቲ ሓጥእውን ክትጽልዩ እልምነኪ ኣሎኹ” በላ።

ቅድስት ማርያም ግብጻዊት “ንሸኻ ካህን ብምኻንካ ድኣ ምእንታይን ምእንቲ ኩሉ ዓ
ለምን ጸሊ፡” ድሕሪ ምባላ ተኣዛዚት ምኻን ስለ ዘድሊ “ንዝኣዘዝካኒ ብሓጐስ ክፍጽም
እየ፡” ኢላ ገጻ ናብ ምብራቕ ኣቢላ
አዒንታ ናብ ሰማይ ኣቕኒዓ ኣእዳዋ ዘርጊሓ ንነዊሕ ግዜ ጸለየት።

ቅዱስ ዘሲማስ ምትሓት ከይከውን ኢሉ ሓሰበ። ሽዑ ንሳ ናብኡ መጺኣ (ቀሪባ)
ኣተንሥኣቶ። “አ ዘሲማስ ኣቦይ፡ እግዚአብሔር ካብ ኢድ ሳጥናኤልን ካብ
መጻወድያኡን ይሓልወና። ንሱ ምሳና ዘለዎ ኮናት ጽኑዕ እዩ'ሞ” ኢላ ኣማዕተበት።

ቅዱስ ዘሲማስ ነዚ ርእዩን ሰሚዑን ብኸመይ ናብዚ በረኻ ከምዝመጸትን ታሪኽ
ሕይወታን ንኽትነግሮ ለመና። “ምእንቲ መድኃኔዓለም ክርስቶስ ኢልኪ ከይሓባእኪ ነቲ
ሓቂ ንገርኒ። ክትነግርኒ ከለኪ ከኣ ንውዳሴ ከንቱ ኢልኺ ዘይኮነስ ንዓይ ንሓጥእን
ዘይግብኣንን ነቲ ሓቂ ንምርዳእ፡ ናይ እግዚአብሔር ጽቡቕ ሥራሕ ምእንቲ ክግለጽ እዩ
ናብዚ በረኻ'ዚ ዝመርሓኒ። ንሸኺ ንእተገልግልዮ እግዚአብሔር ናትኪ ሕይወት ንኽርእየኒ
ዝፈቐደ ንኽትቃወሚ ኣይግባእን እዩ” በላ። ሽዑ ቅድስት ማርያም ግብጻዊት “አ ኣቦይ
ነቲ ኣጸያፊ ሕይወተይ ንኽነግረካ ብጣዕሚ እዩ ዘሕፍረኒ፡ ከምዚ ንሸኻ እትግምተኒ
ኣይኮንኩን። ግና ታሪኽይ ብምስማዕካ ከምቲ ሰብ ካብ ክፉእ ኣራዊት ዝሃድም ካባይ
ክትሃድም ኢኻ። ንኽትሰምየውን ኣይትደልን። ኾይኑ ግና ከየቋረጽካ ምእንታይ ጸሊ።
ኩሉ ነገር ሕይወተይ ከኣ ክነግረካ እየ” በለቶ። ብድሕሪኡ ንብዓታ ካብ ዓይና
እናደረዘት ታሪኻ ክትነግሮ ጀመረት።

“ሃገር ትውልደይ ግብጺ እዩ ጓል 12 (፲፪ ዓመት) ከለኹ ንስድራይ ገዲፈ ናብ
እስክንድርያ ብምኻድ ካብቲ ግቡእ ክብሪ ደቂ ኣንስትዮ ክብረይ ኣጥፋኣኩ። ቀጺለ
ፍቕሪ ዝሙት ሓደረኒ። ካብቲ ናይ ኃጢኣተይ ዝነበረ ብዝርዝር ገለ ቁሩብ ክነግረካ።
ጓል ፲፯ ዓመት ምስ ኾንኩ ንሰባት ዘቃጽል ናይ ኃጢኣት ሓዊ ኮይነ ንብዙሓት
ኣስሒተ። ገንዘብ ክንህበኪ ምስ ዝብሉኒ ገንዘብ ኣይቅበልን ነበርኩ ብኣምላኽውን እምነት
ኣይነበረንን። ኩሉ ከም ድሌተይ እፍጽሞ ነበርኩ። ዝኾነ ይኹን ንዓይ ዝኽልክል ዘሎ
ኾይኑ ኣይስምዓንን ነበረ።

ካብ መዓልታት ሓደ መዓልቲ ሊቢያውያንን፡ ግብጻውያንን ብታህዋኽ ናብ ባሕሪ
ክኸዱ ርእየ ናበይ ከም ዝኸዱ ምስ ሓተትክዎም ናብቲ ናይ ክቡር መስቀል በዓል ኣብ
ኢየሩሳሌም ክኽብሩ ምኻኖምን እቲ መዓልቲ ውን ከምዝቐረበ ነጊሮሙኒ።

ኣብዚ እዋንዚ ኣነ እውን ብዙሓት ፈተውቲ ከምዝረክብ ፈሊጠ ምሳታቶም ብሓባር ንክኸይድ ወሰንኩ። ንጉዕዞይ ይኹን ንምግበይ ዝኸፍሎ ገንዘብ ኣይነበረንን። ግና ሰብነተይ ኣጋጊዎም ብኡኡውን ንብዙሓት ናይ ሰይጣን መፈንጠርያ ኮይነ ከጋግዮም ከምዝኽእል እናተጀሃርኩ እዛረብ ነበርኩ”።

ካብ ኣፍ ደገ ቤተክርስቲያን

ኣብ መወዳእታ ብጣዕሚ ብዙሓት ተሳለምቲ ኣብ ልዕሊ ናይ ጐይታ መቓብር ናብ ዝተሰርሐት ቤተ ክርስቲያን ክኸዱ ረኣኹ። ከይዶም እንታይ ከምዝገብሩ ንኽርኢ ሓሰብኩ። እናተደፋፍኡ ናብቲ ኣፍደገ ይኣትዉ ምስ ዝነበሩ ንኽኣቱ ፈተንኩ። ይኹን እምበር ካብቲ ኣፍ ደገ ብሃንደበት ንድሕሪት ሓደ ኃይሊ ክደፍኣኒ ተፈለጠኒ። ካልኦት ሰባት ግና ኩሎም ብቐሊሉ ይኣትዉ ነበሩ። ኣነ ግና ናብቲ ቤተ ክርስቲያን ክኣቱ ኣይከኣልኩን። ዝኾነ ኃይሊ ንድሕሪት ከምዝምለስ ይደፍኣኒ ከም ዘሎ ውን ተረድኣኒ። ኣብ መጀመርታ ብውሽጠይ ስሒቐ እዝስ ስለ ዝደኸምኩ ወይ'ውን ጓለንስተይቲ ብምኻነይ ድኽምቲ ስለ ዝኾንኩ እዩ ዝኸውን ኢለ ሓሰብኩ። ንካልኣይ ግዜ'ውን ብዝከኣለኒ ፈቲነ፣ ይኹን እምበር ክኣቱ ስለዘይከኣልኩ ኣብቲ ኣፍ ደገ ጠጠው በልኩ።

ንሣልሳይ ግዜን ንራብዓይን ድሕሪ ምፍታነይ ሓይለይ ተወዲኡ፣ ሕልፍ ኢለ ከይደ ኣብ ጥቓ ኣፍደገ ደው በልኩ። ኣፍልበይ እናወቓዕኩ ከኣ ሸኸኹ። ካብ ሓዘነይ ዝተላዕለ ንምንታይ እየ ዘይኣቱ ዘለኹ። ንኸይኣቱ ዝኽልክለኒ ዘሎ'ውን ብዝሒ ኃጢኣተይ እዩ ኢለ ኣብቲ ኣፍ ደገ ናይ ቅድስት ድንግል ማርያም ሥዕሊ ረኣኹ ሥነ-ግርማኣን ጽባቐኣን ምስ ረኣኹ ዝሓለፈ ኃጢኣተይ ኣብ ቅድሚ ዓይነይ ተነጺሩ ተራእየኒ። ኣነ ብዝገበርክዎ ሓፈረ በደለይ'ውን ኣጨነቐኒ። ድሕሪኡ ኣብ ትሕቲ እታ ሥዕሊ ተደፊአ ንጐይታይን መድኃንየይን ብምስዓብን ምግልጋልን ካልእ ዕድል ንኽረክብ ተማሕፀንኩ ንመድኃኔዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ንኸድሕነኒ፣ ብመንገዱ ንኽመርሓኒ ለመንክዎ።

ንሱ ብቅዱስ መስቀሉ ንዝነበረኒ ዑረት ልቢ ምስ ኣብርሃለይ ሸው ንሸው ንዓለምን ሓጐሳን ብምሉኡ ከምዝኽሕድን ንሱ ብዝመርሓኒ መንገዲ ንምኻድን ቃል ኣተኹ። ድሕሪኡ ዘተኣማምን ቅዱስ መንፈስ ተሰሚዑኒ ደው ካብ ዝበልኩሉ ተንሢአ ምስቲ ዝኸይድ ተሳላማይ ተሓጉሰ ቅድሚኡ ምእታው ዝሰኣንክዎ ንምብጻሕ ከኣልኩ። ብዘይ ሓደ ጸገም ኣብቲ ቅዱስ ቦታ በጻሕኩ። ኣብ ምድሪ ተደፊአ ከኣ ነቲ ቅዱስ መስቀል ብምንቅጥቃጥን ብንብዓትን ተሳለምኩ።

ክሳብ ፍርቂ መዓልቲ ንርእሰይ ረሲዐ። ኣብ መወዳእታ ካብቲ ቤተ ክርስቲያን ወጺአ ኣብታ ቃል ዝኣተኹላ ሥዕሊ ቅድስት ድንግል ማርያም ኮይነ ንሥሓ ዝቕበል እግዚኣብሔር ዝተመስገነ ይኹን። ዝኸበርኪ ኣደይ ኣነ ኃጢኣተኛ ካልእ እንታይ ክብል እኽእል። ሕጂ ካብ በደለይ ንክርሕቕ እዋኑ እዩ።

ብመንገዲ ንሥሓ ምርሕኒ ኢለ ኣብቲ እዋንቲ “ ዮርዳኖስ እንተ ትሳገሪ ዕረፍቲ ክትረኽቢ ኢኺ፡” ዝብል ድምጺ ሰማዕኩ። ነዚ ሰሚዐ ኣደይ መዓረይ ኣይትፈለይኒ ኢለ ለኸኹ። ድሕሪኡ ቅልጥፍ ቅልጥፍ እናበልኩ ጉዕዞይ ጀመርኩ። ካብቶም ዝጐዓዙ ዝነበሩ ሓደ ገለ ቁሩብ ገንዘብ ሃበኒ እሞ ብእኣ ጌረ ንእሽቶይ እንጌራ ንመገዲ ትኾነኒ ገዛእኩ፡ እናለኸኹ ኑቲ ናይ ከተማ ኣፍ ደገ ሓለፍክዎ።

ምሸት ምስ ኾነ ኣብ ናይ መጥምቀ መለኮት ቅዱስ ዮሓንስ ቤተክርስቲያን ከይደ ምሉእ ለይቲ ክበኪ ሓደርኩ። ንግሆ ኣቑዲሰ ሩባ ዮርዳኖስ ተሳጊረ ናብዚ እትርእዮ ዘሎኻ በረኻ (መጻእኩ) በጻሕኩ። ካብኡ ጀሚረ ክሳብ ሕጂ ካብ ሰባት ተፈልየ ምስቲ ብንሥሓ ዝምለሱ ዝቕበል ፈጣርየይ እነብር ኣሎኹ”።

ቅዱስ ዘሲማስ “እመቤተይ ኣብዚ በረኻ ምቕማጥ ካብ ትጅምሪ ክሳብ ሎሚ ክንደይ ዓመት ኾይኑ፡” በላ። ንሳ “ሻሂ ዓመት” በለቶ። “ድሕሪኡኸ ኣብ ሕይወትኪ ካብ ዝረኸብክዮ ለውጢ ዝተላዕለ እዚ ኩሉ ዓመታት ብዘይ ሓደ ጸገም'ዶ ትነብሪ፡” በላ። ንሳ “ዘሲማስ ኣቦይ ንኽዛረቦ ዘፍርሃኒ ዘረባ ሓተትካኒ ብናይ ፈጣርየይ ለውሃት ንዝሓለፍክዎ ፈተናን መከራን እንተ ድኣ ዘኪረዮ እንደገና ተመሊሱ ዝመጸንን ዘሸንፈንን ስለ ዝመስለኒ እፈርህ እየ” በለቶ።

ንሱ “ዝተቐደስኪ ኣደይ ዋላ ሓንቲ ነገር ኣይትሕብእለይ” በላ። ንሳ “ዘሲማስ ኣቦይ ፲፯ ዓመት ምስ ኣራዊት ነበርኩ። ኣብ መጀመርታ ኣብዚ በረኻ እዚ ሕይወት ምሕላፍ ብጣዕሚ ከቢድ እዩ። ዝሓለፈ ሕይወተይን ዘሕለፍክዎ ሓጕስን ብምሕሳብ እፍተን ነበርኩ። ኣብዚ ምድረ በዳ እዚ ዝስተ ማይ ንጣብ እኳ ንምርካብ ኣሸጋሪ እዩ። ካብ ጥሜትን ጽምእን ከምኡውን ናይ ፀሓይ ሃሩር ዝተላዕለ ብጣዕሚ ተሸጊረ እየ። ብዙሕ ግዜ ሓሚመ ንሞት እቃረብ ነበርኩ።

ናይ ዝሓለፈ ሕይወተይ ትዝታ ደጋጊሙ ምስ ኣሳቐየኒ ኣብ መሬት ወዲቐ ብምብካይ ጕይታ ንኽረድኣኒ እልምኖ ነበርኩ። ዘሸግሩኒ ዝነበሩ ነገራት ከመይ ጌይረ ክገልጸልካ እኽእል። ኣብ መወዳእታ ኣብ ልበይ ፍጹም ሰላም ተሰምዓኒ። እዚ ኩሉ

ፈተና ኣሕለፍኩ ኣምላኽይ ዝደለኾዎ ኩሉ ሃበኒ። ስለ እቲ ዝሓለፈ ሕማቐን ክፉእ ሕይወተይ ኣብዚ እበኪ ነበርኩ። ኣብ መወዳእታ እግዚኣብሔር ኣጸናንዓኒ” በለቶ።

ቅዱስ ዘሲማስ ካብ ቅዱሳት መጻሕፍቲ ጠቒሳ ክትዛረብ ምስ ሰምዐ “ቅዱሳት መጻሕፍቲኦ ተማሂርኪ ኔርኪ፡” በላ። ንሳ “ሩባ ዮርዳኖስ ምስተሳገርኩ ጀሚረ ክሳብ ሎሚ ንሸኻ እንተዘይ ኮይኑ ገጽ ሰብ ርእየ ኣይፈልጥን እየ። ናይ ቅዱሳት መጻሕፍቲ ትምህርቲ’ውን ፈጺመ ኣይተመሃርኩን፡” ኣብ መጀመርታ ከምዝነገርኩኻ “ኣነ ኃጢኣተኛ ስለ ዝኾንኩ ጸልየለይ” በለቶ። ከምዚ ኢላ ብተመስጦ ርእሳ ድንን ድሕሪ ምባላ ናብ ቅዱስ ዘሲማስ ተመሊሳ “ናብ ፈጣርየይ ክሳብ ዝኸይድ እዚ ኩሉ ዝነገርኩኻ ንማንም ሰብ ኣይትንገረለይ ሕጂ ብሰላም ኪድ” በለቶ።

ኣብ ዝመጽእ ዓመት ጸመ ፱ ከምቲ ልማድ ናይቲ ገዳም ልምዲ ሩባ ዮርዳኖስ ኣይትሳገር። ኣብ ገዳም ጽናሕ። ክኸይድ እየ እንተበልካ እውን ኣይኮነልካን እዩ። ሐሙስ ጽግቦ መዓልቲ ኣብቲ ስግር ዮርዳኖስ ቅዱስ ቍርባን ኣዳሊኻ ጽንሓኒ” ኢላ ኣብቲ ዝነበረቶ በረኻ ተሠወረት።

ቅዱስ ዘሲማስ ተንበርኪኹ ጠጠው ኢልዋ ኣብ ዝነበረ ቦታ ሰጊዱ ነቲ ኩሉ ዘርኣዮን ዝገለጸሉን ልዑል እግዚኣብሔር ኣመስገኑ። ሽዑ ንሽዑ ናብቲ ገዳም ተመሊሱ እቶም ኣበው ባሕተውቲ መነኮሳት ናብ ገዳሞም ዝምለሱሉ ዕለት ንሱ ናብ ገዳሙ ኣተወ።

ንሓደ ዓመት ዝኣክል ነቲ ዝረኣዮ ኩሉ ንሓደ ሰብ ከይነገረ ጸንሐ። እንደገና ንእግዚኣብሔር ንቅድስት ማርያም ግብፂት ከርእዮ ደጊሙ ይጽሊ ነበረ። እታ ዓመት እቲኣ ንቅዱስ ዘሲማስ ብጣዕሚ ነውሓቶ። ዝከኣሎ እንተዝኸውን ነታ ዓመት ናብ ሓንቲ መዓልቲ ክትቅየረሉ ይደሊ ነበረ።

ጸመ ኣርብዓ ምስኮነ ቅዱስ ዘሲማስ ሓሚሙ ደቀሰ። ከምቲ ኣቐዲማ ነጊራቶ ዝነበረት ካብቲ ናይ ገዳም ልማድ ተረፈ። ኃሙስ ጽግቦ ናይ ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ሥጋን ክቡር ደምን ሒዙ ከምኡ ውን ንእሽቶ ተምርን ጥጥቐን ሒዙ ናብቲ ዝነገረቶ ከባቢ ሩባ ዮርዳኖስ ከይዱ ተጸበያ። ንነዊሕ ግዜ ምስ ተጸበያ እሞ ምስ “ደንጎየት ኣነ ኣብቲ ናታ ጸጋ ስለ ዘይበጻሕኩ ወይ ከኣ መጺኤ ስኢናትኒ” እያ ብምባል ሓሳብ ጀመረ።

ድጎራኡ ናይዛ ባሕታዊት ገጽ ኀኩርእዮ ፍቕድ እግዚኣብሔር ክኸውን ጸለየ። ድጎሪ ምጽላዩ በቲ ሩባ ዮርዳኖስ ብእግራ ናብኡ ክትመጽእ ኣማዕድዩ ረኣያ። ንሱውን ክሰግደላ ክብል እንከሎ “ ንሳ በቲ ልዕሊ ማይ ብእግራ እናመጸት እንከላ ኣቦይ ዘሲማስ እንታይ ኢኻ ትገብር ዘሎኻ። ንስኻ ናይ ክርስቶስ ክቡር ደምን ቅዱስ ሥጋን ሒዝኻ ኣሎኻ” በለቶ። ድጎራኡ ኀኩባርኻ ሓተተቶ እሞ ካብቲ ቅዱስ ምሥጢር ከኣ ኣቐበላ። ኣእዳዋ ናብ ሰማይ ዘርጊሓ ናይ ሓጐስ ወይ ናይ መፈጸምታ ዓለም

ምልክት መግለጺ ብዝኾነት ንብዓት “ ኦ ጐይታይ እንሀ ኣገልገሊትካ ከም ቃልካ ኣሰናብተኒ ኣዒይንተይ ምድኃንካ ርእየን እየን ” በለት።

ናብ ቅዱስ ዘሲማስ ብምርኣይ “ ኦ ኣቦይ ዘሲማስ ምስ ብዙኅ ይቕሬታ ካልእ ነገር ከሸግረካ እየ። ሕጂ ናብ ገዳምካ ብሰላም ተመለስ። ናይ እግዚኣብሔር ለውሃት ይሓሉኻ። ኣብ ዝመጽእ ዓመት ናብታ ዝረኸብካኒ ቦታ ምጻእ እሞ ኣብኡ ንኻልኣይ ግዜ ክትረኽበኒ ኢኻ።” በለቶ፡ ንሱ “ኣነ ናትኪ ኣብነት ተኸቲለ ንሸኺ ዘለኽዮ በረኻ ንኽኣቱ እናፍቐ ኣለኹ” በለ።

ካብቲ ቁሩብ ዘምጽኦ ዝብላዕ ቁሩብ ክትጥዕመሉ (ክትበልዓሉ) ሓተታ፡ ንሳ ካብቲ ጥጥቐ ብኣጻብዕታ ብምትንካፍ ሠለስተ ፍረ ኣልዒላ ኣብ ኣፋ ገበረት።

“ ፀጋ እግዚኣብሔር ንነፍሲ ብንጽሕና ንምሕላው እኹል እዩ” በለት። ንኽጽልየላ ከኣ ሓተተቶ፡

ድጎሪኡ ነቲ ባሕሪ ዮርዳኖስ ብእግራ ተሳጊራ ኣብቲ በረኻ ተሠወረት። ንሱ ካብኣ ብምፍላዩ እናገሃየ ተመልሰ።

ኣብቲ ካልኣይ ዝመጽእ ዓመት ናብቲ በረኻ ከደ፡ ሞይታ ሰብነታ ኣብ ሑጻ ወዲቑ ጸንሑ፡ ቅዱስ ዘሲማስ ብጣዕሚ ኃዘን ተሰሚዕዎ ኣብ ጎድና ኮይኑ ተንበርኪኹ ንነዊሕ ሰዓት እናበኸየ ነታ ግዜ እቲኣ ዝግባእ ጸሎት ጸለየ።

ድጎሪኡ ኣበይ ከም ዝቐብራ ብሓሳብ ከውርድ ከድይብ ከሎ ኣብቲ ወገን ትርኣሳ ኣብ ልዕሊ ሕፃ “ ኦ ኣቦይ ዘሲማስ ኃሙስ ጽግቦ መዓልቲ ናብ ፈጣሪየይ ከይደ ኣሎኹ። ናይታ ድኽምቲ ማርያም ሥጋ ኣብዚ ሕፃ እዚ ቅበር። ሓመድ ናብ ሓመድ ይመለስ። ምእንታይ ጸሊ (ጸልየለይ) ” ዝብል ጽሑፍ ተጻሕፉ ረኸበ።

ቅዱስ ዘሲማስ ኣብቲ ዝሓለፈ ዓመት እቲ ቅዱስ ቑርባን ምስ ኣቑበላ ከመይ ኢላ ኣብታ ዕለት እቲኣ ኣብዚ ቦታ እዚ በጺሓ ከምዝዓረፈት እቲ ኣስከሬና (ሥግኣ)ውን ዓመት ምሉእ ፈጺሙ ከይተለወጠ ብምጽንሑ ተገረመ፡

ኣብዚ ግዜ'ዚ ካብቲ ዱር ኣንበሳ መጺኡ ኣእጋራ ድጎሪ ምልሓስ ንመቓብር ዝኸውን ጉድጓድ ኰዓተሉ። ኣቦ ዘሲማስ ንኹሉ ንክትጽሊ እናተማሕጸነ ኣእጋራ ብንብዓት ሓጸበ። ድጎሪኡ ኣብቲ ዝተኳዕተ መቓብር ቀበራ።

ናይ ጻድቅት ቅድስት ማርያም ግብፃዊት ረድኤትን በረኽትን ኣይፈለየና፡

- ሰላም ለማርያም ህየንተ ዘረከባ ምንዳቤ፡
- ኣንበሳ ዘኾነ በድነ ሥጋሃ ዓቃቤ፡
- ቀበራ ዘሲማስ በኣፅፉ እስመ ኣልባቲ ግልባቤ፡
- ረኪቦ መልዕልተ ርእሳ መጽሓፈ ነባቤ፡
- ለማርያም ግብጻዊት ቅብራ ዘይቤ።

ምንጪ፡- ሰንክሳር፥ ዕለት ፮ ሚያዝያ

- ተኣምረ ማርያም

- ነገረ ቅዱሳን ገጽ 210-215

✠ ✠ ✠

ታሪኽ ጻድቅት ቅድስቲ ማርታ

ጻድቅት ቅድስቲ ማርታ ካብ ሃገር ምስሪ ካብ ሃብታማት ወለዲ ተወልደት፥ ቅድስቲ ማርታ ብንእስነታ ቅድሚ ናብዚ ቅድስና እዚ ምብጻሓ ንዓለም ኣዝያ ተፍቅራ ነበረት። ኣብ ዓለም ከኣ ትነብር ነበረት። "ኣብ ዓለም ንበር ዓለም ግን ኣቦኻ ኣይትንበር" ዝብልዎ ምስላ ኣቦታት ዘንጊዓ፥ ካብ ህላወ እግዚኣብሔር ርሒቓ፥ ኣብ ውሽጢ ባሕሪ ኃጢኣት ዓለም ብጭንቀትን ጓህን ድሕሪ ምንባራ፥ እግዚኣብሔር ልባ ኣብሪሁላ ብበዓል ልደት ናይ ጐይታናን ኣምላኽናን መድኃኒናን ኢየሱስ ክርስቶስ ክትሳለም ኢላ ምስ ከደት እቲ ሓላዊ ቤተክርስቲያን "ንሽኺ ናብ ቤተክርስቲያን ክትኣትዊ ኣይፍቀደልክን እዩ" ኢሉ ምሕላፍ ምስ ከልኣ ኻኽፍቅደላ ብዙሕ እኳ እንተለመነቶ መሊሱ ደኣ ኣብ መንጉኦም ባእሲ ተፈጥረ።

ነዚ ቆይቂ እዚ ዝሰምዐ ኣማሓዳሪ ቤተክርስቲያን እንታይ ምኻኑ ክፈልጥ ተቐላጢፉ ካብ ቤተክርስቲያን ናብ ግዳም ይወጽእ እሞ ማርታ ድማ ምስቲ ሓላዊ ቤተክርስቲያን ክትመላለስ ምስ ረኣያ ከምዚ ክብል ሓተታ። "መልኣኽን ሰይጣንን ዶ ርክብ ኣለዎም፡ ይመስለኪ" የብሎምን" ድሕሪ ምባላ" በሊ ንሽኺ ናይ ሰይጣን ግብሪ ኢኺ ትገብሪ ዘሎኺ እሞ እቲ መልኣኽ ባዕሉ ከይባኣሰኪ ካብዚ ርሓቒ" ምስ በላ እናበኸየት "እንድሕር ተነሲሐ ኸ ይቕበለኒ ዶ፡" ክትብል ሓተተቶ፥

ንሱ ድማ "ዘሎ እቲ ሽልማትክን ወርቅታት ዝኣከብክዮን ኣብ ቅድሜና ኣምጺኺ እንድሕር ድኣ ብሓዊ ኣቃጺልክዮ ኩሉ ዝገበርክዮ ኃጢኣትኪ እግዚኣብሔር ክገድፈልኪ እዩ።" ምስ በላ ከይወዓለት ከይሓደረት ተቓላጢፋ ኣምጺኣ ኣብ ቅድሚ እቶም ኣመንቲ ሕዝበ ክርስቲያን እቲ ኣማሓዳሪ ቤተክርስቲያን ከቃጽሎ ሓደራ ሃበቶ፥ ንሱ ከኣ ኣብ ቅድሚኣ ኣቃጸሎ።

ድሕሪ'ዚ እቲ ኣማሓዳሪ ቤተ ክርስቲያን ርእሳ ላጽዩ፥ እቲ ምስኣ ዝነበረ ክዳውንቲ ኣልጊሱ ናይ ፈላሲት ልብሲ ኣልበሳ። ከምኡ ከኣ ናብ ደቂ ኣንስትዮ ፈለስቲ ዝርከባሉ ገዳም ኣእተዋ። ንሳ ድማ ብተስፋን ሓጐስን ተመሊኣ ብጾምን ጸሎትን

እናተጋደለት ነቲ ናብራ ዓለም ዝነበረቶ ኣተሓሳስባ ብሓጺር እዋን ኣጥፊኣ ናብ ናብራ ቅድስናን ንጽሕናን ዝልውጥ ሕይወት በጽሐት።

ቅድሚ ጸሎት ምጅማራ ድማ ኩሉ ጎጢኣታ እናዘከረት ንነፍሳ ከምዚ እናበለት ትወቕሳ ነበረት። “ናብዚ ብየእማንን ዕንጨይትን ዝተሰርሐ ናይ ፈለስቲ ገዳም ተደርቢኺ ሓሳርን መከራን እንተዘይተቐቢልኪ ከመይ ኢልኪ ድኣ ኢኺ ናብቲ ናይ ብርሃን መንግሥቲ ክትኣትዊ ትደልዩ፡ ዘለኺ፣ መን'ዩ ኸ ዝወሓሰኪ፡ መን ዩ ኸ በኻ ዝኾነኪ፡” እናበለት ከምኡ ውን “ኣብ ቅድሚ ሓላዊ ቤተክርስቲያን ብጎጢኣተይ ዝሓፈርኪ ኣብ ቅድሚ'ቶም ቅዱሳን መላእኽትኻ ነፍሰይ ከይትሓፍር ኣብዛ ብላይ ጨርቂ ኃላፊት ዓለም ከለኹ በደለይ ሕደገለይ” እናበለት ለይቲ ምስ መዓልቲ ሕይወታ በቲ ዝገበረቶ ጎጢኣት እናወቐሰት ንዕስራን ሓሙሽተን (፷፭) ዓመት በዚ ከምዚ ዓይነት ገድሊ ምስ ጸንሐት እግዚኣብሔር ጸሎታ ተቐቢሉ ኩሉ ቃል ኪዳን ሂቡ ብኢድ መላእኽቲ የዐጂቡ ናብታ ስፍራ ጸድቃንን ሰማእታትን ዝኾነት ገነት መንግሥተ ሰማይ ብዓቢ ክብሪ ኣእተዋ።

ጸሎታን በረኽታን ናይ ኣዴና ቅድስቲ ማርታ ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም ለማርታ ጥዕምተ ዝክር ወዜና፣
- ዘተአፅፈት ሠቀ ኣልባሰ ወርቅ መኒና፣
- ኣመ ገሠፃ ኢትባዕ ውስተ ቤተመቅደስ በኢንፅሕና፣
- እስከ ሞዓቶ ለእኩይ ጎሊና፣
- ዓቃቤ ሥጎት ምክንያተ ኮና።

ቅድስቲ ማርታ ዕረፍታ ዕለት ፫ ወርሒ ሰነ (ሰንኽሳር) እዩ።

◆ ◆ ◆

ታሪኽ ጻድቅት ቅድስት ኢላርያ

ናይዛ ቅድስት ኣደ ኣቦኣ ናይ ግብጺ ንጉሥ ኮይኑ ዘይኑን ይበሃል። ብሃይማኖቱ ኣዝዩ ምስጉን ነበረ እንተኾነ ብዘይካ ክልተ ኣዋልድ ወዲ ኣይወለደን።

ኣብ ርእሲ ምውሓደንውን ቅድስት ኢላርያ ብንጽሕናን ምንኩስናን ምንባር ስለ ዝፈተወት ምእንቲ ከይፈልጣ ናይ ሰብኣይ ክዳን ተኸዲና ካብ ናይ ግብጺ ገዳማት

ኣስቄጥስ ናብ ዝተባህለ ገዳም ከደት። ኣብኡ ድማ ኣባ ባማ ዝተባህለ ዓቢይ ጻድቕ ረኸበት እሞ ሓሳባን ታሪኻን ገለጸትሉ።

ንሱ ግን ነቲ ዝነበረቶ ታሪክ ሕይወት ብምዕቃብ ን፲፭/ 15 ዓመት ዝኣክል ተራድኣ። እዚ ፲፭ / 15 ዓመት እዚ ድማ ብገድልን ጾምን ጸሎትን ምስ ጽምዋ ኣብ በዓቲ ኮይና ተሕልፎ ነበረት። እቶም ኣብቲ ገዳም ዝነብሩ ዝነበሩ መነኮሳት ሰበይቲ ምኻና ስለ ዘይፈልጡ ጭሕሚ ብዘይምርኣዮም ህጽው ኣባ ኢላርያ እናበሉ ይጽውዕዎ ነበሩ። ከምኡ ውን እታ ኣብ ገዛ ዝተረፈት ሓንቲ ሓብታ ጋኔን ተጻብኣ እሞ ጽኑዕ ሕማም ሓመመት። ኣቡኣ ንመሐኪሚኣ ብዙሕ ወጻኢ ገበረላ። እንተኾነ ግን እዞም ዝተፈላለዩ ሓካይም ክፍውስዋ ኣይከኣሉን። ምሕዋይ ምስ ኣበየቶ እቶም ኣማኸርቲ ናብ ገዳም ኣስቄጥስ ወሲዱ ማይ ጸሎት ከሕጽባ ኣማኸርዎ። ኣቡኣ ድማ ዝኣክል ስንቅን ወተሃደራትን ኣሰንዩ ናብ ገዳም ኣስቄጥስ ለኣኻ።

ከምዚ ዝስዕብ መልእክቲ ድማ ናብቶም ቅዱሳን ኣቦታት ጽሒፉ ለኣኸ። “ኣ ኣቦታተይ ገዳማውያን ሓዘነይ ርእኹም ብጸሎትኩም ርድኡኒ። እግዚኣብሔር ክልተ ኣዋልድ ሂቡኒ ነይሩ። እታ ሓንቲ ካብ ዓለም ሃዲማ ናበይ ከም ዝኸደት ኣይፈለጥኩን። ሕጂ ድማ እታ ሓንቲ ዝተረፈት መጻናንዒት ክትኮነኒ ዝተጸበኹዋ ጋኔን ስለ ዝሓዛ ብጸሎትኩም እግዚኣብሔር ክፍውሳ ንገሩለይ ኢሉ ዓቢ ለበዋ ሂቡ ኣፋነዎም።”

እቶም ገዳማውያን ኣቦታት ድማ ንብዙሕ መዓልታት ብማየ ጸሎት እናገበሩ እንተጸዓሩ ክትሓዊ ኣይከኣለትን። እንተኾነ ግን እቲ ኣብኣ ሓዲሩ ዝነበረ ጋኔን ብዘይካ ኢላርያ ዘውጻኣኒ የለን ብምባል ዓው ኢሉ ጨደረ። ንሳቶም ድማ ንኢላርያ ጸዊየም ኪድ እዛ ቆልዓ ጋኔን ሒዝዋ ስለ ዘሎ ጸሎት ግበረላ በልዎ።

ንሱ ግን ነዚ ነገር'ዚ ክገብሮ ኣይክእልን እየ። ኣነ በዓል ብዙሕ ኃጢኣት ስለ ዝኾንኩ በኃኹም ሕደጉኒ እንተበሎም ክቕበልዎ ኣይከኣሉን። ገዲፎምሉ ደኣ ከዱ። ሽዑ ኢላርያ ናብ በዓታ ወሲዳ ጸሎት ምስ ጸለየትላ ኣብ ውሽጢ ሓጺር መዓልቲ እቲ ኣብኣ ሓዲሩ ዝነበረ መንፈስ ርኹስ ኡይ እናበለ ካብኣ ነፊጹ ጠፍኣ። ቅድስት ኢላርያ ግን ሓብታ ምኻና ስለዝፈለጠት ተዕልላን ትስዕማን ነበረት።

ውጽእ ኢላ ከኣ ንበይና ትበኪ ነበረት። ንሳ ግን ሓብታ ምኻና ኣይፈለጠትን። ድሕሪ'ዚ ቅድስት ኢላርያ ናብቶም ቅዱሳን ኣቦታት በሉ ብጸሎትኩም እግዚኣብሔር ፈዊስዋ እዩ'ሞ ውሰድዋ በለቶም። ንሳቶም ድማ “ብሰላም የእትኺ” ኢሎም ናብ ኣቡኣ ኣፋነውዋ።

ኣብ ቤት ኣቡኣ ምስ በጽሔት ንጉሥ ዘይኑን ምስቶም መኳንንቱ ኣዝዮም ተሓጐሱ። ንእግዚኣብሔር ድማ ኣመስገኑ። ድሕር'ዚ ኣቡኣ "ከመይ ኔርኪ ጓለይ ኣብቲ ገዳም" ኢሉ ምስ ሓተታ ንዓይ ዘሕወየኒ ኣባ ኢላርያ እዩ ዝበሃል። ንሱ ኣዝዩ ይፈትወኒ እዩ ኔሩ ይስዕመኒ ድማ ኔሩ ምስ በለቶ ልቡ ተሃወኸ። "ፈላሲ ዶ ንሰበይቲ ክስዕም ይግብኦ እዩ" ኢሉ ሓሰበ። ሓሲቡ ውን ኣይተረፈን። ወተሃደራት ናብ ገዳም ኣስቂጥስ ዝኸዱ መዲቡ ነቶም ገዳም ኣስቂጥስ "ነቲ ጓለይ ዝፈወሳ ኣባ ኢላርያ ክባርኸኒ ስለዝደለኹ ስደዱለይ" ክብል ለኣኸ።

ድሕር'ዚ እቶም ኣቦታት ቅዱሳን ናብ ኣባ ኢላርያ መጺኦም "ንጉሥ ጸዊዕካ ክትከይድ" ኢሎም ምስ ኣዘዝዎ ብርቱዕ ብኽያት ለኸየ። "በጃኹም ምሓሩኒ" እናበለ'ውን ኣብ እግሮም ወደቐ። ንሳቶም ድማ "ጻድቕ ንጉሥ እዩ። መፍቀሪ ቤተ ክርስቲያን ድማ እዩ። በቲ መጻሕፍቲ ዝእዝዙና ከኣ ትእዛዝ ንጉሥ ክንኣቢ ኣይንኽእልን ኢና" ኢሎም ምስ ኣበይዎ ናብቲ ንጉሥ ኣቡኣ ብዘይ ፍቓዱ ተገዲዱ ከደ። ናብቲ ቦታ ምስ በጽሐ ንጉሥን ኮሎም እቶም መኳንንትን ይቕበልዎ እሞ ኮሎም በረኸቱ ተኻፊሎም ምስ ከዱ እቲ ንጉሥ በይኑ ኮይኑ "ክሓተካ እየ ጸዊዔካ ዘሎኹ። ሓንቲ ነገር ኣብ ልበይ ቂር ዝበለትኒ ስለ ዘላ እየ።

ንሳ ድማ ንጓለይ ትስዕማ ኔርካ። ስለዚ እዚ ምሥጢር'ዚ ክትገልጸለይ እደሊ ኣሎኹ" ክብል ሓተቶ። እዚ ክሓታ ከሎ እታ ኣዲኣ ንግሥቲ ምስኡ ኔራ። "በሉ ነዚ ሕቶ'ዚ ክምልሰልኩም እንተ ደሊኹም መጽሓፍ ቅዱስ ኣምጽኡ። ቅድም ቃል መሓላ ክትፍጽሙለይ። ምኽንያቱ እቲ ምሥጢር እንተ ነጊረኩም ምስዳድ ከይትከልኡኒ" ምስ በለቶም ኩሉ ፈጸሙ። "በሉ ኣነ ጓልኩም ኢላርያ እየ" ኢላ ካብ ገዛኣ ዝወጸትሉ ዕለቱን እዋኑን፣ ክዳውንቲ ኣወዳት ከምዝተኸደነት፣ ካልእ ውን ንሳቶም ዝፈልጥዎ ምሥጢር ምስ ነገረቶም፣ ንጉሥን ንግሥትን ዓው ብዝበለ ድምጺ የእወዩ። ኩሎም እቶም ቤተ መንግሥቲ ለኸዩ። "ሕጂ ኣይንገድፈክን ኢና ምሳና ኢኺ ትኾኒ" ኢሎም ኣበይዋ።

ንሳ ግን "እታ ዝመሓልክምዋ ዘክሩ" ኢላቶም ድሕሪ ብዙሕ ለመና ን፬/ 40 መዓልቲ ምስኣቶም ጸኒሓ ናብታ ሕይወት ቅዱሳን ገዳም ኣስቂጥስ ተመልሰት።

ኣብዚ ግዜ'ዚ እቲ ዘይኑን ንጉሥ ኣቡኣ በቲ ፍቕሪ ኣምላኽ ኣብ ልዕሊ ጓሉ ቅድስት ኢላርያ ሓዲርዋ ዘሎ መንፈስ ቅዱስ ተመሲጡ ነቶም ገዳም ኣስቂጥስ ዘድልዮም ክወሃቡ ኩሎም ኣብ ምድሪ ግብጺ ዘለዉ ድማ ዓመት ዓመት ግብሪ ንገዳም ኣስቂጥስ ክግብሩሎም ኣዘዘ። እቶም መነኮሳት ድማ ተሓጐሱ። ኣብ ደብሪ ኣባ መቃርስ

፱፻/900/ ኣብያተ ክርስቲያን፣ ኣብ ደብሪ ኣባ ዮሓንስ ፯፻/700/ ኣብያተ ክርስቲያን፣ ኣብ ደብሪ ኣባ ብሶይ ፭፻/500/ ኣብያተ ክርስቲያናት ኣብ ደብሪ ኣባ ሙሴ ፫፻ /300/ ኣብያተ ክርስቲያና ሃነጸ።

ቅድስቲ ኢላርያ ምስ ወለዳ ድሕሪ ምርካባ ንፉ/ 5ተ ዓመት ጸኒሓ ምሉእ ቃል ኪዳን ካብ ኣምላኽ ተዋሂብዋ በዛ ቅድስቲ ዕለት'ዚኣ ናብ ኣዴና ቅድስት ድንግል ማርያም ዕረፍታ ተጸዊዓ ናብቲ ዘይሓልፍ መንግሥቲ እቲ ሰማያዊ ንጉሥ ወራሲት ኮነት።

ዕረፍቲ ቅድስቲ ኢላርያ ኣስተርእዮ ማርያም ጥሪ ፳፩ እዩ። (ሰንክሳር)

ናይ ኣዴና ቅድስቲ ኢላርያ ጸሎታን በረከታን ምስኦልና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን ኣሜን።

- ሰላም ለንግደትኪ ገዳመ አስቄጥስ ርሑቀ፣
- ትርሚተ አቡኪ ንጉሥ እንዘ ታስተማስሊ አዕቀ፣
- ኢላርያ ጎሪት በዘ ትፈጽሚ ጻሕቀ፣
- ለወለተ ሃይማኖት እንተ ትትለአኪ ጽድቀ፣
- ከመ ትጣየጢ ሠቀ ወሃብኪያ ወርቀ።

◆ ◆ ◆

ታሪኽ ተነሳሒት ጻድቐት ጓል ንጉሥ ሮማ

ናይ ሃገረ ስም ኤጲስ ቆጶስ ኣባ ያዕቆብ ናይዛ ቅድስት ኣደ ታሪኽ ብከምዚ ዝስዕብ ገሊጽዎ ይርከብ፡

“ ሓደ መዓልቲ ኣብ ናይ ቅድስት ድንግል ማርያም ቤተክርስቲያን ውሽጢ እንከሎኹ ነቲ ኣብ ደገ ናይቲ ገዳም ማዕጸ ሓደ ሰብ ኳሕ ኳሕ ከብሎ ሰማዕኩ። ተንሢአ ከኣ ናብቲ ኣፍ ደገ ከድኩ። ሓደ ኣረጊት ዓጽፊ (ካባ) ዝተኸደነ ገጹ ውን ዝተሸፈነ ሰብ ረኣኹ። እቲ ሰብ “ካበይ መጺእካ”። እንተበልክዎ ካብ ገዳም ኣቡነ መቃርስ እየ መጺአ ሕጂ ግና ሎሚ ለይቲ ኣብዚ ቅዱስ ገዳም ሓዲረ ቅዱስ ቁርባን ክወስድ እደሊ ኣለኹ ” በለኒ።

ኣነ ከኣ “ገጽካ ከይረኣኹ ኣይከፍተካን እየ” ክብሎ እንከሎኹ ንሱ “ገጸይ ክትር ኢ ኣይትድለ”፡ ገጸይ ብብዝሒ ኃጢኣተይ ዝጸለመ፣ ገጸይ ንዝርኢ እቲ ካብኡ ዝኸፍአ ክፉእ ግብረይ ከኣ ስለዝረአ ክትርእየኒ ኣይትድለ” በለኒ።

ምስ ከልከልክዎ ናብቲ ጣሻ ክምለስ ሓሰበ። ኣነ ከኣ ጠምዩ ወይ ጸሚኡ እዩ ኢለ ሓሰብኩ። ስለዚ ከፈትኩሉ'ሞ ናብቲ መንበርየይ ኣእተኽዎ። ዝብላዕውን ኣምጻእኩሉ። ንሱ ግና " ድጎሪ ቅዱስ ቑርባን ጽባሕ እንተዘይኮይኑ ኣይበልዕን እየ" ብምባል ኣበየኒ።

ድጎሪኡ ናብ ቤተ ክርስቲያን ኣተወ'ሞ ኣብቲ ጸልማት ጠጠው በለ። ኣብኡ ዘለዉ መነኮሳት ክሳብ ዝግረሙ መዝሙረ ዳዊት ከንብብ እንከሎ ድምጹ ከም መላእኽቲ ኩይኑ ተሰምዓኒ። ንጽባሒቱ ምስ ወግሐ ከኣ ኣብ ኣእጋሩ ኮፍ ኢሉ ተቐመጠ። ዋላ ሓንቲ ከንብብ ኣይደለየን።

ንሕና ግና ንኽጽልየልና ቀሪብና ለመንናዮ። ንሱ ኣቦታተይ ብብዝሒ በደለይ ገጸይ ዘጸለምኩ ስለዝኾንኩ ኣነ ምእንታኹም ከመይ ኢለ ክጽሉ፡ በለኒ።

ሥርዓተ ቑርባን ከነዕርግ እንከሎና ከኣ ብእግሩ ጠጠው ኢሉ መልእኽቲ ጳውሎስ፡ መልእክቲ ሓዋርያ። ግብረ ሓዋርያት ከንብብ ጀመረ። ንራብዓይ ግዜ ኣብ ፊት እቲ መሰውዒ ደው ኢሉ ወንጌል ዮሓንስ ከንብብ ጀመረ። እቲ ኣብ ርእሱ ተሸፊንዎ ዝነብረ ጨርቂ ከኣ ኣውረዱ። ካብቲ ካብ ገጹ ዝወጽእ ዝነብረ ብርሃን ዝተላዕለ መልክዕ ገጹ ፈሊኻ ዘይፍለጥ ኮነ። ንሕና ቆሪብና ምስ ወጻእና ብድጎሬና ቆረበ።

ካብ ደቂ ነገሥታት ከይከውን ኢልና ከኣ ንሕና ተጠራጠርና። ዝብላዕ እንተኣቕረብናሉ ኣይተቐበለናን። ግና ሰይጣን ብኣኣተን ጌሩ ብዘስሕት ካብ ገጽ ደቂ ኣንስትዮ ንኽንርሕቕ መዓደና።

ኣብኡ ሓደ ሮማዊ ዝኾነ ዓቢ መነኮስ ነበረ። ንሱ "ኦ ኣቦይ ያዕቆብ እዚኣ ካብተን ዓበይቲ ደቂ ነገሥታት ጓል ኣንስተይቲ እያ። ስለዚ ንኽይትፍለጥ ገጻ ካብ ሰብ ትሓብእን ትሸፈንን ኣላ" በለኒ።

ድጎሪኡ ኩሉ ኮነታት ካባይ ከይሓብአት ንኽትነግረኒ ብስም ክርስቶስ ከምሕላ ናብቲ ዘላቶ ናብኣ ከድኩ። ግናከ ክረኽባ ኣይከኣልኩን። ድጎሪ ፮ / 5 ወርኂ ካብ ንጉሥ ኣቡኣ ዝተላእኩ ንዕኣ ደልዮም ናባና መጹ። ንሳቶም ንሳ ቤተሰባ ምስ ደቀሱ ብለይቲ ወጺኣ ን፲፪ /12/ ዓመት ዝኣክል ሥራሓ ብሕትውና ምኻኑ ነገሩና። ድጎሪኡውን ካልኦት ልኡኻት ሸዑኡ መዓልቲ ከምዝዓረፈት ነገሩና።

- ሰላም ለወለተ ንጉሥ ነሣሒት ስማ፡
- ከዊና ግህስተ እምነ ኣቡሃ ወእማ፡
- እንበለ ታጠይቅ ገጻ በመካነ ጽልመት ቀዊማ፡
- እንዘ ታደምፅ መዝሙረ ከመ ድምፀ መልኣክ ዘራማ፡
- ፈጸመት ገድለ ወሠለጠት ፃማ።

ዕለተ ዕረፍታ ፲፬ ታኅሣሥ እዩ። (ሰንክሶር)

ጸሎታን በረኽታን ይሓልወና፡ ኣሜን፡

✠ ✠ ✠

ታሪኽ ጻድቅት ቅድስት ታኦግንስጣ

እዛ ቅድስቲ ኣደ እዚኣ ኣብ ዘመን ርቱዓነ ሃይማኖት ዝኾኑ ኣኖሬዎስን ኣርቃዴዎስን ነገሥታት ነበረት። ኣብዚ ግዜ'ዚ ናይ ህንዲ ንጉሥ ንወተሃደራቱ ናብ ኣኖሬዎስን ኣርቃዴዎስን ገጸ በረከት ሂቡ ይልእኾም እሞ ክምለሱ ከለዉ ንዓዶም ንቅድስቲ ድንግል ታኦግንስጣ እተንብቦ መጽሓፍ ኣብ ኢዳ ሒዛ እንከላ ማሪኾም ወሰድዋ።

ናይ'ቲ ንጉሥ ሓላዊት ኣንስቲ ከኣ ኾነት። ኣብዚ ግዜ'ዚ ወዲ ንጉሥ ህንዲ ሓመመ። ቅድስቲ ታኦግንስጣ ኣብ ሕቑፋ ሓቑፋ ብትእምርተ መስቀል ኣማዕተበትሉ እሞ ንዕለቱ ሓወየ።

ካብዚ ግዜ'ዚ ኣትሒዙ ዜና ተኣምራ ኣብ ኩሉ ስለዝተፈልጠ ከም ኣገልጋሊት ዘይኮነት ከም እመቤት ኮነት። እቲ ንጉሥ ናብ ኵናት ምስ ወፈረ ናብኡ ጣቕ ግመ ጸልማት፣ ንፋስ ህቦብላ፣ ዶሮና መጽአ።

ናብዚ ጣቕ፣ ግመ፣ ጽልመት፣ ንፋስ ህቦብላ ዶሮና ቅድስት ታኦግንስጣ ከተማዕትብ እንከላ ናይ መስቀል ብርሃን ተራእያ። ዓቢ ሓጐስ ኮነ። እቲ ንጉሥ ከኣ ንጸላእቱ ሰዓ ሮም። ካብ ኵናት ምስ ተመልሰ ኣብ ትሕቲ እግራ ብምስጋድ ጥምቀተ ክርስትና ንዕኡን ኻኹሎም ስድራቤቱን ንሃገሩን ክትህቦ ሓተታ። ንሳ ከኣ ኣነ ጓል ኣንስተይቲ ስለዝኾንኩ ናብ ንጉሥ ኣኖሬዎስ ለኣኽ እሞ ካህናት ክልእከልካ በለቶ። ብዝበለቶ መሠረት ናብ ንጉሥ ኣኖሬዎስ ለኣኸ። ንጉሥ ኣኖሬዎስ ከኣ ብሕቶኡ መሠረት ካህናት ልኢኹ ኣጠመቐም። ቅድስት ታኦግንስጣ ኣዝያ ተሐጐሰት።

እቲ ንጉሥ ሓደ ዓቢ ደብሪ ሃነጸላ እሞ ብዙሓት ደናግል ናብኡ ብምእካብ ከምቲ ናታ መንኰሳ። ንሳ ከኣ ናተን ኃላፊት (እመምኔት) ኮነት።

እቲ ዘጠመቐም ካህን ንንጉሥ ኣኖሬዎስ ኩሉ ነገሮ። ንጉሥ ኣኖሬዎስ ከኣ ኤጲስቆጶስ ሸመሎም። ሰብ ህንዲ ብሐጐስ ኩሎም ናብ እምነት ተመልሱ። ሓደ መዓልቲ ቤተክርስቲያን እና ሰርሑ እንከለዉ ዓበይቲ ዓንድታት ደልዮም ክረክቡ ኣብ ዘይከኣሉሉ ግዜ ሓደ ዓቢ ቤተ ጣዖት ኣብ ዓበይቲ ዓንድታት ዘለዎ ነበረ' ሞ ቅድስት ታኦግንስጣ ንጐይታ ኢየሱስ ክርስቶስ ብንብዓት ለሚና መጺኦም ኣብ ዘዝምልከቶም ቦታ ከም ዝትከሉ ገበረት። እቶም ሕዝቢ ንእግዚኣብሔር ኣመስገንዎ። እቶም ጣዖት

ዘምልኹ ዝነበሩ ሕዝቢ ጣየቶም ሰይሮም ናብ እምነት ክርስትና ብጸሎት ቅድስት ታኦግንስጣ ተመልሱ።

ቅድስት ታኦግንስጣ ዕድሜኣ ሙሉእ ንእግዚአብሔር ኣገልጊላ ብሰላም ኣብታ ዝተኸለታ ገዳም ዓረፈት።

ጸሎታን በረከታን ምስ ኩልና ሕዝበ ክርስቲያን ይኹን።

- ሰላም እብል ታኦግንስጣሃ ሮማዊተ፣
- በሥምረተ አምላክ ዘኮንኪ ብሄረ ህንደኬ ፍንውተ፣
- እስመ ሰበክኪ ውስቴታ መስቀለ ክርስቶስ እምነተ፣
- ዘኮኖሙ በቅድመ ፀር ለሰብኣ ዚኣሃ ትእምርተ፣
- ወበመቃብርኪ ካዕበ ብርሃኑ ተከስተ።

ምንጪ፦ ስንክሳር ኣመ ፲፮ ለመስከረም።

✠ ✠ ✠

ቅድስት ቤተክርስቲያን ንምእመናን ደቃ እትህቦ ለበዋ።

ዝተፈተኹም ምእመናን

ንሕፃናት ደቕኹም ናይ ሃይማኖቶም ሥነ-ምግባር፣ ኃኽመሃሩን ክፈልጡን ፈሊጦም ውን ኣብ ግብሪ ብምውዓሎም ተኻፊልቲ ኣሠር ቅዱሳን ወለዶም ምእንቲ ክኾኑ ናብ ቤተክርስቲያን ክትመጹ ከሎኹም ሒዝኩሞም ምጹ። ኩሉ ኣብ ቤተክርስቲያን ዝፍጸም ሥርዓት እምነቶም ይርኣዩ፣ ማለት ኣብኡ ዝርከቡ ቅዱሳን ስእልታት፣ መስቀል ይሳለሙ፣ ናይ ቅዳሴ ማየ ሕይወት ይሰትዩ፣ ነቲ ዝዕጠን ዕጣን የሽትቱ። ቅዱስ ሥግኡን ክቡር ደሙን ይቕበሉ ቃለ ኣዋዲ፣ ደወል (ቃጭል) ክድወል ከሎ ይሰምዑ ብእምነት ምእንቲ ክዓብዩ ኣተባብዕዎም፣ ናብ ቤት ትምህርቲ ሰንበት ይኺዱ።

ካህናም መን ከምዝኾነ፣ ቤተክርስቲያናም እንታይ ከምዝኾነት፣ ኣብ ውሽጣ እንታይ ከምዝፍጸመላ የጽንዑ (ይመሃሩ)።

ጸሪቀ መበለት ወይ መኽፈልቲ ይብጽሑ፣ ንሞባእ ዝበልኩሞ ገንዘብ ኣብ ሙዳየ ምጽዋት ከንብሩ ሃብዎም። ንድኻ ዝትኰብ ምኻኑ ምእንቲ ክፈልጡ ባዕሎም ክህቡ ኣረድእዎም። ናይ ቅዱሳን ኣቦታቶም ኣሠር ነቢያት፣ ሐዋርያት፣ ሰማዕታት፣ ጻድቃን ንገርዎም።

ትምህርቲ ክበሃል ከሎ ንዓና ካልእ፡ ይመስለና ኮይኑ እምበር እቲ ዝግባኣና ትምህርትስ ክቡራት ወለድና ኣቐዲሞም ብዘይሃስስን፡ ዘይበርስን መልክዕ ጌሮም ሠሪየም ኣቐሚጠሙልና እዮም። ንዓና ግን ነቲ ዘቐመጡልና ምውራስ ጥራይ እዩ ጠፊኡና ዘሎ ማለት ከም ማኅበር፡ ዝክር፡ ጸበል፡ ናይ ቅዱሳን በዓላት ኣብቲ ቤተክርስቲያኖም ኬድካ ዓስቢ ቃል ኪዳኖም ምስታፍ ምቐዳስ፡ ምቕራብ፡ ጸበል ምልካይ፡ ማየ ጸሎት ምሕጻብ፡ መስቀል፡ ሥዕሊ፡ ምስላም . . . እዚ ኩሉ ሠሪየምልናን ከለዉ ካልእ ሐድሽ ትምህርቲ ዘድልየና ኣይኮነን።

ምምካሕ ዝግባእ እንተዝኸውንሲ ንሕና ተዋሕዶ ኦርቶዶክሳውያን ክንምካሕ ዝግብኣና ሕዝቢ ኢና። “እቲ ዝምካሕ ብእግዚኣብሔር ይመካሕ።” ከምዝብል ብእግዚኣብሔር ድኣ እምበር ብርእስናስ ክንምካሕ ግቡእ ኣይኮነን። ዝግባእ ነይሩ እንተዝኸውን ንሕና ንካብ ኩሉ ዓለም ብዝበለጸ ክንምካሕ ይግብኣና ነይሩ።

ምኽንያቱ ኣቦታትናን፡ ኣዴታትናንን፡ ባህልናን፡ ሥርዓትናን፡ እምነትናን . . . ኩሉ ሰፊሮም፡ ቁጺሮም ስለዝረኽቡና ከምኡ ውን ኩሉ ነገር ክቀያየረን፡ ክለዋወጥን ከሎ ናትና እምነት ግን ክሳብ ሕልፈተ ዓለም ጸኒዓ ስለ እትነብር።

ስለዚ እዚ ትውልዲ'ዚ ነዚ ኀኺይስእኖ እያ ቅድስት ቤተክርስቲያን ብዝተፈላለዩ ጽሑፋትን ንጡፋት ሰበኽትን፡ ሕዝቢ ኣብ ዝተኣኸቦ ሐደራኒታ ተመሓላልፍ ዘላ። እዚ ትውልዲ'ዚ እቲ ዝመጽእ ዘሎ ወለዶን፡ እዚ ኩሉ ውርሲ ጠፊኡ እንተ ተሪፉ፡ ሃይማኖቱን እምነቱን ንምድላይ ተመሊሱ ናብ ቤተ መዘክር (ሙዚም) ከይከይድ፡ ከምኡ ውን ንዘይመስልዎ ካልኦት ክሓትት፡ ወይ ብካልኦት ክድነቐ ምእንቲ ከይፍትን፡ ኣሠር ቅዱሳን ወለዱ ክፈልጥ ይግብኦ።

ስለዚ እምነትን፡ መንፈሳዊ ሥርዓትናን፡ መንፈሳዊ ውርሻናን፡ ጽቡቐ ባህልናን ተሓልዩ ማንቲ ክነብር ርኅራኄ ኣምላኽናን ኣማላድነት ናይ ኣዴና ቅድስት ድንግል ማርያም ተራዳእነት ትጉሃን መላእክት፡ ጸሎት ኩሎም ቅዱሳነ እግዚኣብሔር ይርድኣና።

ኣለዓዒሉ ዘ- መረና ኣጆሚሩ ዘፈጸመና ልዑለ ባህርይ እግዚኣብሔር ክብርን ምስጋናን ይኹኖ። ኣሜን!!!

<u>መወከሲ ዝተጠቐምኩሎም መጻሕፍቲ</u>

1. ስንክሳር ናይ ነፍስ ወከፍ ቅዱስ ዝውዕለሉ ዕለት ማኅበረ ሓዋርያት
2. ገድለ ቅዱሳን ገዳማተ ኤርትራ ብምሉኡም።-

ገድለ ኣቡነ ኤዎስጣቴዎስ። ገድለ ኣቡነ ኣብሳዲ (ብራና)። ገድል ኣቡነ መርቆሬዎስ (ብራና)። ገድለ ኣቡነ እንድርያስ (ብራና)። ድብረ ጽጌ። ገድለ ኣቡነ እንድርያስ ዕፉን (ብራና)። ገድለ ኣቡነ ኣብራንዮስ (ብራና)። ገድለ ኣቡነ ፊልጶስ (ወረቐትን ብራናን)። ገድለ ኣቡነ ብሩክ ኣምላክ (ብራና)። ገድለ ኣቡነ ዮናስ (ብራና)። ገድለ ኣቡነ ብፁዓ ኣምላክ (ወረቐት)። ገድለ ኣቡነ ዕንቁ ብርሃን። ገድለ ኣቡነ ተኽለሃይማኖት (ወረቐት)። ገድለ ኣቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ (ወረቐት)። ገድለ ኣቡነ ሰይፈ ሚካኤል (ብራናን ወረቐትን)። ገድለ ቅዱስ ቂርቆስ። ገድለ ቅዱስ ጊዮርጊስ (ወረቐት)

3. ነገረ ቅዱሳን ማኅበረ ቅዱሳን 1996 ዓ.ም. ግእዝ
4. የቅዱሳን ታሪክ ቁጥር 5ኛ 1994 ዓ.ም. ብሊቀ ብርሃናት መርቆሬዎስ አረጋ.አ.አ.
5. ፊልክዩስ 1920 ዓ.ም. አማርኛ
6. ማር ይስሓቅ 1920 ዓ.ም. አማርኛ
7. አረጋዊ መንፈሳዊ 1920 ዓ.ም. አማርኛ
8. ቅዳሴ ማርያም ትርጓሜ ትግርኛ
9. መጽሓፈ ቅዳሴ አንደምታ ብአማርኛ ብምሉኡ 1988 ዓ.ግ. አማርኛ
10. አንደምታ ጳውሎስ ትግርኛ ብመምህር ክነፉ ርግብ ማርቆስ
11. ወላዲተ ኣምላክ በመጽሓፍ ቅዱስ አማርኛ
12. የቤተክርስትያን ታሪክ በአለም መድረክ
13. ሃይማኖተ አበው
14. ድርሳነ ሚካኤል
15. መጽሓፍ ቅዱስ ትግርኛ 2000 ዓ.ም. ማኅበር መጽሓፍ ቅዱስ
16. ታሪኽ ቤተክርስትያን ኤርትራ ብመ/ ይትባረክ በርሀ 2001 ዓ.ም.
17. መልክዐ ጉባኤ ብመጋቤ አእላፍ ሄኖክ ወ/ሚካኤል
18. ሁለቱ ኪናት 1995 ዓ.ም. ብመርጌታ ሐየሎም በርሀ
19. ትምህርተ መለኮት 1994 ዓ.ም. ብአሥራት ገብረማርያም
20. አንድምታ 12 ደቂ ነብያት
21. አንደምታ ውዳሴ ማርያም
22. ስንክሳር ናይ ነፍስ ወከፍ ቅዱስ ዝውዕለሉ ዕለት ማኅበረ ሓዋርያት
23. ገድለ ቅዱሳን ገዳማተ ኤርትራ ብምሉኡም።-

ገድለ ኣቡነ ኤዎስጣቴዎስ። ገድለ ኣቡነ ኣብሳዲ (ብራና)። ገድል ኣቡነ መርቆሬዎስ (ብራና)። ገድለ ኣቡነ እንድርያስ (ብራና)። ድብረ ጽጌ። ገድለ ኣቡነ እንድርያስ ዕፉን (ብራና)። ገድለ ኣቡነ ኣብራንዮስ (ብራና)። ገድለ ኣቡነ ፊልጶስ (ወረቐትን ብራናን)። ገድለ ኣቡነ ብሩክ ኣምላክ (ብራና)። ገድለ ኣቡነ ዮናስ (ብራና)። ገድለ ኣቡነ ብፁዓ ኣምላክ (ወረቐት)። ገድለ ኣቡነ ዕንቁ ብርሃን። ገድለ ኣቡነ ተኽለሃይማኖት (ወረቐት)። ገድለ ኣቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ (ወረቐት)። ገድለ ኣቡነ ሰይፈ ሚካኤል (ብራናን ወረቐትን)። ገድለ ቅዱስ ቂርቆስ። ገድለ ቅዱስ ጊዮርጊስ (ወረቐት)

24. ነገረ ቅዱሳን ማኅበረ ቅዱሳን 1996 ዓ.ም. ግእዝ
25. የቅዱሳን ታሪክ ቁጥር 5ኛ 1994 ዓ.ም. ብሊቀ ብርሃናት መርቆሬዎስ አረጋ.አ.አ.
26. ፊልክዩስ 1920 ዓ.ም. አማርኛ
27. ማር ይስሓቅ 1920 ዓ.ም. አማርኛ
28. አረጋዊ መንፈሳዊ 1920 ዓ.ም. አማርኛ
29. ቅዳሴ ማርያም ትርጓሜ ትግርኛ

30.መጽሓፈ ቅዳሴ አንደምታ ብአማርኛ ብምሉኡ 1988 ዓ.ግ. አማርኛ
31.አንደምታ ጳውሎስ ትግርኛ ብመምህር ክነፈ ርግብ ማርቆስ
32.ወላዲተ ኣምላክ በመጽሓፍ ቅዱስ አማርኛ
33.የቤተክርስትያን ታሪክ በአለም መድረክ
34.ሃይማኖተ አበው
35.ድርሳነ ሚካኤል
36.መጽሓፍ ቅዱስ ትግርኛ 2000 ዓ.ም. ማኅበር መጽሓፍ ቅዱስ
37.ታሪኽ ቤተክርስትያን ኤርትራ ብመ/ ይትባረክ በርሀ 2001 ዓ.ም.
38.መልክዐ ጉባኤ ብመጋቤ አእላፍ ሄኖክ ወ/ሚካኤል
39.ሁለቱ ኪናት 1995 ዓ.ም. ብመርጌታ ሐየሎም በርሀ
40.ትምህርተ መለኮት 1994 ዓ.ም. ብአሥራት ገብረማርያም
41.አንድምታ 12 ደቂ ነብያት
42.አንደምታ ውዳሴ ማርያም